

মুকলি মঞ্চ

স্বপ্নতাওতা :

তপন কৰ্মকাৰ

প্রশান্ত ঢেকীয়

প্রসঙ্গত :

(আমেৰিকাৰ বিখ্যাত Time আলোচনীৰ এজন পাঠকে এবাৰ এটা প্ৰশ্ন কৰিছিল— How do we know that life on this earth is not another world's hell? ইয়াৰ উত্তৰটো কি হ'ব সেয়া এজন দুঃখপোষ্য শিশুৰেও আজি দ্বিধাহীন ভাৱে কৈ দিব পাৰিব কিজানি। মানুহৰ সীমাহীন দুখ-যাতনাৰ বাতৰিয়ে আজি কোনো চিন্তাশীলক চিন্তাৰ আৰু সংবাদ-সেৱীক সংবাদৰ খোৰাক নোযোগায়। এনে ধৰণৰ নৰক যাত্ৰাৰ আখৰাবোৰ বৰ্তমান নিত্যনৈমিত্তিক ঘটনাত পৰিণত হ'বলৈ ধৰিছে। হত্যাকাণ্ড, লুণ্ঠন, ধৰ্ষণ আদি অপৰাধবিলাকে আজি কাকোৱে মৰ্মাহত নকৰা হ'ল।

গোটেই বিশ্বখনকে বৰ্তমান এখন বৃহৎ হস্পিতাল বুলি ধৰি ল'ব পাৰি য'ত আমি প্ৰত্যেকেই একো একোজন কুৰ্ম ৰোগী হিচাপে ভৰ্তি হৈ আছো। অল্পভৱ শক্তি পছু হৈ পৰিছে আমাৰ। আনৰ শোকত, দুখ আৰু হৰ্ষত আনন্দ পোৱাৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা অল্পভৱ শক্তিকণ আমাৰ নোহোৱা হৈ পৰিছে।

কেৱল অসম বা ভাৰত বুলিয়ে নহয়, গোটেই বিশ্বতে বৰ্তমান যি ধৰণৰ নৰমেধ যজ্ঞ পতা হ'ব লাগিছে, এইদৰে চলি থাকিবলৈ হ'লে একৈশ শতিকাত মানুহৰ সংজ্ঞাই

সলনি হৈ যোৱাৰ ভয় আছে। মানুহৰ সংজ্ঞা দিবলৈ গলে মানুহকপী এচাম পছৰ গালৈ হে আঙুলিয়াব লাগিব কিজানি। একালত শাস্তি-সম্প্ৰীতি, ভাতৃহৰোণে ঠাই থকা অসমত বৰ্তমান শাস্তি নোহোৱা হ'ল। এজন বুদ্ধিজীৱীৰ মতে—“এতিয়া পৰিবেশ এনেকুৱা হৈ পৰিছে যে ব্যক্তিগত নিৰাপত্তা বিচাৰি আমি তেনেকুৱা এটা সুস্থ নিৰাপদ জীৱন যাপন কৰিব নোৱাৰা হৈ পৰিছো।” চাৰিওফালে সন্ত্ৰাসৰ বাজহ চলিবলৈ ধৰিছে।

ৰাষ্ট্ৰসন্ত্ৰাসেই হওক বা বে-চৰকাৰী সন্ত্ৰাসেই হওক সন্ত্ৰাসবাদ কেতিয়াও কোনো মানুহৰে কাম্য হ'ব নোৱাৰে। আজি অসমৰ প্ৰতিজন ব্যক্তিয়ে অনাথ শিশুৰ দৰে অনিশ্চিত ভৱিষ্যতৰ সৈতে যুঁজি যুঁজি ভাগৰি পৰিছে। কিন্তু হ'লেও তেওঁলোক জীয়াই আছে। সীমিত সঞ্চিত শক্তিৰে পুনৰ লৰি গৈছে শাস্তি-সম্প্ৰীতিৰ মৰীচিকা খেদি। তাতো কেতিয়াবা তেওঁলোকৰ শেষ আশাত কোনোবাই চৰম আঘাত হানিবলৈ উদ্যত হৈছে। জীয়াই থকাৰ লোভকণ সামৰিব নোৱাৰি শৰবন্ধ কলিজাটো বুটলি লৈ লৰিব খোজাজনক বৰ্তমান কোনেও অভয় দিব নোৱাৰা হৈছে। মৰীচিকা নৈত জীৱনী শক্তি বিচাৰি গৈ শেষত নিজৰ ভুল ধৰিব পাৰি শোকত ভাগি পৰাজনক কোনে শুনাৰ এয়াৰি শাস্ত্যনাৰণী!

এনেদৰেই জীয়াই আছে আজিৰ মানুহ । এনে ধৰণৰ পৰস্পৰ-
বিৰোধী সমীকৰণ সমূহৰ সমাধান দিবলৈ অসমৰ প্ৰচাৰ মাধ্যম
আৰু আলোচনী সমূহেও তেওঁলোকৰ সাধ্যানুসাৰে চেষ্টা
নকৰা নহয় । সময়ে সময়ে অসমৰ বুদ্ধিজীৱী মহলেও তেখেত
সকলৰ মতামত প্ৰকাশ কৰি আহিছে । কিন্তু সমস্যা
সমস্যা হৈয়ে বৈ গৈছে । আমিও কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ মুখপত্ৰ
“কানৈয়ান”ৰ মজিয়াত ঠিক তেনেকুৱাই তিনিটামান প্ৰশ্নৰ
অৱতাৰণা কৰিব খুজিছিলো আৰু প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ বিচাৰি
কাষ চাপিছিলো অসমৰ কেইজনমান বিশিষ্ট বুদ্ধিজীৱীৰ ।
তেখেতসকলৰ ছবছ উত্তৰ সমূহেৰে আমাৰ এই প্ৰিতানটি
আগবঢ়োৱা হ’ল— সম্পাদক)

প্ৰশ্নসমূহ :

১) নানান সমস্যাৰে জৰ্জৰিত অসমত সম্প্ৰতি
সঘনাই সংঘটিত হৈ থকা বিভিন্ন ধৰণৰ অসামাজিক কাৰ্য-
কলাপ বা ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ অন্ত পৰি কোনোবা দিনা
শাস্তি শৃঙ্খলা বিৰাজ কৰিব বুলি আপুনি আশা কৰেনে ?
আপুনি যদি আশাবাদী, কিদৰে এনে সমস্যাৰ অন্ত পৰি
সমাজত পুনৰ শাস্তি-শৃঙ্খলা বিৰাজ কৰিব বুলি ভাবে ?

২) আপুনি নিশ্চিত যে আপোনাৰ মতামত সময়ৰ
ভাগিদাত ওলাই অহা এক নিৰ্মোহ বিশ্লেষণ, কিন্তু সেয়া
হলেও অনিশ্চিত ভৱিষ্যত আৰু অজান আশংকাৰ কথা
ভাবি বলিষ্ঠ মতামত দিয়াত আপুনি কেতিয়াবা দুৰ্বল হৈ
পৰিছেনে? যদি পৰিছে তেতিয়া ৰাফ বিবেকৰ দংশন
আপুনি অহুভৱ নকৰেনে ?

৩) অসমৰ সাম্প্ৰতিক দুৰ্যোগপূৰ্ণ যুগ-সন্ধিক্ষণত
বুদ্ধিজীৱী, সাংবাদিক, সাহিত্যিক সকলৰ বৰ্ত্তমানৰ যি ভূমিকা,
সেইক্ষেত্ৰত তেখেত সকলে সাফল্যৰ দাবী কৰিব পাৰেনে ?
যদি নোৱাৰে তেন্তে শুদ্ধ পথ দেখুৱাবলৈ তেখেত সকলে
পুনৰ কিদৰে আগবাঢ়িব ?

উত্তৰত :

ড° হীৰেণ গোহাঁই

১) এই যে বিভিন্ন কাৰ্যকলাপ সংঘটিত হৈছে তাৰ
এটা পটভূমি আছে বা গভীৰ কিছুমান আৰ্থ-সামাজিক
আৰু ৰাজনৈতিক মূলৰ পৰা কিছুমান সমস্যাৰ উদ্ভৱ হৈছে ।

আৰু এইবোৰৰ সমাধান বিচাৰিয়ে ঘাইকৈ কিছুমান যুৱকে
এনে ধৰণৰ কিছুমান কাৰ্যকলাপত বত হৈছে আৰু তেওঁ-
লোকক দমন কৰিবৰ কাৰণে ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰযন্ত্ৰই কিছুমান
ব্যৱস্থা লৈছে— যাৰ ফলত শাস্তি-শৃঙ্খলা বিৰাজ কৰাটোতো
দূৰে কথা বৰং কিছুমান অস্থিৰতা বৃদ্ধি পোৱা যেনহে লাগে ।
আমি ভাবো যে কোনোবা সমাজত ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থ-
নৈতিক কাৰণত উদ্ভৱ হোৱা সমস্যাসমূহ সমাধান হয় আৰু
অসমৰ সমস্যাসমূহো এদিন নিশ্চয় সমাধান হব । নানা
ধৰণৰ গণ্ডগোলৰ মাজতো সমাধান হ’ব আৰু তেতিয়াহে
সমাজখন বাচিব । আৰু সেই কাৰণেই মই ভাবো যে এতিয়া
যি মৰ্মান্তিক (Tragic) ঘটনাবোৰ ঘটি আছে তাৰ সমাধান আৰু
শাস্তি-শৃঙ্খলাৰ বাবে সকলোৱে কাম কৰি যাব । এই ক্ষেত্ৰত
আমি সকলো শুভবুদ্ধিসম্পন্ন মানুহেৰেই সহযোগিতা কামনা
কৰো আৰু সকলোৱে অসমত এনেধৰণৰ সমস্যা অন্ত হোৱাটো
বিচাৰো । কিন্তু এনে সমাধানৰ বাবে সকলোৱে দায়িত্ব
আগবাঢ়ি যাব লাগিব আৰু সেই কাৰণেই মই আশাবাদী ।
অসমত পুনৰ স্থিতিশীল বাতাবৰণ এটা ঘূৰি অহাটো বিচাৰো ।
হয়তো দুই এদিন পলম হ’ব পাৰে কিন্তু সমস্যাৰ সমাধান
আছে ।

২) এইটো অৱশ্যে বোধকৰো আন মানুহেহে
জানিব ইয়াৰ উত্তৰ কি হ’ব । মই কিন্তু যিমান দূৰ পাৰো
নিৰ্মোহ বিশ্লেষণেৰে চেষ্টা কৰিছো । আজি কিবা এটা
হত্যাকাণ্ড হৈছে তাত আমি ইমান ক্ষুদ্ৰ হৈ পৰিছো যে
তাক গৰিহা দিবলৈ গৈ আন কিছুমান সাময়িক ঘটনা
তল পৰিছে । ৰাষ্ট্ৰ সন্থাসৰ বিৰুদ্ধে উগ্ৰ ধৰণৰ প্ৰতিবাদ
কৰিবলৈ গৈ আন কিছুমান কথা সাময়িক ভাৱে আমি
পাহৰিছো । তেনেধৰণৰ হৈছে দেই ! কিন্তু মই নিজে আপোচ
কৰা বা Compromise কৰা বুলি কেতিয়াও ভবা নাই ।

৩) আমাৰ সকলোৱে এটা প্ৰৱণতা হৈছে যে
উজ্জ্বল আৰু বিপদ এবাই ব্যক্তিগত ভাৱে এটা নিৰাপদ
জীৱন যাপন কৰা । এতিয়া পৰিবেশ এনেকুৱা হৈ পৰিছে যে
ব্যক্তিগত নিৰাপত্তা বিচাৰি আমি তেনেকুৱা এটা সুস্থ
নিৰাপদ জীৱন যাপন কৰিব নোৱাৰা হৈ পৰিছো । সাংবাদিক
সকলৰ যিটো বৰ্ত্তমান সাংবাদিক মেল হৈছে সেই Trend টো
মই সুস্থ বুলি ভাবো আৰু তেওঁলোকে গণতান্ত্ৰিক ভিত্তিত
আলফা আৰু বেকাৰ উভয়কে আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে সমস্যা-

সমূহৰ সমাধান কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনাইছে। তাৰোপৰি সাহিত্যিক, বুদ্ধিজীৱী সকলেও যদি এইধৰণৰ ভূমিকা লয় তেতিয়াহলে বৰ্তমানৰ যিটো বিভ্রান্তি সেইটো দূৰ কৰাত কিছুদূৰ বৰঙণি যোগাব পাৰিব। সাংবাদিকসকলক বৃত্তিমূলক সংগঠন আছে কিন্তু সাহিত্যিক আৰু বুদ্ধিজীৱীসকলক সেইটো নাই। তথাপি অধ্যাপক সকলে যদি কিবা এটা দিয়ে, ঠিক তেনেকৈ উকিলেও কিবা এটা দিয়ে, তেনেকৈ তেনেকৈ সাহিত্যিক সকলেও তেওঁলোকৰ মতামত প্ৰকাশ কৰিবলৈ বাধ্য হ'ব। কিন্তু সকলোবোৰ কাম গণতান্ত্ৰিক ভিত্তিটোৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি কৰা হ'ব লাগিব। তেওঁলোকে এই কথাৰো উপলব্ধি কৰিব পাৰিলে আমাৰ যিবোৰ বিপথগামী যুৱক তেওঁলোককো পথ প্ৰদৰ্শন কৰিব পাৰিব আৰু গণতান্ত্ৰিক ভিত্তিটোও শক্তিশালী হ'ব।

কনকসেন ডেকা

১) আজিৰ পৃথিৱীত কমবেছি পৰিমাণে কোনো সমাজেই জৰ্জৰিত নোহোৱাকৈ থকা নাই। গতিকে অসমৰ সমস্তাৰো সমাধান নোহোৱাৰ প্ৰশ্নই উঠিব নোৱাৰে। আমাৰ সমাজখনত বিভিন্ন গোষ্ঠী, ভাষা-ভাষী আৰু ধৰ্মৰ লোক আছে। প্ৰতিটো সম্প্ৰদায়ৰ লোকেই আজি নিজৰ অস্তিত্ব হেৰুৱাই পোলোৱাৰ আশংকাত ভীতিগ্ৰস্ত হৈ পৰিছে। এই লৈয়েই সূত্ৰপাত হৈছে সংঘৰ্ষ। আনহাতেদি বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি বিজ্ঞানৰ অগ্ৰগতিয়ে মানৱজাতিকেই একত্ৰিত কৰিবলৈ অগ্ৰসৰ হৈছে। এহাতে অস্তিত্ব বন্ধাৰ সংকট, আনহাতে মানৱ ঐক্যৰ আহ্বান। এই দুয়োটাৰ সন্ধিক্ষণতেই আজিৰ জনজীৱন যন্ত্ৰণাকাঁড় হৈ পৰিছে; কিন্তু সময়ৰ স্তিম বোলাৰে অগ্ৰগতিৰ পথ আকৌ সুষম কৰি তুলিবই। এই ক্ষেত্ৰত মোৰ বিন্দুমাত্ৰও সন্দেহ নাই।

২) মোৰ নিজস্ব দৃষ্টিভঙ্গী সম্পৰ্কে সম্প্ৰতি কোনোধৰণৰ দ্বিধা-সংকোচত কোনো নাই। গতিকে বিবেকৰ দৰ্শনত ভোগাৰ প্ৰশ্নই হুঠে। অসমৰ সাম্প্ৰতিক সমস্তা-সমূহৰ সন্দৰ্ভতো মোৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰ অস্পষ্টতা নাই আৰু সেইবাবেই স্বকীয় পথেৰে গতি কৰাত অসুবিধা পোৱা নাই।

৩) আজিকালি প্ৰায়েই বুদ্ধিজীৱীৰ উল্লেখ কৰা হয়; কিন্তু সঁচা অৰ্থত আমাৰ বুদ্ধিজীৱী আছে জানো? বুদ্ধিজীৱীয়ে নিজস্ব দৃষ্টিভঙ্গীৰে সমাজৰ সকলো বিৰোধৰ

সমুখীন হৈ আগবাঢ়ি যাবলৈ বিচাৰে। আনৰ দোৰ জটী আঙুলিয়াই দিয়াটোৱেই বুদ্ধিজীৱীৰ একমাত্ৰ কাম নহয়। সমস্তা একোটা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত বুদ্ধিজীৱীৰ নিজস্ব দৃষ্টিভঙ্গীও থাকিব লাগিব। তেনে দৃষ্টিভঙ্গী থকা লোক আমাৰ সমাজত থকা হ'লে এইদৰে অধঃপতিত অৱস্থাত নপৰিলোহেঁতেন। আমাৰ সামাজিকভাৱে দায়বদ্ধ লোক সাংবাদিক সকলে ভাবপ্ৰৱণতাৰ সলনি যুক্তিৰে অসম-সমুখীন হোৱা সমস্তা সমূহৰ সমাধান বিচৰাটোৱে হ'ব উত্তম পথ। কিন্তু ন্যস্ত স্বাৰ্থজড়িত মহলবোৰে প্ৰকৃত সত্য লুকুৱাই ৰাখি জনগণক বিভ্ৰান্ত কৰিবলৈহে চেষ্টা কৰি আহিছে। গতিকে সেই সকলে যাতে জনগণক বিভ্ৰান্ত কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে জনসাধাৰণক যুক্তিৰে চালি জাৰি চাবলৈ আগবঢ়াই আনিব লাগিব। তাৰবাবে ছাত্ৰ শিক্ষক সকলোৱে অহুশীলনী চলোৱাটো অপৰিহাৰ্য হৈ পৰিছে।

ডঃ কবীন ফুকন

১) অসামাজিক কাৰ্যকলাপ আৰু ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাৰ অদূৰ ভৱিষ্যতৰ কোনোবা এটা দিন বা মাহতে ওৰ পৰিব বুলি অতি সহজ আশা মনত পুহি থকাটো সাম্প্ৰতিক কালৰ কোনো স্পৰ্শকাতৰ অসমীয়াৰ কাৰণে সম্ভৱ নহয়। শাস্তি শৃংখলাৰ হানি গোটেই পৃথিৱী জুৰি হৈছে— অসমতে কেৱল হোৱা নাই। মোৰ ধাৰণা যে শাস্তি শৃংখলাৰ বাটত থকা হেঙাৰবোৰৰ কিছুমান আন্তৰ্জাতিক আৰু কিছুমান স্থানীয় বা আঞ্চলিক। সততা আৰু বুদ্ধিৰ স্থিৰতাৰে এইবোৰক চিনাক্ত কৰি প্ৰতিকাৰৰ ব্যৱস্থা কৰিলে মানুহৰ মাজত শাস্তি শৃংখলা নিশ্চিত ৰূপত ঘূৰি আহিব। এই বিষয়ত অতিপাত আশা মোৰ নাই যদিও মই সম্পূৰ্ণ নিৰাশাবাদীও নহওঁ। অৱশ্যে মই এটা ক্ষেত্ৰত চমৎকাৰকৈ গঢ়ি তুলিলে যদিও মানুহৰ মনৰ অৰ্থাৎ আবেগ-অস্থিৰতা হেপাহৰ অৱস্থা এতিয়াও বেছ কেছা বা অটপেণত হৈ আছে। ঠেক মনোবৃত্তি মুখ শাস্তি শৃংখলাৰ প্ৰধান অস্ত্ৰায়। এই কথাটোৱে মোৰ আংশিক নিৰাশাৰ ভেটি। আনহাতে এই বুলি কব পাৰি যে দীঘলীয়া কাল অশান্তি আৰু হিংসা দেখি দেখি আমনি লগাৰ কাৰণেও মানুহে শাস্তি হুনিশিত কৰিবলৈ সমূহীয়া মনৰ অস্থিৰতা

শক্তি প্ৰয়োগ কৰিব পাৰে। অসমীয়া মানুহে এনে কৰাৰ দিহা কৰিব পাৰিলে অসমলৈকো এদিন শাস্তি নিশ্চয় আহিব। অহিংস, গণতান্ত্ৰিক আৰু সমাজবাদিক আৱৰণেহে শাস্তিৰ বাট মোকোলাব পাৰিব। সমাজবাদী মূল্যবোধৰ অভাৱত তৃতীয় বিশ্ব নিস্তাৰ নাই।

২। যোৱা প্ৰায় কুৰিটা বছৰ অসমত সুস্থ মতামত প্ৰকাশৰ নিৰ্ভয় আৰু স্বাধীন পৰিবেশ নোহোৱা হৈ পৰিছে বুলি মোৰ ধাৰণা হয়। বলিষ্ঠ, নিৰ্মোহ, সু-চিন্তিত মতামত দাঙি ধৰিলে প্ৰাণৰ সংশয় উপস্থিত হব পাৰে বুলি মই নিজেও বহু সময়তে অনুভৱ কৰিছো। তথাপি মোৰ ব্যক্তিগত সীমাবদ্ধতাৰ মাজতো অল্পচিত কথা অন্ততঃ মই কোৱা নাই বুলি ভাবো। উচ্ছাসৰ লগত আপোচ কৰা নাই কেতিয়াও। তথাপিও মোৰ বিবেক দংশন

হৈছে, হৈ আছে, কাৰণ বিধ্বংসী আৱেগ উচ্ছাসৰ চৰম বিৰোধিতা কৰাত মই ব্যৰ্থ হৈছো। মোৰ এনে হোৱাৰ বাবে চৰকাৰী আৰু বেচৰকাৰী দুয়োপক্ষৰ কিছুমান অগণতান্ত্ৰিক আৰু অমানবীয় শক্তি ঘাইকৈ জগৰীয়া।

৩। বৰ্তমানৰ পৰিস্থিতিৰ লগত মোকাবিলা কৰাত অসমৰ জনগণৰ যি ব্যৰ্থতা সেই ব্যৰ্থতাৰ অংশীদাৰ বুদ্ধিজীৱী সাহিত্যিক আৰু সাংবাদিক সকলোৱেই—। ঠিক সময়ত উচিত নামাতি নিজৰ দায়িত্ব, অভিভাৱকত্ব পূৰা গা এৰা দি আমি এতিয়া দ বোকাত সোমাই পৰিছো। জীয়াই থাকো আৰু আনকো জীয়াই থাকিবলৈ দিওঁ— এই মহামন্ত্ৰ গ্ৰহণ কৰিব পাৰিলে আমি পৰিত্ৰাণৰ বাট বিচাৰি পাব পাৰো।

নিশ্চিন্ত অসংলোকক সন্মান নকৰিবা কাৰণ তাৰ দ্বাৰা অসং বিধয়াক আঁসে দিয়া হয়; আৰু সন্মানৰ যোগাসকলক অৱজ্ঞা নকৰিবা।

— স্বামী বিবেকানন্দ

বাণ্ডৰি কাকতৰ ধৰ্মই হ'ল সাম্প্ৰতিক মুহূৰ্তৰ উদ্ভেজনাৰ নিয়ম হৈ পৰা আৰু সুস্থপ্ৰসাৰী আৰু গভীৰ চিন্তাৰ পৰা কিছু নিলগত থকা। ..... পাঠকৰ বুদ্ধি, কঠিন আৰু মূল্যবোধৰ যথাৰ্থ বিকাশৰ দায়িত্ব বাতৰিকাকতে নলয়। তেনে দায়িত্ববোধ আমি গ্ৰহ আৰু গ্ৰহকাৰৰ পৰায়ে আশা কৰো।

— ড' হীৰেণ গোহাঁই

“আধুনিক কবিতাৰ প্ৰতীকসমূহ ৰাজহুৱা নহয়। ই একান্তই ব্যক্তিগত। আধুনিক কবিতা এটা দুৱাৰ খিঁড়িকি বন্ধ কোঠাৰ দৰে।”

— ড: কবীন্দ্ৰ নাথ স্কন্দ

মুখামুখি

মুগ্ধতাওঁতা :— পদ্ম দোলাকাষৰীয়া
ছাহবাজ আনৱাৰ

প্ৰসংগত :

(কোনো মানুহেই স্বয়ংসম্পূৰ্ণ নহয় । পৃথিৱীৰ আদিৰতম কবিভা বা কবিভাৰ পংক্তি 'মা নিবাদ প্ৰতিস্থাপন' গম: স্বাৰ্থতী সমা:, মংক্ৰোঁক মিত্ৰনা-দেকমবধী কাম মুহিতম' ওলোমাব পৰাই কাব্য সাহিত্যৰ চৰ্চা হ'বলৈ ধৰে । ক্ৰমে ক্ৰমে কবোৰাক অনুকৰণ কৰা বা কাবোৰাৰ পৰা প্ৰেৰণা বিচাৰি যোৱাটো সৃষ্টিশীল জগতৰ এক পৰম্পৰা হৈ ব'ল । ক্ৰমে ক্ৰমে আদৰ্শ হিচাব ধৰি লৈ, সেইজনক অনুকৰণ কৰাৰ ফলত ডেউৰ জীৱনাৰ্শই অনুকৰণকাৰী জনৰ জীৱনত অলপ হ'লেও প্ৰভাৱ নেপেলোৱাকৈ নোথাকে । কাবোৰাৰ সৃষ্টিৰ ওপৰত গভীৰ অধ্যয়ন কৰি কোনোবাই হয়তো গভীৰতম গহ্বৰলৈও সোমাই গৈছে ।

লক্ষপ্ৰতিষ্ঠা ঔপন্যাসিক, গল্প সম্ৰাট, কবি চৈয়দ আব্দুল মালিকদেৱক আপোনাৰ সৰল আৰু নতুনকৈ পৰিচয় কৰাই দিয়াটো নিশ্চয়ই আনন্দৰ বিষয়। তেখেতৰ সৈতে পতা এক অন্তৰ্ভুক্ত মুহূৰ্ত্তৰ কথাবোৰক সম্ৰাই-পৰাই 'কাৰ্টুন'ৰ পাতত লিপিবদ্ধ কৰিলো । আশা ৰাখিছো আমাৰ এই ক্ষুদ্ৰতম সংযোগনটিয়ে পাঠকসকলৰ সমাদৰ লাভ কৰিব — সম্পাদক ।)

১। প্ৰশ্ন:— আপোনাৰ প্ৰথম সৃষ্টি কি আছিল, অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনেকি ?

উত্তৰ:— স্কুলত কবিতা লেখাটোৱেই প্ৰথম সৃষ্টি । তাৰ পাছত ১৯৩৫ চনত প্ৰথম গল্প প্ৰকাশ হৈছিল জেউতী নামৰ আলোচনীখনত । তেতিয়া মই যোৰহাট চৰকাৰী হাইস্কুলৰ ক্লাচ নাইনৰ ছাত্ৰ আছিলো । জেউতীখন এখন ছপা কৰা আলোচনী আছিল আৰু এতিয়ালৈকে ওলাই আছে ।

২। প্ৰশ্ন:— আপুনি কিয় আৰু কেনেকৈ লিখে ?

উত্তৰ:— আশ-পাশৰ ঘটনাসমূহ প্ৰকাশ কৰাত মই গুৰুত্ব দিওঁ । সাহিত্যৰ ছাত্ৰ আছিলো ; গতিকে ছাত্ৰ জীৱ-

নৰ পৰাই সাহিত্য চৰ্চা কৰি আহিছো । লেখনি সমূহ আলোচনী, প্ৰকাশক আদিয়ে প্ৰকাশ কৰে । পাঠকেও ভাল পায় । মই লেখিব পাৰো কাৰণেই লেখো বুলিও কেতিয়াবা কওঁ । পাঠকে নপঢ়িলে লেখাৰ সাৰ্থকতা থাকিব জানো ? আকৌ মই নেলখিলে মোৰ দায়িত্ব অস্বীকাৰ কৰা হ'ব । এইয়া পাঠক আৰু লেখকৰ প্ৰিয় সম্বন্ধ ।

৩। প্ৰশ্ন:— আপোনাৰ লেখাৰ পৰিবেশ কেনে হ'লে আপুনি ভাল পায় ?

উত্তৰ:— লেখাৰ ধৰাবন্ধা পদ্ধতি নাই । গাৰলীয়া পৰিবেশতে লেখা মেলা আৰম্ভ কৰিছিলো । লেখাৰ পৰি-

বেশ আগেয়েও নাছিল, বৰ্তমানো নাই। পিছত অৱশ্যে নতুন পৰিবেশ পালো। নগৰ মহানগৰৰ কোলাহলৰ মাজত থাকো — তাৰ মাজতে আজৰি উলিয়াই কেতিয়াবা লেখো। কিন্তু Regular literary life মোৰ নাই। য'ত যেনে-দৰে পাবো মই লেখি যাওঁ।

প্ৰশ্ন :— চুটিগল্প আৰু উপন্যাসৰ ভিতৰত কোনটো বিভাগত আপুনি আমাক আৰু নিজকো প্ৰকাশ কৰি ভাল পায় ?

উত্তৰ :— চুটি গল্পই খণ্ড চিত্ৰ আৰু উপন্যাসে সামগ্ৰীক চিত্ৰ প্ৰকাশ কৰে। সামগ্ৰীক কাহিনীৰ বাবে উপন্যাসৰ মাধ্যম ভাল। কথা হ'ল লেখাৰ কৌশল। উপন্যাসত বহুলাবৰ ঠাই আছে, উপক্ৰমা কাহিনী আছে, চৰিত্ৰবিলাক বহল ; কিন্তু চুটি গল্পত নাই। চুটি গল্পত সামান্য ঘটনা এটাৰ মাজেদি একোটা চৰিত্ৰ ফুটাই তুলিব লগা হয় আৰু পৰিস্থিতিৰ গোটেই পৰিবেশৰ আভাস দিব লগা হয়। কিন্তু সাহিত্যিক মানেই হয়তো চুটিগল্প ভাল পায়। সাৰ্থক চুটিগল্প উপন্যাসৰ সমানেই তাৎপৰ্যপূৰ্ণ আৰু পাঠকৰ কাৰণেও সুস্বাভাৱ। উপন্যাসৰ সামগ্ৰীকতা বক্ষা কৰাটো এটা কঠিন কাম। দেখা নেদেখাৰ মাজেৰে কাহিনী আগবঢ়াই নিব লগা হয়। গ্ৰহণ আৰু বৰ্জনৰ প্ৰশ্ন আহি পৰে। গতিকে ছয়োটা সুকীয়া বস্তু, কৌশলগত আৰু গুণগত পাৰ্থক্যও বিদ্যমান।

৫। প্ৰশ্ন :— আপুনি আজিও অধিকাংশ যুৱ পাঠকৰ প্ৰিয় লেখক বুলি শুনা যায়। কথাষাৰ জানি আপোনাৰ বাক কেনে লাগে ?

উত্তৰ :— পাঠক সকলে মোৰ লেখা গ্ৰহণ কৰে আৰু ইয়েই মোৰ প্ৰেৰণা। মোৰ সীমাবদ্ধতা বুজি পাওঁ আৰু ইয়েই মোৰ প্ৰেৰণা। মোৰ মাজেদি যি সুযোগ সুবিধা বুজি পাওঁ মোৰ অক্ষমতা। তাৰ মাজেদি যি সুযোগ সুবিধা অনুসৰি লেখা মেলা কৰি গৈছে। মই লেখাটো পাঠক সকলে বাঞ্ছা কৰে। গতিকে মই লেখি আছো। যুৱ পাঠকৰ কিয় প্ৰিয় লেখক সেইটো তেওঁলোকেহে জানিব।

৬। প্ৰশ্ন :— পাঠক সমাজে কয় যে আপোনাৰ উপন্যাসত প্ৰেমৰ প্ৰাধিক্ত দেখা যায়। কথাষাৰ সঁচা নে ?

উত্তৰ :— এটা কথা, প্ৰেম মানুহৰ জীৱন যৌৱনৰ স্বাভাৱিক বিকাশৰ এটা পূৰ্ণতা ৰূপ। প্ৰেমে মানৱ সমাজক নিশ্চিত কৰে। যেনেকৈ আমাৰ সমাজত আমি স্বামী-স্ত্ৰী,

ছাত্ৰ-শিক্ষক আদি সম্পৰ্ক বিলাক নীতি কৰি লৈছো বাবেই সমাজখন শৃংখলিত ভাৱে চলিছে; তেনেকৈ প্ৰেমৰ মাজেদি পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাস, অনুভূতিবোৰ প্ৰকাশিত হৈ উঠিছে। প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক পবিত্ৰ। অনাস্থীয় জনৰ লগতো আমাৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠে। মই বিদেশলৈ গৈছো, তাততো মোৰ এজনো টিনাকি মানুহ নাই। তাত মানুহ আছে বুলিহে গৈছো। সেই সম্পৰ্ক পইচা দি হোটেলত কেৱল খোৱা সম্পৰ্কই নহয়; তাতো যদি মই বিপদত পৰো কোনোবা নিশ্চয় আগবাঢ়ি আহিব— এই সম্পৰ্ক গোটেই বিশ্বজুৰি মানুহৰ আছে। মানুহ বুলি চিনি পাই মানুহৰ মাজলৈ আমি আহ-যাহ কৰো। গতিকে প্ৰেম আমি জীয়াই ৰাখিবই লাগিব।

প্ৰশ্ন ৭। আপোনাৰ মতে আপোনাৰ উৎকৃষ্ট সৃষ্টি কি ?

উত্তৰ :— সেইটো মই কব নোৱাৰিম। পাঠকেহে জানিব, পণ্ডিত মহলে জানিব। Popularity য়েই উৎকৃষ্টতাৰ নিদৰ্শন নহয়। এখন কিতাপ জনপ্ৰিয় হব পাৰে কিন্তু সেই একেখন কিতাপ উৎকৃষ্ট নহবও পাৰে। গুণগত ভাৱে বিচাৰ কৰিলেহে উৎকৃষ্টতা ধৰা পৰে। Bernard Shaw ৰ কিছুমান লেখনি অত্যন্ত নিষ্ঠুৰ ভাৱে সমালোচনাৰ সন্মুখীন হৈছিল। সেইবিলাক জনপ্ৰিয় নাছিল। কিন্তু তাৎপৰ্যপূৰ্ণ আছিল। সেয়েহে পিছত যেতিয়া মানুহে বুজিলে যে সমাজৰ দোষ ক্ৰটি সমূহ দেখুৱাই দিয়াটো লেখক-সাহিত্যিক সকলৰ দায়িত্ব, তেতিয়াই সি জনপ্ৰিয় হৈ পৰিল। কিছুমান নোবেল বঁটা পোৱা কিতাপৰ বিষয়ে সংশ্লিষ্ট দেশৰ মানুহে একো নাজান। কিন্তু তাৰ অন্তৰ্নিহিত গুণবোৰৰ বাবে ই পুৰস্কৃত হয়।

সৃষ্টি সাহিত্যৰ কিছুমানৰ আকাৰ ডাঙৰ, কিছুমানৰ সৰু। কবিতা কেইশাৰীমানতেই হয়। থিক তেনেকৈ চুটি গল্পও কেইপৃষ্ঠামানতেই হয়। কিন্তু এখন উপন্যাসৰ বাবে ভালমান পৃষ্ঠা লেখিব লাগে। মই হয়টো চুটি গল্পই বেছি লেখিছো। উপন্যাস যিমান লেখিব লাগিছিল সিমান লেখিব পৰা নাই। চুটি গল্প লেখাত মই এটা সুকীয়া গুৰুত্ব দিওঁ আৰু সেইবোৰ জনপ্ৰিয়ও নোহোৱাকৈ থকা নাই। একিষ্ট এতিয়া কথা হ'ল মই কাক এৰি কাক ধৰিম। যিহেতু ছয়োটা মই মোৰ আপোন। গতিকে

যেতিয়াই যিটো লেখো গুৰুত্বসহকাৰে লেখো। Bernard Shaw ৰ মতে, তুমি যি লেখিছা সেইটো পাঠকক লবলৈ বাধ্য কৰিবা, যি বিচাৰে সেইটো নিদিবা। মই কেতিয়াবা ধেমেলীয়া লেখনিও লেখিছো আৰু সেইবোৰে কাৰোবাক কেতিয়াবা চুই যায়। কিন্তু সেইবুলি মই জানো সঁচা কথাটো নোকোৱাকৈ থাকিব পাৰিম ?

৮। প্ৰশ্ন :— সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যত সৃষ্টিশীলতাৰ অভাৱ ঘটিছে বুলি সভতে কোৱা শুনা যায়। এই সম্পৰ্কে আপোনাৰ দৃষ্টিভঙ্গী জানিব পাৰোনে ?

উত্তৰ :— সৃষ্টিশীলতাৰ ঠিক অভাৱ বুলি ক'ব নোৱাৰি। কিন্তু এইটো ঠিক যে প্ৰকৃত সাহিত্য আৰু সাংবাদিকতাৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য আছে। সাংবাদিকতাই সমসাময়িক ঘটনাৰ ওপৰত আমাৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰে। কিন্তু প্ৰকৃত সাহিত্যই সমসাময়িকৰ ওপৰতে কেৱল সীমাবদ্ধ নাথাকে। বৰ্তমানৰ লেখক সকলে সমসাময়িকৰ জৰিয়তে নতুন কিবা এটা ক'ব খোজে। কিন্তু তেওঁলোকে অল্পভূতিৰ গভীৰতালৈ যাব নোৱাৰে। সেইবাবে তেওঁলোকে সাংবাদিকতাৰ দৰে উপক্ৰমাৰে চিত্ৰ আঁকিছে। সৰু কথা এটাকে লৈ এখন কিতাপ লিখিছে। এনেদৰে জানো উপন্যাস লিখা হয় ? নাই-হোৱা। অলপ কথাতে কবিতা হয়তো হয়। কিন্তু বক্তব্য ইমান চুটি যে বক্তাই কি কৈছে আমি ধৰিবই নোৱাৰো। অথচ কবিতাৰ আবেদনেই আটাইতকৈ সাৰ্বজনীন আবেদন। এতিয়া নৱকান্ত বৰুৱা, দেৱকান্ত বৰুৱা, বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্যৰ দৰে কবি সকলৰ কবিতা সমূহ আমি নিজৰ বুলি গ্ৰহণ কৰিছো। কিন্তু তেনেকুৱা কবিতা আমি কেইজনে লিখিব পাৰিছো ? যদি মই কিবা এটা আনে বুজক বুলি লেখো কিন্তু আনে যদি বুজিবই নোৱাৰে তেন্তে মোৰ লেখাৰ সাৰ্থকতা থাকিল ক'ত ? নবীন সকলৰ মাজত ঠিক এনে ধৰণৰ বাতাবৰণ এটা চলি আছে। তেওঁলোক অৱশ্যে একে-বাবে ব্যৰ্থ হৈছে বুলি মই ক'ব খোজা নাই। কিন্তু বিষয় বস্তুৰ গভীৰতালৈ যাবলৈ চেষ্টা কৰা দৰকাৰ। ভাষাৰ ওপৰত দখল থকা দৰকাৰ। দৃষ্টিভঙ্গী স্পষ্ট হোৱা দৰকাৰ। মই কিন্তু আশাবাদী— সেই সকলৰ পৰাই ভাল লেখক ওলায়। সমীৰ তাঁতি, সনস্তু তাঁতিৰ কবিতাত আমি প্ৰতিশ্ৰুতি দেখা পাইছো আৰু তেওঁলোকৰ উপলব্ধি এটাও আছে। নবীন সকলৰ

প্ৰতি আমাৰ শুভেচ্ছা সদাই থাকিব।

৯। আপোনাৰ সাহিত্য চৰ্চাৰ আঁৰত কোনো বিশেষ প্ৰেৰণাই ক্ৰিয়া কৰি আছিল বা আছে নেকি বাক ? যেনে— ?

উত্তৰ :— বিশেষ প্ৰেৰণা মানে কথা হ'ল, সৰুৰে পৰা মই বাৰ্জনৈতিক চিন্তাধাৰাৰ লগত জড়িত হৈ আছিলো। সাম্যবাদী সাহিত্য বুজি নোপোৱা দিনৰে পৰা মই পঢ়িবলৈ লৈছিলো। টলষ্টয়, গৰ্কীৰ পৰা আৰম্ভ কৰি অগ্ৰাণ গল্প কবিতা আৰু ইংৰাজী সাহিত্যও পঢ়িছিলো। বিশেষকৈ মই ইংৰাজী সাহিত্যৰ ছাত্ৰ হোৱা হেতুকে এই সাহিত্যৰ লগত ওতপ্ৰোত ভাৱে জড়িত হৈ আছিলো। মই ভাগ্যবান যে ডঃ বাণী কান্ত কাকতি, ডঃ পিঃ চিঃ বয়ৰ দৰে বিদগ্ধ পণ্ডিত সকলক শিক্ষক হিচাবে পাইছিলো। তেখেতসকলে সাহিত্য চৰ্চাৰ বাবে প্ৰেৰণাও দিছিল। ফাৰ্চী জনাৰ বাবে ওমৰ খায়াম আৰু হাফিজৰ নিচিনা কবি সকলৰ কবিতাৰ লগত মোৰ পোনপতীয়া সম্পৰ্ক ঘটিছিল। উৰ্দু আৰু বেঙ্গলী সাহিত্যও পঢ়িছিলো। ঠিক এনেদৰে মূলক অধ্যয়ন কৰিব পৰা হেতুকে সেই সাহিত্যবোৰৰ লগত গভীৰ আত্মীয়তা গঢ়ি উঠিছিল। এইবোৰৰ পৰাই মই প্ৰেৰণা পাইছিলো। কিন্তু মোৰ লেখনি সামগ্ৰীক ভাৱে আশপাশৰ লগতহে চিনাকি।

১০। আপুনি নতুন কিবা ৰচনাৰ কাম হাতত লৈছেনেকি ?

উত্তৰ :— নতুন সৃষ্টি বুলি কলে মাধৱদেৱৰ জীৱনক লৈ আৰু হজৰত মহমদৰ মাহাত্ম্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি এখনি বহু কিতাপ মই লেখি আছো। আৰু সেইখন প্ৰকাশৰ বাটত।

১১। আপোনাৰ আৰু বৰ্তমানৰ ছাত্ৰ জীৱনৰ মাজত আপুনি নিশ্চয় কিবা প্ৰভেদ দেখা পাইছে। সেই প্ৰভেদ কেনে ধৰণৰ আপুনি জনাব নেকি ?

উত্তৰ :— আমাৰ দিনত আছিল পঢ়াই পঢ়ে বোৱে পাণ এই তিনিয়ে নিচিন্তে আন। সেইটোৱেই আছিল আমাৰ কথা। সুযোগ সুবিধাও খুব সীমাবদ্ধ আছিল। পৰাধীন দেশত ডাঙৰ দীঘল হৈছিলো। তেতিয়া আমাৰ চিন্তা আছিল দাৰিদ্ৰ পৰা মুক্ত হোৱা, দেশক স্বাধীন কৰা, অগ্ৰায় অবিচাৰৰ বিৰুদ্ধে মাত মতা ইত্যাদি। এতিয়াৰ

ছাত্র ছাত্রীয়ে বহুত সুবিধা পাইছে। ঠায়ে ঠায়ে ডাঙৰ ডাঙৰ স্কুল কলেজ হ'ল। অন্যান্য উচ্চ শিক্ষাৰ অনুষ্ঠান-প্রতিষ্ঠান সমূহ গঢ়ি উঠিল। বিশ্ববিদ্যালয়ৰ শিক্ষা ল'বলৈ হ'লে আমাৰ দিনত ঢাকা বা বেনাৰস ইত্যাদিলৈ যাব লগা হৈছিল। সেইয়া খুব কম মানুহৰ বাবেহে সম্ভৱ আছিল। অৱস্থাটো উপলব্ধি কৰাচোন কিমানৰ বাবে এইয়া সম্ভৱ? কলেজৰ সীমাবদ্ধতাৰ বাবে ছাত্র ছাত্রী সকলে যথেষ্ট শ্রম কৰিব লগা হৈছিল। ঘৰুৱা সমস্যা আছেই। এতিয়া ছাত্রই কেৱল পঢ়িবহে লাগে। কিন্তু সুযোগৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰাত ছাত্র ছাত্রী সকল অক্ষম। পাইকাৰী হিচাপে শিক্ষিতৰ সংখ্যা বাঢ়িছে। কিন্তু সংখ্যাগত নে গুণগতভাৱে বাঢ়িছে? ছাত্র হিচাপে ছাত্রবো এটা কৰ্তব্য আছে। কেৱল ৰাজনীতি কৰিলেই নহ'ব। ছাত্রৰ কৰ্তব্য তেতিয়া পালন কৰা নহ'ব। আগেয়ে শিক্ষিত হৈ উপযুক্ত নাগৰিক হৈ ল'ব লাগিব। তাৰ পাছত সংগ্ৰামত নামক কোনো কথা নাই। ছাত্র সকলৰ প্ৰকৃত দায়িত্ব আৰু কৰ্তব্য হ'ল মনোযোগেৰে অধ্যয়ন কৰা, ছাত্র হিচাপে নিজকে প্ৰতিস্থা কৰা।

১২। প্ৰশ্ন :— মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম ইংৰাজীৰ পৰা অসমীয়া হোৱাত, ছাত্র ছাত্রী সকলৰ বা অসমৰ শৈক্ষিক পৰিবেশত ব্যাঘাত জন্মিছেনেকি ?

উত্তৰ :— ব্যাঘাত জন্মিব নালাগিছিল। ইংৰাজী মাধ্যমত অন্যতম এটা সুবিধা আছিল যে পৃথিৱীৰ অন্যান্য ভাষা সংস্কৃতিৰ সৈতে পোনপতীয়া ভাৱে চিনাকি হোৱা। এতিয়া মাত্ৰ ভাষাৰ মাধ্যমত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰাত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতকে কেবেলাত চাকৰি কৰিবগৈ পাৰিব নে? ধৰা বসায়ণ বিজ্ঞানত প্ৰথম শ্ৰেণীৰ প্ৰথম হ'ল। তেওঁ বাক বাহিৰত কাম কৰিব পাৰিব নে? তেওঁ সকলো অসমীয়াতে শিকিলে, তেওঁতো এতিয়া অসমতে চাকৰি বিচাৰিব লাগিব। তেওঁতো আমেৰিকা, ইউৰোপত নোৱাৰে। ইংৰাজী মাধ্যমত সেইকণ সুবিধা আছিল। এতিয়া কিছুমান কিতাপ পত্ৰ অনুবাদ কৰিব লগা হৈছে। অনুবাদবোৰো আশানুকূপ হোৱা দেখা নাযায়। ইয়াতে আমাৰ মাজত ডাঙৰ সীমাবদ্ধতা বৈ গৈছে। আমি সদায় অসমতে সোমাই থাকিম জানো? আনহাতে আমাৰ এটা অধিকাৰ আছে— মাত্ৰ ভাষাৰ জড়িয়তে শিক্ষা লাভ কৰা। গতিকে এইটো অন্তৰাই হোৱা নাই কিন্তু আন্তৰ্জাতিক কোনো এটা ভাষাৰ লগত

চিনাকি হৈ থোৱা ভাল। নহলে আমাৰ অনুবিধা হৈছে অসমৰ বাহিৰলৈ ওলাই গলেই যদি চলিব নোৱাৰা অৱস্থা এটা হয় তেতিয়া ডিগ্ৰী লোৱাৰ সাৰ্থকতা থাকিল ক'ত ?

মই যেতিয়া ইংৰাজী মাধ্যমেৰে শিক্ষা লওঁ তেতিয়া অসমীয়া ভাষাক অমৰ্যদা কৰিলে নহ'ব। কথা হ'ল যে আমি যি ভাষাতেই শিক্ষা আহৰণ নকৰো কিয় আমাৰ শিক্ষাবোৰ নিজৰ লগতে সমাজৰো কামত আহিব লাগিব।

১৩। প্ৰশ্ন :— অসমীয়া সাহিত্যৰ বহুল প্ৰচাৰৰ বাবে অসম সাহিত্য সভা, অসম প্ৰকাশন পৰিষদৰ দৰে সামাজিক অনুষ্ঠান, চৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ দায়িত্ব কেনে হোৱা উচিত বুলি আপুনি ভাবে ?

উত্তৰ :— অসম সাহিত্য সভা এটা ভাষা-সাহিত্যৰ অনুষ্ঠান। অনুষ্ঠান এটাই পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিব পাৰে কিন্তু সাহিত্যিক এজন সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে। সাহিত্য সভালৈ যি সকল আহে তেওঁলোক ইতিপূৰ্বে সাহিত্যিক হৈ গৈছে। সাহিত্যিক সকলে গোট খোৱা অনুষ্ঠানৰ নামেই সাহিত্য সভা। সাহিত্য সভাই অৱশ্যে প্ৰেৰণা দিব পাৰে। কিন্তু লেখকে নিজকে প্ৰতিস্থিত কৰিব লাগিব। এতিয়া কথা হ'ল প্ৰকাশন পৰিষদ এটি প্ৰকাশৰ অনুষ্ঠান মাত্ৰ। সাহিত্যৰ চেতনা এটা থাকিলে অনুষ্ঠান নেথাকিলেও সাহিত্য সৃষ্টি হ'ব। আগতে এনে অনুষ্ঠান নাছিল যদিও তেওঁলোকে ৰচনা কৰি গৈছিল।

১৪। প্ৰশ্ন :— অসমৰ শৈক্ষিক, বৌদ্ধিক জগতখনৰ সুস্থ বিকাশৰ বাবে যি এটা অনুকূল পৰিবেশৰ প্ৰয়োজন, সেই পৰিবেশ বৰ্তমান হতাশাজনক ভাৱে নাইকিয়া হৈ যাবলৈ ধৰিছে বুলি অভিযোগ শুনা যায়। অসমৰ শিক্ষাজগতত দেখা দিয়া এই হতাশা, অৰাজকতাৰ কাৰণ সম্পৰ্কে আপোনাৰ মতামত কি জনাবনেকি ?

উত্তৰ :— কথা হ'ল যে শিক্ষিত শ্ৰেণীৰ মাজত হতাশাৰ ভাৱ এটা আহিছে। তেওঁলোকে দেশখন যেনেকৈ স্বাধীন হ'ব বুলি ভাবিছিল হয়তো তেনেকৈ নাই হোৱা, তেওঁলোকে যি পাম বুলি ভাবিছিল সেইটো নাই পোৱা ইত্যাদি। আচলতে তেওঁলোকৰ লক্ষ্য কি সেইটোত তেওঁলোক নিজেও স্পষ্ট নাছিল। সেই কাৰণে তেওঁলোকৰ লক্ষ্যত উপনীত হ'বলৈ যিদৰে বিচাৰিছিল কাৰ্য ব্যৱস্থাত তেওঁলোক যে

সফল হৈছে সেই কথা বুকুত হাত দি ক'ব নোৱাৰি। আমি স্বাধীন নাগৰিক হিচাপে যি খিনি পাব লাগিছিল সেইটো নাইপোৱা বুলি যেতিয়া ধাৰণা এটা হৈছেই তাৰ ৰূপ সলনি কৰিবৰ কাৰণে এটা স্বাভাৱিক আকাংখ্যা জগাটো স্বাভাৱিক কথা। এই চিন্তাধাৰা কেৱল যুৱকৰেই নহয় সাধাৰণ মানুহ, বয়োজ্যেষ্ঠ, অভিজ্ঞ সকলৰ মনতো জাগৃত হ'ব। স্বাধীনতাৰ এটা নিজস্ব মূল্য আছে। কিন্তু লোকৰ ওপৰত দোষ জাপি দি স্বাধীনতা বিচৰাৰ কোনো দৰকাৰ নাই।

আমি যদি স্বাধীন হ'বলৈ বিচাৰো স্বাধীনতাৰ বাবেই স্বাধীন হ'ব বিচাৰো, শোষণ মুক্তিৰ বাবে নহয়। আমাৰ উদ্যোগ অস্থান বিলাকো যদি নিজে চলাব নোৱাৰো আন কাৰোবাক দোষ দি থাকি আমাৰ কি লাভ? Freedom is for its own sake. আৰু এটা কথা— আমি ইমানৈ দুৰ্বল হ'লো নে যে আমাক সদায় শোষণ কৰিবলৈ আনক এৰি দিছো? কথা হ'ল কি যে প্ৰত্যেকে যদি নিজে নিজৰ দায়িত্ব সুচাৰুৰূপে পৰিচালনা কৰি নিয়ে তেন্তে সমাজখন নিয়াৰিকৈ চলিবই। এতিয়া যুৱক সকলে যি পন্থা লৈছে (ৰাজনীতিৰ নেতাসকল ব্যৰ্থ হোৱাত) আমাক এবাৰ ভাবি চাবলৈ বাধ্য কৰাইছে, সমাজখন ক'লৈ গৈ আছে। এচাম যুৱকে বাক কিবা এটা কৰিছে আন এচাম যুৱকে যদি প্ৰকৃত শিক্ষা আহৰণ কৰি মানুহ হিচাপে ওলাই নাহে তেন্তে প্ৰয়োজনৰ সময়ত আমি বিচৰা যুৱকচাম ক'ত পাম যাক আমি সুন্দৰ ৰূপত চাব খোজো, যাক আমি ধৰণী স্বৰূপ বুলি ক'ব খোজো? গতিকে লক্ষ্য আৰু কাৰ্য্য ব্যৱস্থাৰ মাজত এক নিবিড় সামঞ্জস্য থাকিব লাগে।

১৫। প্ৰশ্ন:— আপোনাৰ জীৱন দৰ্শন আৰু অভিক্ৰম সম্পৰ্কে কিছু কলে আমি ভাল পাম। নক'ব জানো?

উত্তৰ:— জীৱন দৰ্শনৰ কথা হৈছে যে এজন মানুহৰ জীৱন দৰ্শন আচলতে নাথাকে। সমাজ দৰ্শনৰ যি লক্ষ্য, আকাংক্ষা, অল্পভূতি, প্ৰেৰণা ইত্যাদি। সেই গোটেই বোৰকে লৈ পেলাই এখন সমাজৰ জীৱন দৰ্শন গঢ়ি উঠে। ময়ো তাৰ অংশীদাৰ যেতিয়া .....। তথাপি এটা কথা কওঁ, আমি জীৱনক সুন্দৰ কৰিবলৈ চাব লাগে। আৰু লক্ষ্য স্থিৰ কৰি সেই ফালে যাবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে আৰু যাব যি খিনি বৰঙণি দিয়াৰ যোগ্যতা আছে তেওঁ সেইখিনি দিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। মই যদি লেখিব পাৰো লেখিব লাগে। মই যদি গাব পাৰো গাব লাগে মই যদি খেলিব পাৰো খেলিব লাগে। এইক্ষেত্ৰত স্বাৰ্থক পিছুৱাই থৈ সমাজখন আগত বাখিব লাগে। কৰ্তব্য, কৰ্ম মই কৰি গৈছো। আনে কি দৰে লৈছে মই নাচাওঁ। আৰু বোধ হয় সেয়ে মোৰ জীৱন দৰ্শন। তাত বাজে বিশেষ বেলেগ কথা নাই। কিন্তু মই কোনোদিন Com-promise কৰা নাই। নীতিগত ভাৱে মোৰ এটা স্থিতি আছে আৰু তাতে মই বৰ্তি আছো।

ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগত খেলি মই ভাল পাওঁ, খেতি বাতিও মোৰ ভাল লাগে। পুখুৰী সিঁটা, মাছ ধৰাও মোৰ অভিক্ৰমৰ ভিতৰতে পৰে। প্ৰকৃতি আৰু ফুল মোৰ বৰ ভাল লাগে।

মতামত

প্ৰসংগত :

(ছাত্ৰাণামধ্যমঃ তপঃ। পঢ়াই পঢ়ে ৰোৱে পান। এই তিনিয়ে নিচিন্তে আন। এই মিঠা মিঠা লগা কথাবোৰ আজিকালি কেৱল পৃথিব পাততে আৱদ্ধ। ব্যৱহাৰিক জগতখনৰ সৈতে ইহঁতৰ স্পৰ্ক ক্ৰমান্বয়ে নাইকীয়া হৈ যাব ধৰিছে। ক'বাত যদি কেনেবাকৈ জীয়ায়ো আছে, তাৰ আচল ৰূপ নোহোৱা হৈ কেৱল হাড় আৰু ছালখনহে আছেগৈ। তাৰ পৰিবৰ্তে আভিজাত্য প্ৰদৰ্শনৰ বাবে লোৱা ঘৰুৱা শিক্ষকৰ সহায় আৰু চাকৰি এটা যোগাৰ কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজন হোৱা নম্বৰখিনি গোটাৰলৈ পৰীক্ষা গৃহত অৱলম্বন কৰা অসং পন্থা — এই দুটা সমস্যাই আজিৰ শিক্ষা জগতত আটাইতকৈ ডাঙৰ ব্যাধি হিচাবে মূৰ দাঙি উঠিছে। অৱশ্যে এই অভিযোগ কেৱল হয়তো অসমতহে শুদ্ধ বুলি প্ৰমাণিত হ'লে হ'ব পাৰে। বিশেষ এটা দৃষ্টিকোণৰ পৰা লক্ষ্য কৰিলে প্ৰথম অভিযোগটো ক্ষমাব যোগ্য; কিন্তু দ্বিতীয়টো কেৱল অক্ষমণীয়ই নহয় ই এক সামাজিক অপৰাধো। ভেটীখোৱা বিষয়াজন যদি দুৰ্নীতিকাৰী হয়, উল্লিখিত তৃতীয় পন্থা অৱলম্বন কৰাজন কি হ'ব পাৰে?

স্বভাৱতে মানুহ স্বাৰ্থপৰ। তথাপি নিজৰ, দেশৰ, দহৰ হকে তেখেতসকলৰ কৰণীয় সদায়ে থাকিব। স্বাৰ্থসিক্তৰ কথা ভাবি ভাবি হামিয়াই হিকতিয়াই জীৱনৰ তিনিফুৰিটা বদন্ত কটাই দিব পাৰিলেই তেখেতসকলৰ জন্ম ধন্য হোৱা বুলি কব নোৱাৰি। পিছে অতিবিক্ত যিকোনোৱে মংগলজনক নহয়। আমাৰ ছাত্ৰ সমাজত আজি এই পিছৰ ব্যাধিটোৱে বেচি পীড়ন কৰিছে বুলি কোৱাৰ খল আছে। তেওঁলোকে প্ৰয়োজনতকৈ নিজক, দেশক, দহক অধিকভাৱে ভাল পাবলৈ লৈছে। ফলস্বৰূপে নিৰ্দোষ সমস্ত কোনোটোৱে ফলৱতী হৈ মুঠেগৈ। ই বৰ পৰিতাপৰ কথা, নহয় নে? ঘনিচিৰিকাই বাক কিয় দেও দি দি ফুৰে? সঁচা নে মিছা নেদানো, বুঢ়ী আয়ে সৰুতে কোৱা মনত আছে, এয়া বোলে অন্ধ অহুকৰণৰে ফল।

স্বাধীনতা আমাৰ প্ৰত্যেকৰে কাম্য। তিলকে যেতিয়া 'স্বাধীনতা মোৰ জন্মগত স্বত্ব' বুলি কৈছিল তেওঁ শতকৰা এশ ভাগেই শুদ্ধ আছিল। কিন্তু স্বাধীনতাৰ পবিত্ৰ গুঢ়াৰ্থ আৱিষ্কাৰ কৰাৰ আগতে মগজুৰ নিভৃত কোণত কৰ্ত্তব্যবোধ আৰু ছায়িত্ববোধৰ উদগীৰ্ণ হ'বই লাগিব। নৈতিকতা আৰু শালীনতাবোধ আজি হুহুৰ পৰাহত। আমি সেইখন দেশৰ প্ৰকৃত সু-নাগৰিক বুলি নিজকে পৰিচয় দিব পাৰিম জানো, য'ত থাকিব কেৱল একা-সংহতি, শান্তি-সম্প্ৰীতি আৰু সমৃদ্ধি, য'ত থাকিব কেটা তেজ-মঙহৰ আচল মানুহ? এনেধৰণৰ গুৰু সমূহক সাবোগত কৰিয়ে আমি কাষ চাপিছিলো মহাবিদ্যা-লয়ৰে কেইজনমান সতীৰ্থৰ। আমি লগপোৱা সতীৰ্থ সকলৰ মনৰ কথাৰে এই নিৰ্ৰন্ধটি যুগতোৱা হ'ল — সম্পাদক)

প্ৰশ্নসমূহ :

১। মাতৃভাষাৰ মাধ্যমত পঢ়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীসকল বৌদ্ধিক দিশত ইংৰাজী মাধ্যমত পঢ়া ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ সমতুল্য নহয় বুলি আপুনি ভাবেনেকি? যদি নেভাবে অভিভাৱক সকলে তেওঁলোকৰ ল'ৰা ছোৱালীক ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিজ্ঞা-লয়ত পঢ়িবলৈ উদগনি দিয়া কাৰ্যক আপুনি কি বুলি

গণ্য কৰে?

২। পৰীক্ষা গৃহবোৰত আজিকালি অসং পন্থা অৱ-লম্বনৰ প্ৰাচুৰ্যৰ দিনক দিনে বাঢ়ি যোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। তাৰ প্ৰধান কাৰণ আপুনি কি বুলি ভাবে? ইয়াৰ প্ৰতি-কাৰণ উপায় কি হ'ব পাৰে বুলি আপোনাৰ ধাৰণা হয়?

৩। পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱেই হওক বা অথ

যিকোনো কাৰণতেই হওক আমাৰ সাংস্কৃতিক জগতখনৰ প্ৰতি নতুন পুৰুষচামৰ মাজত এটি অনীহা আৰু নীচাত্মিকা বোধে ঠাই লৈছে বুলি মোৰ ধাৰণা হয়। এই ক্ষেত্ৰত অসমীয়া ৰীতি-নীতি, আচৰণ বিধি, নৃত্যগীত, সাজপোছাক আদিৰ কথাৰ উল্লেখ কৰিব পাৰি। এনে স্থলনমুখী অৱস্থাৰ বিপৰীতে কি ব্যৱস্থা ল'লে এই অৱস্থাৰ উন্নতি হ'ব বুলি আপোনাৰ ধাৰণা হয় ?

৪। আপোনাৰ কেতিয়াবা এনেকুৱা লাগে নেকি যে আমাৰ নতুন পুৰুষচাম চিন্তা বিমুখ আৰু শ্ৰমবিমুখ হৈ পৰিছে, বিবেকৰ বশবৰ্তী নহৈ আৱেগৰ বশবৰ্তী হৈছে ?

উত্তৰ :—

১। মই নাভাবো। ইংৰাজী মাধ্যমত পঢ়া ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে নিশ্চয় সুবিধা বেছি পায়, কিন্তু বিদেশী ভাষা এটাত শিক্ষা গ্ৰহণ কৰি বিদেশী সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱত থাকি তেওঁলোকে বৌদ্ধিক দিশত মাতৃভাষাত পঢ়া সকলতকৈ যে বেছি প্ৰতিভা দেখুৱাব তাৰ কোনো যুক্তি নাই। মাত্ৰ সকলোৰে লাগিব ধৈৰ্য আৰু আশাস্থধীয়া চেষ্টা।

অভিভাৱক সকলে তেওঁলোকৰ সন্তানক ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত পঢ়াবলৈ আগ্ৰহ দেখুৱায়। অকল যে পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতি অন্ধ মোহতেই এনে মনোভাৱ পোষণ কৰে এনে নহয়। প্ৰথমতে অপ্ৰিয় হলেও এইটো সত্য যে প্ৰায় বেছি ভাগ মাতৃভাষাৰ চৰকাৰী বা বেচৰকাৰী শিক্ষা-নুষ্ঠানত শৈক্ষিক পৰিবেশ নানা কাৰণত দুৰ্বিত হৈছে। যেনে পাঠ্য পুথিৰ অভাৱ, নিয়ম শৃংখলাৰ অভাৱ আদিয়ে প্ৰধান। দ্বিতীয়তে ই অতি দুখৰ বিষয় যে প্ৰায় ভাগ শিক্ষক এই পৰিত্ৰ ৱন্তিৰ প্ৰতি থাকিব লগা যিখিনি দায়িত্ববোধ তাক দৃঢ়তাৰে পালন নকৰে। তৃতীয়তে দেখা যায় বান্ধৱ জীৱনৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত ইংৰাজী ভাষাৰ জ্ঞান অপৰিহাৰ্য হৈ পৰিছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমি আবেগিক হলে নহ'ব। গতিকে যুগ আৰু যুগৰ মানুহৰ স'তে খোজ মিলাই অগ্ৰসৰ হবৰ বাবে পিতৃ মাতৃয়ে নিজৰ সন্তানক আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ভাষাৰে পৰিপুষ্ট কৰি তোলাৰ অপৰিহাৰ্যতা অনুভৱ কৰিছে।

২। বৰ্তমান শিক্ষা জগতৰ এটা উদ্বেগৰ বিষয় হৈছে পৰীক্ষা গৃহবেৰত বছৰে বছৰে বাঢ়ি যোৱা অসংগত

৫। **Generation Gap** বোলা কথাৰ পূৰ্বেও আছিল, বৰ্তমানো আছে আৰু ভৱিষ্যতেও থাকিব। কিন্তু সেইয়া হ'লেও আজিকালি এই **Generation Gap** বা কণিষ্ঠ আৰু জ্যেষ্ঠজনৰ মাজত থকা দৃষ্টিভঙ্গীৰ ভিন্নতা বা পাৰ্থক্যখিনি ক্ৰমাৎ দূৰৰ পৰা দূৰত্বলৈ আঁতৰি যাব ধৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে পিতৃ-মাতৃ আৰু তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ মাজৰ দৃষ্টি ভংগী আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত থকা বুজাবুজিৰ অভাৱৰ কথাৰে ক'ব পাৰি। এয়া কিহৰ ফল বুলি আপুনি ভাবে? এই **Gap** ৰ দূৰত্ব অলপ হ'লেও কমাই আনিব পৰা ধৰণৰ কিবা পৰামৰ্শ আপুনি দিবনেকি?

সংগীতা শৰ্মা

স্নাতক দ্বিতীয় বাৰ্ষিক (বিজ্ঞান)

অৱলম্বন। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হিচাপে চাবলৈ গ'লে দেখা যায় যে দেশৰ সামাজিক তথা ৰাজনৈতিক বিশৃংখলতা, দুৰ্নীতিৰ প্ৰতিফলন আৰু বৰ্তমান বজাৰত কাঠফুলাৰ দৰে গৰ্জি উঠা হাত পুথিসমূহ। এটা ডিগ্ৰীয়েই আজিৰ শিক্ষাৰ মানকাঠা হৈ পৰিছে। আজি কালি বেছি ভাগ ছাত্ৰই অধ্যয়ন কৰাতকৈ কৰে সন্তীয়া ৰাজনীতি।

গতিকে এইবোৰ আঁতৰ কৰিবলৈ প্ৰথমতে এটা সুস্থ সামাজিক পৰিবেশ ঘূৰাই আনিব লাগিব আৰু ইয়াৰ প্ৰথম পদক্ষেপ হ'ব সুস্থ যুৱ মানসিকতা সৃষ্টি কৰাটো আৰু ইয়াৰ সবহাৰ্থিনি দায়িত্ব পিতৃ মাতৃ তথা পৰিয়ালৰ।

৬। সংস্কৃতি এটা জাতিৰ দাপোন স্বৰূপ। সংস্কৃতি পৰিৱৰ্তনশীল। কিন্তু এই পৰিৱৰ্তনৰ নামত অন্ধ অনুকৰণ কিমান দূৰ প্ৰয়োজন সেয়া চিন্তাৰ বিষয়। আমি পুঁজিবাদী পশ্চিমীয়া যাত্ৰিক সংস্কৃতি গ্ৰহণ কৰিছো। কিন্তু পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ উত্তম গুণবোৰ কৌশলেৰে গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। ই আমাৰ জাতীয় জীৱনক অধঃগামী

আমাৰ নিজা সংস্কৃতিৰ এটা সুকীয়া সত্তা আছে। এই সত্তাৰ যথোপযুক্ত ভাৱে আধুনিক ৰূপ দিয়াটোহে প্ৰকৃত জাতীয়তাবাদী মনোভাৱৰ পৰিচায়ক। সময়ৰ লগে লগে সমাজ সংস্কৃতিৰ পৰিৱৰ্তন স্বাভাৱিক যদিও জাতীয় সত্তাক ভৰিৰে মোহাৰি পেলাৱাটো মৰ্মস্পৰ্শী। এই প্ৰগতিমুখী পৰিৱৰ্তনৰ বাবে আমাক লাগিব ছটা গুণ। এটা হ'ল কৰ্ম সংস্কৃতি আৰু আনটো উৎপাদনমুখী প্ৰচেষ্টা।

৪। আমাৰ নতুন পুৰুষচাম সঁচাকৈয়ে চিন্তাবিমুখ আৰু শ্ৰমবিমুখ হৈ পৰিছে। বিবেকতকৈ আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈছে বেছি ভাগ কাম কৰে। সকলো বস্তুকে সহজ লভ্য বুলি ভাবে। আবেগৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত সিদ্ধান্তই যে কিমান নতুন সমস্যাৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে সেয়া তেওঁলোকৰ চিন্তাতীত। তাৰে জলন্ত উদাহৰণ — যোৱা বছৰ মণ্ডল আয়োগৰ বিৰুদ্ধে আন্দোলন কৰি ছাত্ৰ ৰাজীৱ গোস্বামীয়ে আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ নিজকে জ্বলাই পেলাইছিল। এতিয়া তেওঁ স্বীকাৰ কৰিবলৈ বাধ্য হৈছে যে সেয়া তেওঁ আবেগৰ বশৱৰ্তী হৈ কৰা এটা মহা ভুল। গতিকে ই নিৰ্ভাত সত্য যে আবেগৰ বিপৰীতে যুক্তি আৰু বিবেকৰ মূল্য সদায় ওপৰত।

৫। বয়োজ্যেষ্ঠজনৰ লগত নতুন পুৰুষৰ এটা চিন্তাৰ সংঘাত সদায় দেখা যায়। এই সংঘাত ছয়ো চাম পুৰুষৰ মাজত পৰস্পৰ বুজাবুজি আৰু চিন্তাৰ আদান প্ৰদানৰ অভাৱতেই সৃষ্টি হয়। এই পাৰ্থক্য আঁতৰাবলৈ

ছয়ো চাম পুৰুষৰ মাজত পৰস্পৰ বুজাবুজি আৰু চিন্তাৰ বিনিময়ৰ দ্বাৰা মধ্যস্থতা স্থাপন কৰিব লাগিব। জ্যেষ্ঠ জনৰ জীৱন নানান অভিজ্ঞতাৰে পুষ্ট। এই অভিজ্ঞতাৰ ভেটিতেই নতুন পুৰুষে তেওঁলোকৰ ন-চিন্তাৰ ভেটি স্থাপন কৰিব লাগিব। যদি ন-চামে জ্যেষ্ঠ সকলৰ অভিজ্ঞতাক সন্মান প্ৰদৰ্শন নকৰাকৈ আগবাঢ়িব খোজে তেন্তে তেওঁলোকে বহুতো ভুল কৰাৰ সম্ভাৱনা থাকে। জ্যেষ্ঠ সকলেও যদি তেওঁলোকৰ নিজৰ চিন্তা বা অভিজ্ঞতাকে শেষ সীমা বুলি জ্ঞান কৰে তেন্তে তেওঁলোকৰ চিন্তাৰ যি স্থবিৰতা সেয়া আৰু প্ৰকট হৈ উঠিব। ফলত ছয়োচাম পুৰুষৰ মাজত চিন্তা আৰু দৃষ্টিভঙ্গীৰ পাৰ্থক্য বেছি বাঢ়ি যাব। জ্যেষ্ঠ সকলে তৰুণ সকলৰ নবীন চিন্তাত নিজকে খাপ খুৱাই অগ্ৰসৰ হ'বলৈ যত্ন কৰিব লাগিব আৰু একেদৰে তৰুণচামেও তেওঁলোকক আকোৱালি লৈ তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতাপুষ্ট জীৱনৰ প্ৰয়োজনীয় দিশ নিৰ্দেশনা সমূহ জীৱন দৰ্শনৰ লগত মিলাই নতুন বাট মোকোলাব লাগিব।

মিতালী চলিহা

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

১। মই নাভাবোঁ। তথাপি, মোৰ বোধেৰে অভিভাৱকসকলে তেওঁলোকৰ ল'ৰা ছোৱালীক ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুলত পঢ়াবলৈ বিচাৰা কাৰণ যথেষ্ট আছে। সেইবোৰ হ'ল — কা প্ৰাইমেৰী পৰ্যায়ত অসমীয়া মাধ্যমৰ নিৰ্ভৰযোগ্য বিদ্যালয়ৰ সংখ্যা বৰ কম, সেইবোৰো আৰম্ভ হয় প্ৰথম শ্ৰেণীৰ পৰাহে। কোনো সচেতন অভিভাৱকে নিজৰ সন্তানক ছয় বছৰ বয়সলৈকে ঘৰত ৰাখিবলৈ নিবিচাৰে। খ। অহুশাসন, নিয়মানুৰূপিতা, শৈক্ষিক পৰিবেশ, শিক্ষাস্ত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'ব আদি বিষয়বোৰত তুলণামূলক ভাৱে অসমীয়া মাধ্যমৰ স্কুলতকৈ ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্কুলবোৰ বেছি উন্নত। গ। মহাবিদ্যালয়ৰ শিক্ষাৰ মাধ্যম মাত্ৰ ভাষা হোৱাৰ পিছৰ পৰা অসমীয়া মাধ্যমৰ স্কুলবোৰত ইংৰাজী বিষয়টোৰ ওপৰত জোৰ কমি গ'ল। ফলত এইবোৰ স্কুলৰ পৰা পাছ কৰা বেছিভাগ ল'ৰা-ছোৱালীয়েই ইংৰাজী বিষয়ত বৰ দুৰ্বল। আনহাতে উচ্চশিক্ষা বা যুক্তিমূলক শিক্ষাৰ বাবে ইংৰাজীৰ জ্ঞান অপৰিহাৰ্য।

২। চৰকাৰী বন্ধ আৰু বিভিন্ন সংগঠন সমূহে আহ্বান কৰা বন্ধৰ প্ৰকোপত শিক্ষানুষ্ঠান সমূহত শ্ৰেণী বহাৰ দিন বছৰে বছৰে হ্রাস পাই আহিছে। যিকেইদিন স্কুল-কলেজ খোলা থাকে তাতো বহু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰী অহু-পস্থিত থাকে। কিছু সংখ্যক শিক্ষকে পাঠ্যক্ৰম শেষ কৰাৰ প্ৰতি যিমান উৎসাহী হোৱাৰ দৰকাৰ, সিমান নহয়। ফলস্বৰূপে অনেক ছাত্ৰই পাঠ্যক্ৰমৰ বহুতো বিষয় বুজিয়েই নেপায় আৰু এনেবোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই সাধাৰণতে পৰীক্ষা-গৃহত অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰে। তাৰোপৰি আজিকালি বজাৰত ব্যাপক হাৰত প্ৰকাশ পোৱা প্ৰশ্নোত্তৰ আকাৰত লিখা হাতপুথিবোৰেও ছাত্ৰসকলক নকল কৰাত ইন্ধন যোগাইছে। পৰীক্ষা গৃহত অপ্ৰীতিকৰ পৰিবেশ উদ্ভৱ হোৱাৰ আশংকা কৰি অনেক নিৰীক্ষকে অসৎ উপায় অৱলম্বন কৰা সকলৰ প্ৰতি আওকণীয়া মনোভাৱ গ্ৰহণ কৰিবলৈ লৈছে। এই বিলাক কাৰণতে পৰীক্ষা গৃহবোৰত নকল কৰাৰ প্ৰাচুৰ্যৰ দিনক দিনে বৃদ্ধি পাব

পৰিষ্কাৰ। ইয়াৰ প্ৰতিকারৰ বাবে প্ৰথম ব্যৱস্থা হ'ব শিক্ষানুষ্ঠানৰ বন্ধৰ দিন কমাই পাঠ্যক্রম শেষ কৰাটো। সুনিশ্চিত কৰা আৰু লগতে শ্ৰেণীত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উপস্থিতি বাধ্যতামূলক কৰা; দ্বিতীয়তে, নিম্ন মানবিশিষ্ট প্ৰশ্নোত্তৰৰ আহিত লিখা হাতপুথিৰ প্ৰচলন বন্ধ কৰা আৰু অসং উপায় অৱলম্বনকাৰী সকলৰ প্ৰতি নিৰীক্ষক তথা কৰ্তৃপক্ষই কঠোৰ অনশাসনমূলক ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা। এই বিলাক বিষয়ত বিভিন্ন ছাত্ৰ সংগঠনেও কৰ্তৃপক্ষৰ লগত সহযোগ কৰিলেহে এনে অৱস্থাৰ ওপৰ পোলাব পৰা হ'ব।

সংস্কৃতি বিৰুদ্ধীল; বোৱতী নদীৰ দৰে। সময়ৰ সোঁজত কোনো এক সংস্কৃতিৰ পৰিবৰ্তন আৰু পৰিবৰ্তন অৱশ্যকাৰী। সেইবুলি পৰিবৰ্তনৰ নামত অন্ধ অমূলকতা আৰু সংস্কৃতিৰ নামত অপসংস্কৃতিৰ আমদানিয়ে জাতীয় সংস্কৃতিক ক্ষত্ৰে স্থলনমুখী কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে সদ্য সৰ্তক হৈ থকা বাঞ্ছনীয় নিৰ্ভৰ আশুকগীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰতি অনীহা, অৱহেলা আৰু নীচাত্মিক্যবোধে জাতীয় সংস্কৃতি তথা জাতীয় সত্ত্বাক বিলুপ্তিৰ গৰাহলৈহে ঠেলি দিব। অসমীয়া সংস্কৃতি সময়ৰ সংস্কৃতি, বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ থলুৱা বীতিমতী, সীতামত, সাজপোচাকেৰে সমৃদ্ধ বাবেবহনীয়া সংস্কৃতি। ইয়াৰ প্ৰতি জাতীয় সত্ত্বা আছে। এই সত্ত্বাক অক্ষুণ্ণ ৰাখিহে প্ৰগতিমুখী পৰিবৰ্তন সাধিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে— যিটো কৰিবলৈ বিচাৰিছিল কপকৌৰৱ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালাদেৱে। আনহাতে গোষ্ঠীগত সংকীৰ্তাই যাতে আমাৰ অসমীয়া সংস্কৃতিৰ জাতীয় সত্ত্বাটো নিঃশেষ কৰিব

নোৱাৰে তেন্তে প্ৰতিও নতুন পুৰুষচাম সচেতন হ'ব লাগিব। ৪। অভিযোগটো সামগ্ৰিকভাৱে নহলেও একাংশ যুৱক ক্ষেত্ৰত অৱশ্যেই প্ৰযোজ্য। ইয়াৰ বাবে অসমীয়া বীতিমতী, অৰ্থনীতি, শিক্ষানীতি আৰু উদ্যোগনীতি সমূহেই জগৰীয়া বুলি মই ভাবো। উপযুক্ত নেতৃত্ব আৰু কৰ্ম সংস্থানৰ দ্বাৰা এইচাম যুৱকক গঠনমুখী কৰি তুলিব পৰা যাব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

৫। 'জেনেৰেছন গ্যাপ' (Generation Gap) ৰ সমস্যাটো লৈ তহানিতে আইতান টুৰ্গেনিভে যুগজয়ী সাহিত্য ৰচনা কৰি গৈছে। গতিকে এইটো নতুন সমস্যা নহয়। তথাপি জ্যেষ্ঠ-কনিষ্ঠৰ মাজৰ এই ফাকটো যেন ক্ৰমান্বয়ে প্ৰসাৰিত হৈ আহিছে। নতুন পুৰুষৰ ধ্যান ধাৰণা আৰু পুৰণা সকলৰ ধ্যান-ধাৰণাৰ মাজত যেন এক বিৰাট ব্যৱধান। আমাৰ সমাজত আজি কিছুদিনৰ আগলৈকে বয়সৰ এটা সন্মান আছিল। বয়সীয়াল সকলৰ মতামতক গুৰুত্ব দিয়া হৈছিল। কিন্তু সেইবোৰ মূল্যবোধৰ এতিয়া সলনি হৈছে। আমি নতুন পুৰুষচামে বয়সীয়ালজনক, জ্ঞানীজনক বা অভিজ্ঞজনক সন্মান কৰিবলৈ বা তেওঁলোকৰ পৰামৰ্শক মূল্য দিবলৈ পাহৰি পেলাইছো। এইটো শুভলক্ষণ বুলি মই কেতিয়াও ক'ব পাৰো নাহি। কিন্তু জ্যেষ্ঠ সকলৰ ধ্যান-ধাৰণাবোৰ ভুল, কেৱল আমাৰটোহে শুদ্ধ— এনে আকোৰগোজ মনোভাৱ আমি নতুন পুৰুষচামে এৰিব লাগিব।

জয়ন্ত কমান

সাতক ৩য় বাৰ্ষিক (কলা)

নিৰ্দিষ্ট শিক্ষা বৰ্ষত Syllabus যিবিধ অধ্যয়নো শেষ কৰিব নোৱাৰে। তাৰেপৰি শিক্ষানুষ্ঠান সমূহে নিয়মিত ভাৱে পাঠদান কৰাত কঠোৰতা অৱলম্বন নকৰা আৰু এচাম উদণ্ড ছাত্ৰৰ ছুচেৰিৰ কু-প্ৰভাৱ আদিয়েই প্ৰধান কাৰণ। যাৰ ফলত পৰীক্ষাত উত্তীৰ্ণ হ'বলৈ অসং প্ৰশ্ন অৱলম্বন কৰিবলৈ কুঠাবোধ নকৰে— সেইচাম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে।

ইয়াৰ সমাধানৰ বাবে প্ৰত্যেকজন অভিভাৱকেই নিজৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ অধ্যয়নৰ ওপৰত চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব।

১। বৌদ্ধিক দিশত সমতুল্য হোৱাটো মাধ্যমৰ ওপৰত মিৰ্ভৰ নকৰে। কিন্তু সুস্থ পৰিবেশ, কঠোৰ নিয়মালু বৃত্তিতা, নিয়মিত পাঠদান আদি কাৰণৰ বাবে আমাৰ অভিভাৱক সকলৰ বিশ্বাস যে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়ে ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত পঢ়িলে বেছি ভাল হয়।

এইয়া বৰ পৰিতাপৰ বিষয়। আমি মাতৃভাষাৰ প্ৰতি সন্মান দেখুওৱা নাই।

২। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ দীৰ্ঘপুত্ৰীত মনোভাৱৰ ফলত

ছাত্ৰ একতা সভা সমূহেও এই ক্ষেত্ৰত কঠোৰতা অৱলম্বন কৰিব লাগিব যাতে কোনো ছাত্ৰই এনে অসং কাৰ্য কৰিবলৈ আগ নোবাঢ়ে।

৩। হয়। পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ প্ৰভাৱৰ ফলত অসমীয়া সংস্কৃতি এক অপসংস্কৃতিলৈ পৰিণত হ'বলৈ ধৰিছে। ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে প্ৰতিজন অসমীয়াই নিজৰ সাংস্কৃতিক জীৱনৰ মূল্যবোধৰ ওপৰত সদা সতৰ্ক থাকিব লাগিব। অসমীয়া সংস্কৃতি যে পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ তুলনাত কোনো গুণেই কম নহয় তাক বুজাবৰ সময় আহি পৰিছে আজি।

৪। নিশ্চয়। নতুন পুৰুষচাম নিজৰ ভৱিষ্যত জীৱনৰ প্ৰতি নিৰাশাবাদী। দ্ৰুত গতিত বাঢ়ি অহা নিবহুৱা সকলক চৰকাৰে কৰ্মসংস্থান দিব নোৱাৰাৰ ফলতেই এই অৱস্থা। ফলত আজিৰ নতুন পুৰুষচাম বিবেক কেন্দ্ৰীক হৈ উঠা নাই।

১। মই নাভাবোঁ। বৰ্তমানে বহু অভিভাৱকে নিজৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিদ্যালয়ত পাঢ়িবলৈ উদগনি দিয়া দেখা যায়। মই ভাবো অধিক সংখ্যক অভিভাৱকে এই বিদ্যালয় বিলাকৰ বাহ্যিক পৰিবেশ আৰু ইয়াৰ অনুশীলন ব্যৱস্থাৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হৈছে ল'ৰা ছোৱালীক তেনে বিদ্যালয়লৈ পঠায়। বহুতৰ মাজত দেখা দিয়া এই উদগনি কাৰোবাৰ বাবে আকৌ এক অন্ধ অনুকৰণ আৰু কিছূমানৰ ক্ষেত্ৰত ই এক গ্ৰহসন।

২। বৰ্তমান পৰীক্ষা গৃহত নকলৰ প্ৰাচুৰ্যৰ দিনক দিনে বাঢ়ি যোৱা পৰিলক্ষিত হৈছে। এই অৱস্থাৰ বহু কাৰণ উপ-কাৰণ থাকিলেও মই ভাবো মূল কাৰণ হ'ল ছাত্ৰছাত্ৰীৰ মাজত কৰ্তব্য বোধৰ অভাৱ। প্ৰতিজন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ছাত্ৰ জীৱনত ৰাজনীতিৰ লগত প্ৰত্যক্ষভাৱে জড়িত নহৈ, নিজৰ কৰ্তব্য সম্পৰ্কে সজাগ হলে এই অৱস্থা নিশ্চয় দূৰ হ'ব। অৱশ্যে মই এইটো কবলৈ যোৱা নাই যে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে ৰাজনীতিৰ লগত একেবাৰে জড়িত হ'ব নোনাগে।

৫। ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ কঠোৰতা নথী হৈছে ঘৰখন। শিষ্টাচাৰ, নৈতিক শিক্ষা আদি অত্যাৱশ্যকীয় শিক্ষা আজিৰ পিতৃ-মাতৃয়ে প্ৰদান কৰা অভাৱ যেন পৰিলক্ষিত হয়। তাৰোপৰি শিক্ষা পদ্ধতিৰ পৰিণামবোৰত তেনে শিক্ষা প্ৰদান কৰা হোৱা নাই, যাৰ ফলত কণিষ্ঠ আৰু জ্যেষ্ঠজনৰ দৃষ্টিভঙ্গীৰ পাৰ্থক্য, দূৰৰ পৰা দূৰতলৈ আঁতৰি নোযোৱা নহয়।

গতিকে Generation Gap বোলা কথাষাৰৰ প্ৰকৃত সত্যতা হেৰাই গৈছে বুলি ধাৰণা হয়। নতুন চামৰ লগত পুৰণি চামে খোজ মিলাবলৈ বেয়া পোৱা হৈছে। নতুন চামে যিমান খৰখোজেৰে যাব লাগিছিল তাতোকৈ এখোজ বেছি বেগেৰে আগবাঢ়ি গৈছে। জ্যেষ্ঠ সকলে তাত হাত উজান দিবলৈ সংকোচ কৰা হৈ আহিছে। গতিকে Mutual understanding ৰ বাহিৰে এই Gap ৰ দূৰত্ব কমাই অনাটো সম্ভৱ নহয় বুলি মোৰ ধাৰণা হয়।

ৰূপ-জ্যোতি শইকীয়া
স্নাতক ২য় বাৰ্ষিক (কলা)

৩। বৰ্তমান আমাৰ সাংস্কৃতিক জগতখনৰ প্ৰতি নতুন চাম পুৰুষৰ মাজত নিচাৰ্মীকা বোধে ঠাই লৈছে বুলি মই কব নোখোজো। বহু সময়ত বহু পৰিবৰ্তন ভাল নালাগিব পাৰে। কিন্তু গতিশীলতাক গুৰুত্বতো দিবই লাগিব। নহলেচোন সময়েই নিৰৰ্থক হব।

৪। নতুন পুৰুষচামে সঠিককপত চিন্তাবিমুখ বা শ্ৰম বিমুখ হৈছে বুলি কব নোখোজো। প্ৰকৃত চিন্তা প্ৰকৃত শ্ৰমৰ আঁত বিচাৰি এক তুৰুল্যমান অৱস্থাত উপনীত হৈছে বুলিহে মই ক'ব খোজো। মানুহ বিবেকৰ অধীন হোৱাটো উচিত। ই এক সনাতন সত্য। কিন্তু মানৱ ইতিহাসৰ প্ৰতি দৃষ্টি দিলে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে প্ৰতিটো পল অনুপলত মানুহ আবেগেৰেহে অনুপ্ৰাণিত। তেনে এক সাৰ্বজনীন পৰিধিৰ পৰিসীমাত আমি নতুন পুৰুষচামো আহো বুলি মোৰ বিশ্বাস।

৫। মানুহ স্বাৰ্থপৰ। সমাজত বাস কৰা মানুহে যেতিয়াই ব্যক্তিগত স্বাৰ্থলৈ আঙকাণ কৰি সমূহীয়া স্বাৰ্থত নিজকে আত্মনিয়োগ কৰিব পাৰিব তেতিয়াই এই দৃষ্টিভঙ্গীৰ পাৰ্থক্য কিছু পৰিমাণে কমিব পাৰে। কিন্তু মই ভাবো দৃষ্টিভঙ্গীৰ পাৰ্থক্য সম্পূৰ্ণভাৱে নিমূল কৰিব পৰা নাযাব।

১। নাভাবোঁ। বৰ্তমান আমাৰ দেশৰ সকলো বিলাক প্ৰতিযোগিতামূলক পৰীক্ষাৰ সুবিধাজনক মাধ্যম হ'ল ইংৰাজী ভাষা আৰু আমাৰ বৰ্তমান সমাজৰ অস্থিৰতাই অসমীয়া মাধ্যমৰ বিজ্ঞান, মহাবিদ্যালয় সমূহত প্ৰভুত প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰাত বছৰ কেইটামান দিনহে অসমীয়া মাধ্যমৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সুস্থ মনেৰে শিক্ষা লাভ কৰিব পাৰে। এনে কিছুমান কাৰণতেই কিছুমান অভিভাৱকে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক বৰ্তমান ইংৰাজী মাধ্যমৰ বিজ্ঞানয়ত পঢ়াবলৈ ইচ্ছা কৰে।

২। মই ভাৱোঁ যে বৰ্তমান বিজ্ঞানয় মহাবিদ্যালয় সমূহত শ্ৰেণী সমূহ নিয়মীয়া নহয়। বজাৰত "সহায়িকা" ৰ বহু প্ৰাক্তৰ্ভাৱেও এনে অসং পস্থা অৱলম্বনত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অৰিহণা যোগাইছে। পঢ়াৰ সময়তকৈ আন্দোলনৰ সময় অসমত বেছি হোৱাত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে পৰীক্ষা গৃহ সমূহত অসং পস্থা চৰিতাৰ্থ কৰিবলৈ লোৱা দেখা যায়।

পাঠ্য পুথি সমূহ সময়ত পোৱাকৈ ছাত্ৰ ছাত্ৰীক যোগান ধৰা, কিছুমান চৰকাৰী অনাগতীয়ান বন্ধ উঠাই দি শ্ৰেণী সমূহ নিয়মীয়া কৰি তোলা, সদৌ শেষত আমাৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাটো "চাকৰীমুখী" প্ৰৱণতাৰ পৰা আঁতৰাই আনি কৰ্মমুখী প্ৰৱণতাৰ কৰি তুলিব লাগিব। শিক্ষা-নীতিতকৈ পৰীক্ষা পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্তন সাধিলেহে বেছি ফল পোৱা যাব।

৩। অভিযোগটো অমূলক নহয়। যিহেতু সংস্কৃতিত নতুনৰ আমদানি আৰু নৱ উদ্ভিদ প্ৰেৰণাক সদায় স্বীকৃতি দিয়া হয়। কিন্তু তাতেই আমি অপসংস্কৃতিক আনি

১। এই প্ৰশ্নটোৱেই বিতৰ্কিত। গতিকে ইয়াক মই আংশিক ভাৱে ভাৱোঁ আৰু আংশিক ভাৱে নাভাবোঁ। এই ধিনিত্তে এটা কথা উলুকিয়াই দিয়া ভাল হ'ব যে যি কোনো বিষয়ৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰতে ইওক মাধ্যমে কোনো বাধ্যবাধকতা সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰে

বিজিত সন্দিকৈ

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক (কলা)

বৰ ঘৰত সুমুৱাব নালাগে। পশ্চিমীয়া সংস্কৃতিৰ যি ঐথিনিক আমি সুস্থ বুলি জানো আৰু যিধিনিয় আমাৰ পুৰণি ৰীতি-নীতি, নৃত্য গীত পৰম্পৰাক ধংস নকৰে অথচ বেছিহে উদ্ভাসিত কৰে তেনে সংস্কৃতিক আমি পৃথিৱীৰ যি কোনো প্ৰান্তৰ পৰা বুটলি আনিব লাগিব।

৪। আমাৰ নতুন পুৰুষ চামৰ মাজত এচাম পুৰুষ নিশ্চয় চিন্তা বিমুখ তথা শ্ৰমবিমুখ হৈ পৰিছে। কিন্তু সেই বুলিয়েই সকলোকে মই তেনে বুলি নাভাবোঁ। কিছু কিছু ক্ষেত্ৰত উঠি অহা পুৰুষচাম প্ৰাপ্য পৰা বঞ্চিত হৈছে আৰু প্ৰাপ্য বিচাৰি যাওঁতে নিজৰেই গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰৰ দ্বাৰা আয়োজিত আলোচনাৰ মেজত হয় লাজিত হৈছে নতুবা হবলগীয়া হৈছে পদ, ধৰ্মিতা। তেনে এক পৰিস্থিতিত আমাৰ নতুন পুৰুষ চাম ক্ষুদ্ৰিত হৈ পৰাটো তেনেই স্বাভাৱিক য'ত হয়তো আবেগেও প্ৰাধাণ্য পোৱাটো আৰু স্বাভাৱিক কথা।

৫। জ্যেষ্ঠ আৰু কণিষ্ঠজনৰ মাজত নিশ্চয় দৃষ্টিভংগীৰ কিছু পাৰ্থক্য থাকিবই।

এই Generation Gap ক সংস্কৃত কৰি আনিবলৈ হ'লে আমি সমাজৰ জ্যেষ্ঠ আৰু কণিষ্ঠৰ মাজত মুকলি চিন্তা চৰ্চাৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিব লাগিব। লিংগ ভেদে সকলোকে পূৰ্ব স্বাধীনতা দিব পাৰিব লাগিব। তেতিয়াহে Generation Gap বোলা অতীতৰ পৰা চলি অহা এই পাৰ্থক্য কিছু হলেও ওৰ পৰিব।

মন্টে ডুগ্ৰা

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক (বিজ্ঞান)

যদিহে পাঠ্য পুথি সমূহ সেই মাধ্যমত পোৱাটো দুৰূহ নহয়। গতিকে বৌদ্ধিক দিশত দৈগ্ৰ হোৱা নোহোৱাটো মাধ্যমতকৈ শিক্ষাৰ পৰিবেশ আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ওপৰত হে অধিক নিৰ্ভৰশীল। অসমীয়া মাধ্যমৰ স্থল বিলাকতকৈ ইংৰাজী মাধ্যমৰ স্থল বিলাকত বন্ধ প্ৰভাৱ কম আৰু শ্ৰেণীও

নিয়মীয়াকৈ বহে। তাৰোপৰি ইংৰাজী মাধ্যমত নানান বিষয়ৰ Reference Book বা প্ৰসংগ পুথি তথা অস্থায়ী আলোচনী যিমান পৰিমাণে পোৱা যায় অসমীয়া মাধ্যমত যিমান পৰিমাণে পোৱা নাযায়।

গতিকে কিছুমান অভিভাৱকে তেওঁলোকৰ ল'ৰা-ছোৱালীক ইংৰাজী মাধ্যমত পঢ়িবলৈ উদগনি দিয়াটো স্বাভাৱিক কথা।

২। আজিকালি পৰীক্ষাগৃহ সমূহত অসং পন্থা অৱলম্বনৰ প্ৰাৰম্ভৰ যি দৰে বৃদ্ধি পাইছে তাৰ প্ৰধান কাৰণ হিচাপে ইয়াকে ক'ব পাৰি যে আজিকালি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত এটা সুস্থ অধ্যয়নপুষ্ঠ মনৰ অভাৱ। তাৰোপৰি ইয়াৰ আন্তঃসঙ্গিক আৰু কিছুমান কাৰণ আছে। (ক) শ্ৰেণীসমূহ নিয়মীয়াকৈ নবহা, (খ) ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে বিভিন্ন অজুহাত দেখুৱাই শ্ৰেণীৰ পৰা বিৰত থকা আৰু (গ) ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে সময়মতে অধ্যয়ন নকৰা। ফলত পৰীক্ষাৰ সময়ত নিজকে প্ৰস্তুত কৰিব নোৱাৰি জৰুৰীকালীন বা তাৎক্ষণিক সমাধানৰ উপায় হিচাপে তেওঁলোকে এই অসং পন্থা অৱলম্বন কৰে।

গতিকে এই সমস্যাৰ প্ৰতিকাৰৰ উপায় হিচাপে আমাৰ গোটেই পৰীক্ষা ব্যৱস্থাটোৱেই আমূল পৰিবৰ্তন ঘটাব লাগিব। তাৰোপৰি শ্ৰেণীসমূহ নিয়মীয়া কৰিব লাগিব আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক নিয়মানুৱৰ্তিতাৰ মহৎ প্ৰয়ল্যৰ বিষয়ে সজাগ কৰি তুলিব লাগিব।

৩। আমাৰ নতুন পুৰুষ চামৰ মাজত থলুৱা সাংস্কৃতিক জগতখনৰ প্ৰতি অনীহা তথা নিচাত্মীকা ভাৱে ঠাই পোৱা অৱস্থাৰ উন্নয়নকল্পে ইয়াকে ক'ব পাৰি যে আমাৰ গোটেই সাংস্কৃতিক জগতখনৰ ওপৰত আমি গভীৰভাৱে অধ্যয়ন তথা গৱেষণা কৰি বৈজ্ঞানিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে পৰিশোধিত কৰি ন-পুৰণিৰ সংমিশ্ৰণ ঘটাব লাগিব। আমি পুৰণিক দলিয়াই মাথোন নতুনক আদৰি ল'লেই নহ'ব।

৪। আমাৰ নতুন পুৰুষ চাম কিছু পৰিমাণে হলেও চিন্তা বিমুখ আৰু শ্ৰমবিমুখ যে হৈছে তাত ময়ো একমত। ইয়াৰ সমাধান কল্পে ইয়াকে ক'ব পাৰি যে বিশাল তথা গভীৰ অধ্যয়নেহে এই অৱস্থাৰ শান্তি কটাব পাৰিব। আৰু চাকৰিমুখী প্ৰৱণতা বাদ দি শ্ৰমমুখী হ'বলৈ শিকিব লাগিব। নতুন পুৰুষচাম সঁচাকৈয়ে কিছুমান ক্ষেত্ৰত আবেগৰ বশৱৰ্তী হোৱা দেখা গৈছে। এই অৱস্থাৰ উন্নতি সাধন কৰিবলৈ হ'লে আমাৰ নতুন পুৰুষ চাম নিখুঁট পৰ্যবেক্ষণ-শীল মন, আত্মবিশ্বাস, ধৈৰ্য আৰু সং সাহসৰ অধিকাৰী হ'বলৈ শিকিব লাগিব।

৫। Generation Gap বোলা কথাষাৰৰ লগত সমাজৰ প্ৰত্যেকেই জড়িত আৰু দায়ী। পিতৃ-মাতৃৰ লগত সন্তানৰ সম্পৰ্ক ক্ৰমে অৱনতি ঘটাব কাৰণ হ'ল পিতৃ-মাতৃয়ে সন্তানৰ বয়সক উপযুক্ত ভাৱে স্বীকৃতি নিদিয়া তথা উপেক্ষা কৰা। তাৰোপৰি ইয়াৰ আন এটা কাৰণ হ'ল সন্তানৰ বিকৃত মানসিকতা। কোনো কোনো সন্তানে নিজৰ পিতৃ-মাতৃক টকা উৎপাদন কৰা যন্ত্ৰ হিচাপেহে গণ্য কৰা দেখা যায়।

আজিকালি শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত যি সম্বন্ধ তাৰ ব্যৱধান ক্ৰমাত বেছি হৈ আহিছে। ইয়াৰ বাবে দায়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষক উভয়েই। আজিকালি শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজৰ সম্পৰ্ক মাত্ৰ শ্ৰেণী কোঠাতেই যেন সীমাবদ্ধ— এনে ভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। শিক্ষক শিক্ষয়িত্ৰীয়ে পঢ়াব লাগে বাবেই পঢ়ায় আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়েও শ্ৰেণীত উপস্থিতিৰ হাৰ বৃদ্ধি কৰিবৰ বাবেহে যেন শ্ৰেণীলৈ আহে। ইয়াত অন্তঃসাৰশূণ্যতাৰ বাহিৰে যেন আন একোৱেই নাই।

গতিকে এই Generation Gap বোলা কথা-ষাৰৰ পৰিসৰ ক্ৰমাত হ্রাস কৰি আনিবলৈ হলে পিতৃ-মাতৃ আৰু সন্তান আৰু শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী আৰু ছাত্ৰ ছাত্ৰী উভয়ে পৰস্পৰে পৰস্পৰৰ ভাৱধাৰা হৃদয়ঙ্গম কৰি কোটি কলীয়া সম্পৰ্কৰ এনাজৰী ডাল অধিক সুন্দৰ কৰি গঢ়ি তুলিব লাগিব।

“কানৈয়ান”লৈ দুখন চিঠি

(কানৈয়ান হিচাপে লাভ কৰা সেই সময়ৰ বিভিন্ন বসেৰে ভৰা অভিজ্ঞতা আৰু সময়সাময়িক পৰিবেশৰ চিত্ৰ দাঙি ধৰিবলৈ জনোৱা বিনম্ৰ অহ্ববোধ বক্ষা কবি হুগবাকী প্ৰাক্তন কানৈয়ানে লেখি পঠোৱা চিঠিৰ আধাৰতে এই শিতানটি সজাই তোলা হ’ল। বাণ্টী-সত্তৰ দশকৰ, ইতিহাসৰ পাতত ঠাই পাবলগীয়া— এই কথাবোৰ পঢ়ি পাঠক সমাজ পুলকিত হোৱা হুলি জানিলে আমাৰ ভ্ৰম সাৰ্থক হোৱা হুলি ভাবৰ থল থাকিব নিশ্চয়। বৃষ্টিত দুয়োগবাকী প্ৰাক্তন কানৈয়ানেই শিক্ষক; দ্বিতীয় গবাকী অসম সাহিত্য সভাৰ প্ৰধান সম্পাদক পদৰ দায়িত্বতো আছে— সম্পাদক।)

পুৰণি ছবিৰ চিনাকি এলুবাম

যামিনী ফুকন

আপুনি বাক কেতিয়াবা বাঘ থকা হাবৰ মাজেদি গৈছেনে?

কথাষাৰ মই এই কাৰণেই সুধিলো, আমাৰ দেশৰ চৰকাৰে পু’হি থকা বাঘ কেইটাৰ বাহিৰে গাঁৱে-ভূ’য়ে থকা হাবিবোৰত বাঘ নাই। হাবিয়েই নাই, বাঘ ক’ত থাকিব?

আমাৰ দিনত য’তে ত’তে বাঘ আছিল। ধৰক আপোনাৰ ঘৰ গাঁৱত। আপোনাৰ গোহালিৰ গৰুজাকে নিশা মাজভাগত ব’া ব’া কৰি চিঞৰ বাখৰ লগালে। পিছ মুহূৰ্তত চাকি বা লেম্পটো লৈ গোহালিৰ গৰু কেইটাৰ হিচাপ লওক। দেখিলে এটা কমিল। নিৰ্যাত ধৰি লওক বাঘ এটাই ডিঙিত কামোৰ মাৰি আপোনাৰ গোহালিৰ গৰুটো লৈ উধাও হ’ল। পিছত আপুনি উচ্চ পিচাই মৰক— চে: বঙা দমৰাটোকে লৈ গ’ল! মই সাজি কোৱা নাই, এনে ঘটনা আমাৰ দিনত ঘটিছিল।

আৰু মই সাজি কোৱা নাই; এনে ঘটনা ১৯৫৩-৫৭ তো ঘটিছিল। মই সেই সময়ৰ কানৈয়ান।

মই কানৈ কলেজৰ ছাত্ৰ হিচাপে যদি আমোলা-পাটী বা গ্ৰেহেমবজাৰৰ কোনোবা এটা চাৰি আলিৰ কোনোবা এখন পান দোকানৰ কাষত তুজনমান বন্ধুৰ লগত কথাৰ মহলাত ব্যস্ত আছো, মনত বাখিব, মোৰ চকু অনবৰতে

আলিবাৰ্টৰ ওপৰত। কাৰণ কোন মুহূৰ্তত আলিয়েদি ASL 1899 (tandard) গাড়ীখন পাৰ হৈ যায় ক’বতো নোৱাৰো। এই গাড়ীখন সেই সময়ৰ কানৈয়ান বন্ধু আটাইৰে ভয়ৰ কাৰণ স্বৰূপ।

গাড়ীখনৰ মালিক, যি গবাকী ব্যক্তিয়ে গাড়ীখন চলাই গৈছে— তেখেত স্বয়ং কানৈ কলেজৰ ভি, পি, ছাৰ; ভাইচ প্ৰিন্সিপেল লক্ষীপ্ৰসাদ দত্ত ছাৰ। কানৈ কলেজৰ আটাইতকৈ শক্তিমন্ত ব্যক্তি।

এখন স্কুলৰ এজন শিক্ষকে নিজৰ স্কুলৰ ল’ৰা ছোৱালীৰ নাম ঠিকনা কিমান মনত বাখিব পাৰে ক’ব নোৱাৰে, ভি, পি, ছাৰে নিজৰ কলেজৰ অধিকাংশ ল’ৰা ছোৱালীক অধিকভাৱে মনত বাখিব পাৰিছিল।

ভি, পি, ছাৰ আমাৰ সময়ৰ অত্যন্ত ব্যস্ত ব্যক্তি। তেখেতৰ কাৰণেই ডিব্ৰুগড়ত কলেজৰ শিক্ষা সম্ভৱ হৈ উঠিল। অধিক কি ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ প্ৰতিষ্ঠাত তেখেতৰ বৰঙণি বহুত বেছি।

অতি ব্যস্ততাৰে ঘূৰিব লগা হ’লে কি হ’ব— ? ছাৰে অতি নিয়মীয়াকৈ কলেজৰ ক্লাচ কেইটা লবলৈ কেতিয়াও পাহৰি নগৈছিল। কোনো ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়েও তেখেতৰ ক্লাচত উপস্থিত থাকিবলৈ পাহৰি নগৈছিল। সঁচা

কৈহো, বৰ ইম্প্ৰেচিভ ক্লাচ। আমি তেখেতক বাঘ দেখা দি দেখিছিলো।

ভি, পি, ছাৰৰ দেহান্তৰৰ মাথোন এমাহ মানৰ আগতে ডিব্ৰুগড়ৰ ড্ৰাগ হাউচত তেখেতক লগ পাইছিলো। নমস্কাৰ সহ তেখেতৰ কাষ চাপি যাওঁতে তেখেতে মোক বঢ়িয়াকৈ চিনি পাইছিল আৰু কুশল বৰ্তা সুধিছিল। ‘ছাৰ ভালে আছে’? বুলি সোধাৰ পিছত তেখেতে কৈছিল ‘ওষধেই জীয়াই ৰাখিছে। চাওঁ কিমান দিন থাকোঁ।’ তেখেতৰ কাষে কাষে গৈ মটৰৰ ওচৰলৈকে তেখেতক আগবঢ়াই দিছিলোঁ।

কিন্তু ASL 1899- (Standard) গাড়ীখন তেতিয়া নাছিল।

আমাৰ দিনত কানৈ কলেজৰ অধ্যক্ষ আছিল যোগীৰাজ বসু। কি বিশেষণেৰে তেখেতৰ ব্যক্তিত্বৰ কথা কওঁ মই ভাবিব পৰা নাই। মানুহজন বৰ মৰমীয়াল অথচ বৰ গাভীৰ্ণপূৰ্ণ। জীৱনত অধ্যয়নপুষ্ঠি মানুহৰ কথা যিমান জানো যোগীৰাজ বসু ছাৰ তাৰ অস্থতম। কলেজৰ একাডেমিক বিষয় লৈয়ে ছাৰ ব্যস্ত থাকে। কেতিয়াবা কিবা কাৰণত তেখেতৰ ওচৰলৈ গ’লে “লক্ষীৰ ওচৰলৈ যোৱা” বুলি লক্ষীপ্ৰসাদ দত্ত, ভি, পি ছাৰৰ ওচৰলৈ পঠাই দিয়ে। কিন্তু কেতিয়াবা যদি আপোনাক প্ৰশ্ন কৰে “পঢ়া শুনা কেমন হয়েছে?” আপোনাৰ ধাতু ওলাই যোৱাৰ উপক্ৰম হবই। যেতিয়াই তেতিয়াই জানো পঢ়া শুনাৰ কথা কব পাৰি? পৰীক্ষাৰ ওচৰত দেখা যাব। যদি প্ৰিন্সিপেল ছাৰে পঢ়া শুনাৰ বিষয়ে প্ৰশ্ন কৰে আপোনাৰ বন্ধা ক’ত? কোনটো বিষয়ত কিমান পঢ়া হৈছে, দিনে কিমান ঘণ্টাকৈ পঢ়ো, কোন কোন বিষয়ৰ কি কি কিতাপ পঢ়া হৈছে, কথাবোৰ এনে ধৰণেৰে সুধি যাব আপোনাৰ ফাট দিয়া বসুমতি পাতালে লুকাওঁ অৱস্থা হবই।

প্ৰিন্সিপেল ছাৰে আপোনাক কোনটো ভাষাত প্ৰশ্ন কৰে আপুনি বুজিব নোৱাৰে। কেতিয়াবা অসমীয়াত, কেতিয়াবা বঙালীত অথবা কেতিয়াবা ইংৰাজীত। আপোনাৰ উত্তৰ যিটো ভাষাতেই নহওক, উত্তৰৰ যাতে হেৰ ফেৰ নহয় তালৈ সদাসতৰ্ক থাকিবই লাগিব।

আজিকালি কলেজবোৰত অধ্যক্ষ কি অধ্যাপক সকলেও ক্লাচ লবলৈ সময় নাপায় বুলি কোৱা শুনা যায়।

প্ৰিন্সিপেলৰ দায়িত্ব স্বার্থ ভাৱে বহন কৰাৰ পিছতো বসু ছাৰে ক্লাচ লবলৈ নাপাহৰিছিল। এটা ক্লাচ দুঘণ্টাৰ অথচ কোনো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ক্লাচত উপস্থিত থাকিবলৈ পাহৰি যোৱা নাই। ছাৰৰ এটা ক্লাচ মিচ, কৰা মানে নিজৰে বহুত লোকচান বুলি ধৰি লৈছিলো। নিমাত নিতাল ক্লাচটোত ছাৰে ইংৰাজী বিষয়ৰ কোনো এটা পাঠৰ ওপৰত লেকচাৰ দি গৈছিল, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শুনি গৈছিল, আৱশ্যকীয় সময়ত টোকা লিখি লৈছিল। যিটো পাঠৰ ক্লাচ লৈছিল আমি বঢ়িয়াকৈ বুজি উঠিছিলো। মই ভাবো প্ৰিন্সিপেল ছাৰৰ ক্লাচ এটেও কৰা পুৰণি কানৈয়ান বন্ধু কোনোজনেই সেই ক্লাচ কেইটাৰ কথা কেতিয়াও পাহৰা নাই।

সেইখিনি সময়ৰ কানৈ কলেজৰ অতি নিষ্ঠাবান, মৰমীয়াল আৰু নিজৰ বিষয়ৰ ওপৰত দখল ৰাখি পঢ়াব পৰা কেইগৰাকীমান অধ্যাপক হ’ল অধ্যাপক সুশীল দত্ত (দৰ্শন), বীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য (ইংৰাজী), ভূপেন চৌধুৰী (ইতিহাস), মেহদি হাচান (ইকনমিক্স), নিবন্ধ গোহাঁই (ইংৰাজী), শৈলেন বৰুৱা (কমাৰ্চ), বিষ্ণু চক্ৰবৰ্তী (কমাৰ্চ), উপেন গোস্বামী (অসমীয়া), সংগ্ৰাম বয় (বাংলা), কল্যাণ বৰুৱা (অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ), নবীন দত্ত (অৱসৰপ্ৰাপ্ত উপাধ্যক্ষ), নৰেণ চৌধুৰী (বিজ্ঞান), চফাউদ্দিন আহমদ (অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যক্ষ), আৰ, এচ, ৰথ (বিজ্ঞান), পাণ্ডে (ইংৰাজী), ব্ৰজেন দাস (ইংৰাজী), লক্ষীদা দত্ত (দৰ্শন) ....আদি।

সুশীল দত্তছাৰে দৰ্শন পঢ়ায়। পঢ়ায়— Proper nouns have no connotation. A boy was very fat in his boyhood. So his name became ‘Gerela’. In course of time he became very lean and thin. But his name will remain known as ‘Gerela’ although he is lean and thin.

শৈলেন বৰুৱা আৰু বিষ্ণু চক্ৰবৰ্তীছাৰৰ ষ্টাইলটোহঁত কিছু বেলেগ ধৰণৰ। খুনীয়াকৈ পেণ্ট চাৰ্ট টাই পিন্ধি গাৰ ওপৰত ডবল ব্ৰেষ্টৰ অভাৰকোট পিন্ধি। মূৰত বিলাহী টুপি পিন্ধি চিকিচীয়া গ্ৰীণ ৰঙৰ বেলী চাইকেলত উঠি কলেজলৈ আহে। চাইকেলকেইখন কি হ’ল নাজানো। এতিয়া মটৰ গাড়ীত যুৰে।

বীৰেণ ভট্টাচাৰ্য্য ছাৰ গোট্টেই জীৱন সংগ্ৰাম কৰি
কৰি মানুহ হোৱা মানুহ। দুখীয়াৰ দুখ বঢ়িয়াকৈ বুজে আৰু
কয়— কষ্ট কৰা। মানুহ হ'বাই হ'ব। বঢ়িয়া ইংৰাজী পঢ়ায়।
কাৰ্নে কলেজত থাকিয়েই তেখেতে বিলাতত ইংৰাজীৰ বিভিন্ন
প্ৰশিক্ষণ লৈ আমাক ইংৰাজী পঢ়াইছিলহি। আমি পঢ়িবৰ
সময়ত তেখেতৰ মুখত যিটো হাঁহি দেখিছিলো— আজিও
খলিহামাৰীৰ বাটত ছাতি এটা লৈ খোজ কাঢ়ি আহি থকা
সময়ত লগ পালে একেটা হাঁহিৰে কাষ চাপি অহা দেখিছো।
প্ৰণাম সহকাৰে তেখেতৰ কাষ চাপি গ'লে ঘৰৰ কুশল
বাৰ্তা লয়, ল'ৰা ছোৱালীৰ কুশল বাৰ্তা লয়। নিজৰ কথা
কয় আৰু এতিয়াৰ মহাভা বজাৰখনৰ কথা কয়; হাঁহি কিন্তু
একেটাই— বীৰেণ ভট্টাচাৰ্য্য ছাৰ জীৱন যুজত যুঁজি যুঁজি
কোনোদিন হাৰিব নোখোজা এজন সৈনিক। আৰু তেতিয়াৰ
বীণা কোঁৱৰ এতিয়া কাৰ্নে মহিলা মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষা
বীণা চৌধুৰী।

নতুনকৈ যেতিয়া অধ্যাপিকা হৈ আহে মুঠেই ভয়
নালাগিছিল। পিছে দিন যোৱাৰ লগে লগেহে গম পালো
বাইদেউ দেখোন বেছ কোবাল। কাপোৰ কানি পিন্ধাৰ
ষ্টাইলটো ডিব্ৰুগড়ত নতুন।

আৰু বুৰঞ্জীৰ লেকচাৰৰ মাজে মাজে প্ৰশ্ন কৰি
দায়— **Do you follow? Do you follow?**
বীণা বাইদেউৰ লেকচাৰ **follow** কৰাত আমাৰতো অকনো
অনুবিধা হোৱা নাছিল।

মেহদি হাচান ছাৰ গহীন গম্ভীৰ ব্যক্তি। ছফুট
মান ওখ, শকত আৰু মানুহজন ক্লাচলৈ সোমাই যোৱাৰ
লগে লগে ক্লাচৰ হাই উৰু মি বন্ধ হয়। ডেবশ ল'ৰা-
ছোৱালীৰে ভবা ক্লাচটোত অৰণ্যৰ গভীৰতাই বিৰাজ কৰে।

কল্যাণ বৰুৱা ছাৰ বৰ মোলায়েম মানুহ। এতিয়াও
মোলায়েম। য'তে দেখে ত'তে মাতে। তেখেতৰ কাষ চপাত
একো অনুবিধা নাই। সকলোকে বন্ধুভাৱে লয়। কিন্তু
বিপদ কি জানে— তেখেতৰ লগত মিলেৰে থকা ল'ৰা ছোৱালী-
হঁতকহে ক্লাচত পাঠৰ প্ৰশ্ন কৰি ব্যতিব্যস্ত কৰি মাৰে।
'**Roll No 109, will you tell.....?**' ডেবশ ছফুট
ল'ৰা ছোৱালীৰ মাজত ঠিয় হ'ব লগা হয়, কাণ মুখ বঙা

পৰে, তালুখন গৰম গৰম লাগে। উত্তৰ জনা থাকিলে
ভালেই। জনা নাথাকিলে?

ছাৰ এন, চি, চি, অফিচাৰো আছিল। পেৰেদৰ
সময়ত বাঘ এটাৰ মুখত ঠিয় হব পাৰি, ছাৰৰ মুখলৈ
চাব নোৱাৰি।

নবীন দত্ত ছাৰ খঙাল মানুহ। ক্লাচত নোৱাৰিলে
গালি পাৰে। তেতিয়া কি, এতিয়াও গালি পাৰে কথাত
লাগি। সৌ সিদিনাৰ কথা— মোৰ বয়স যেতিয়া পঞ্চাশৰ
উৰ্দ্ধত। বজাৰত হঠাতে লগ পাই মাথোন কলোহে—
'ছাৰ আপোনাৰ চাইকেলখন এৰিবৰ হ'ল।' ছাৰে তেতিয়া
'ব'বা, শুনা' বুলি মোৰ ওপৰত যি কেইপাট বাক্যবাণ
এৰিলে, মোৰ তাহানিৰ ফৰ্থ ইয়েবৰ হিষ্টৰী ক্লাচ কেইটা
মানলৈ মনত পৰিছিল। পিছলৈ যেতিয়া ছাৰৰ গালিক
চতুৰতা সহকাৰে বজাৰৰ আলু-দাইল, শাক-পাটলিৰ হিচা
বলৈ ঘূৰাই আনিব পাৰিলো, তেতিয়াহে বক্ষা পৰিছিলো।
ছাৰৰ ভিতৰৰ মৰমখিনি বুজিবলৈ সময় লাগে।

নিৰুদ্ধ গোহাঁই, মহেন্দ্ৰ বৰা, সুখময় বসু, ব্ৰজেন
দাস আদি ছাৰসকলে আমাক ইংৰাজী পঢ়াইছিল। এখেত
সকলে বৰ বেছি দিন কলেজত অধ্যাপনা কৰা নাছিল
যদিও কোন গৰাকীয়ে কেনেদৰে কি কি পাঠবোৰ পঢ়াই
ছিল আজিও মনত আছে।

ভৰত গগৈ ছাৰো ভেনে এগৰাকী ব্যক্তি। প্ৰথম
সাক্ষাততে মুহিব পৰা সাজ পোছাকে দেখনিয়াৰ ভৰত গগৈ
ছাৰক পিছলৈ চৰকাৰৰ উচ্চ পদবীধাৰী ব্যক্তি হিচাপেও
লগ পাইছিলো। চাকৰীৰ সলনি হ'লেও ব্যৱহাৰৰ সলনি
দেখা নাছিলো।

উপেন গোস্বামী ছাৰে অসমীয়া পঢ়াইছিল। বঢ়িয়া
বঢ়িয়া উৰু কবিতাৰ পংক্তি উদ্ধৃতি দি সাহিত্যৰ টোকা দিছিল।
এখেত এতিয়া ড' উপেন্দ্ৰ গোস্বামী, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত।

তফজুল আলি ছাৰেও অসমীয়া পঢ়াইছিল। এখেত
এগৰাকী সঙ্গীতজ্ঞও। নাটক লিখিছিল, পৰিচালনা কৰিছিল।
কলেজলৈ ভাৰতীয় নাট প্ৰতিযোগিতাৰ শ্ৰেষ্ঠ সন্মান কঢ়িয়া
বলৈ সক্ষম হৈছিল।

তফজুল আলি ছাৰে বৰ মিঠা মিঠা গান গাইছিল বিভিন্ন

অস্থানত। বীণা বাইদেৱেও গান গাইছিল। তফজুল আলি ছাৰৰ লগত ভালেমান বাৰ ‘ছুৱেট’ গোৱা দেখিছিলো।

আলি ছাৰে কাৰ্নে কলেজ এৰি যোৱা আজি বহুত দিন হ’ল। বৰ্তমান তেখেত গুৱাহাটী কমাৰ্চ কলেজৰ অধ্যাপক। অসমীয়া কথাছবি জগতলৈ ইতিমধ্যে তেখেতে বহুতো অবিহনা যোগাইছে। বিশেষকৈ সঙ্গীতৰ দিশত।

ব্যক্তিগত কথা এয়াৰ কওঁ দেই। আজিৰ পৰা চাৰি বছৰ মানৰ আগতে হঠাৎ আলি চাৰক গুৱাহাটীত এডোখৰ বিশেষ ঠাইত দেখা পাই তেখেতৰ কাষ চাপি গৈছিলো।

“ছাৰ, ভালে আছে” বুলি তেখেতক নমস্কাৰ জনাইছিলো—। ছাৰে মোৰ মুখলৈ বহু সময় ভেবা লাগি চাই থকাৰ কাৰণে মই ভাবিছিলো তেখেতে মোক চিনিব পৰা নাছিল নেকি! সেয়েহে কৈছিলো— “ছাৰ, আপুনি মোক পাহৰিছে নেকি?”

“যামিনী, কি কথা কোৱা হ’ল?” বুলি বিদাদ মিহলি স্মৰণে যেতিয়া মোৰ কথাৰ প্ৰত্যুত্তৰ দিলে মোৰ কান্দো কান্দো যেন লাগিছিল।

নৰেণ চৌধুৰী ছাৰে কলেজত ফিজিক্স পঢ়াইছিল। দেখা শুনাত চৌধুৰী ছাৰ ফিজিক্সৰ নিচিনাই বুজিব নোৱাৰা কঠিন স্বৰূপ। তেখেতৰ বুকুখন পিছে বৰ কোমল।

এনেকৈয়ে বিভিন্ন সময়ত, সুখময় বসু, যতীন্দ্ৰ চক্ৰবৰ্তী, ব্ৰজেন দাস, আৰু এ. ৰথ, পাণ্ডে, বিপ্ৰেশ্বৰ আদি বহুজন অধ্যাপকক লগ পাইছিলো। যতীন গোস্বামী ছাৰকো কিছুদিন পাইছিলো।

আৰু বহুদিন ধৰি যতীন ছুৱা ছাৰকো আমি অধ্যাপক হিচাপে আমাৰ মাজত পাইছিলো। পিছলৈ কিছু পৰিমাণে সকলো কামতে অগ্ৰমনস্ক হৈ পৰা যেন লগা দেখি আমি তেখেতৰ ক্লাচটোৰ কথা কমন কামত বহি থকা অৱস্থাত সোঁৱৰাই দিব লগা হৈছিল। ঘৰত তেখেতৰ যিবোৰ কাম ‘সাধনে’ কৰে তেনেবোৰ কাম আমি কলেজত কৰিব লগা হৈছিল। তেখেতৰ লাখুটি, ছাতি, ক্লাচৰ বেজিষ্টাৰ বহী, পাঠ্য-পুথি আদি বস্তুবোৰ হাতে পাতে ধৰি ক্লাচলৈ আগবঢ়াই আনিছিলো। ইমান ধুনীয়া মানুহজন! ধৰি ক্লাচলৈ সোৱাদ লগা। পাঠ্যপুথিৰ পৰা তেখেতৰ কথাবোৰো সোৱাদ লগা।

মন আঁতৰাই আনি, তেখেতৰ পৰা তেখেতৰ কলিকতীয়া জীৱনৰ কথা, ‘বনখুলৰ জন্ম কথা’ আদিহে উলিয়াবলৈ যত্ন কৰিছিলো।

বহুকথা কৈছিল। বহুকথা লাজ কৰি কৰি কৈছিল। ছাৰ বৰ লাজকুৰীয়া আছিল।

সেই সময়ত যদি লক্ষী দত্ত ছাৰক এখন নাৱৰ কাণ্ডাৰী বুলি লোৱা যায়, নিৰ্মল বসু ছাৰক বঠাপাটৰ লগত তুলনা কৰিবই লাগিব। বৰ পৰিপাটি মানুহ। খোজ কঢ়া, কথা পতা, পিন্ধা উৰা সকলোতে বসু ছাৰ পৰিপাটি।

সেইবাৰ গৱৰ্ণৰ ফজল আলিদেৱক সম্বৰ্দ্ধনা জনাব লগা ইংৰাজীৰে লিখা সম্বৰ্দ্ধনা পত্ৰখন যুগুতাব লগা হৈছিল কলেজৰ ইউনিয়ন ছেক্ৰেটাৰীয়ে। লক্ষী দত্ত ছাৰক দেখুওৱাত কলে— নিৰ্মল বসুক দেখুওৱা। নিৰ্মল বসু ছাৰে সেইখন পাঢ়ি ক’লে— ‘বৰ ভাল হৈছে, কিন্তু ব’বা, এই শব্দটো এনেদৰে, এই বাক্যটো এনেদৰে’ বুলি শুধৰাই দিলে। ফলত গোটেইখন বঙা আখৰেৰে ভৰি পৰিল। ছাৰে বৰ বঢ়িয়া ইংৰাজী লিখিছিল।

কলেজখন গঢ় দিয়াত নিৰ্মল বসু ছাৰৰ বৰঙণি লক্ষী দত্ত ছাৰৰ লগতে। ৩ভূপেন চৌধুৰী ছাৰ আৰু ব্যতিক্ৰম। সাজে পোছাকে ইমান ধুনীয়া, আপোনাৰ মন মুহি নিব। যিদিনা ধূতি পাঞ্জাবী পিন্ধিব চিকমিকিয়া পলিচ কৰা ক’লা পাম্পচু, বগলি পাৰ্শ্বিয়েন বগা ধূতি পাঞ্জাবীৰে মানুহজন ইমান ধুনীয়া লাগে। মানুহজন কিন্তু বৰ গহীন গম্ভীৰ। যিদিনা চুট পিন্ধিব ড্ৰিঙিৰ টাইডালৰ পৰা ভৰিৰ জোতাঘোৰলৈকে ধুনীয়াকৈ মিলি যোৱাকৈ কাপোৰ সাজ পিন্ধে। নতুন চিকমিকিয়া চাইকেলখনত উঠিলে আগফালে ভৰি দাঙি উঠে আৰু নামিলে আগফালে ভৰি নমাই নামে। বৰ ধুনীয়াকৈ পঢ়ায়। কাৰো খবৰ বিশেষ ভাৱে নলয়। কিন্তু আপোনাক কেতিয়াবা অকলসৰে কৰবাত লগ পালে আপোনাক ব্যতিব্যস্ত কৰি মাৰিব। আপোনাৰ ঘৰ ক’ত? আপুনি মাহে কিমান টকা খৰছ কৰে? দিনে কেই ঘণ্টাকৈ পঢ়ে? আপোনাৰ লগত থকা আন কেইজন কোন কোন? আই. এ. বা বি এ পৰীক্ষা পাচ কৰি কি কৰিব? ইত্যাদি।

এনে অৱস্থাৰ সন্মুখীন ময়ো হৈছিলো। কিচ-মিচ, বাদাম, আপেল, আঙুৰেৰে উদৰ পূৰ কৰি ভূপেন

চৌধুৰী ছাৰৰ ঘৰৰ পৰা কাণ মূৰ বঙা কৰি ওলায় অহাৰ অভিজ্ঞতা মোৰ ঘটছিল বাবেই মই এই কথাৰ স্বীকাৰোক্তি দিছো।

ভূপেন চৌধুৰী ছাৰ বিলাতৰ পৰা ডক্টৰেট হৈ ঘূৰি অহাৰ পিছত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধ্যাপকৰ পদত মকবল হয়। তাৰ কিছুদিনৰ পিছতে তেখেতৰ অকাল মৃত্যু ঘটে। কিন্তু তেখেতৰ স্মৃতি চিৰকাল অমৰ হৈ ব'ব পুৰণি কাৰ্ণেয়ানসকলৰ মাজত।

আমাৰ সময়ৰ কলেজ আলোচনীৰ বাবে ছাৰৰ পৰা প্ৰবন্ধ এটা বিচাৰিছিলো। দুদিন মান কোৱাৰ পিছত ছাৰে মোক ঘৰলৈ মাতি নি প্ৰতিলিপি দিছিল। তাৰ ফলত তেখেতৰ পৰা 'পুৰণা কথা, কিন্তু ....' শিতানত প্ৰবন্ধটো পাইছিলো। মোৰ আজিও মনত পৰে।

এইবোৰ পুৰণা কথা, মনৰ মাজৰ উৰলি ঘোৱা কথা। দলগিত জাকৈ চব্বিয়াই যি কেইজনী পুঠি খলিহনা বুটলিছো সেয়া হিচাপত বহুত কম।

আৰম্ভণিতে আমাৰ কলেজৰ নিজৰ বৰীয়াকৈ এটা ছাত্ৰাবাস আছিল আমোলাপট্টৰ চাৰিআলিৰ কাষত। খেৰ-বাঁহৰ দীঘল এটা ঘৰ। কাষতে হোষ্টেল চুপাৰিনটেনডেন্ট যতীন ছুৱা ছাৰ থাকে। একে সময়তে কলেজৰ ছাত্ৰাবাস হিচাপে আন দুটামান হোষ্টেলবোৰ সৃষ্টি হৈছিল। এটা 'গ্ৰীণভিউ মেচ' আৰু আনটো 'কম্পলিটান মেচ'। ডিব্ৰুগড় নগৰৰ আশেপাশে আন এক সৰু মেছো আছিল একাধিক।

কোনকেইটা তেলেখোৱা ল'ৰাই মেচটোৰ নাম গ্ৰীণভিউ দিছিল নাজানো, কিন্তু ঠাইডোখৰত ভগাছিগা কিছুমান সৰু বৰ ঘৰৰ বাহিৰে গ্ৰীণ জাতীয় ফুটকলা গছ এজোপাও দেখা নাছিলো। কচুৱনি এখন আছিল কিন্তু।

গ্ৰীণভিউত থাকি পঢ়া শুনা কৰা আৰু পিছলৈ উকিল মুন্সিপ ডাক্টৰ ইঞ্জিনিয়াৰ আৰু চৰকাৰৰ উচ্চ পদস্থ বিষয়া হৈ জীৱন নিৰ্বাহ কৰা কাৰ্ণেয়ান মাজে সময়ে লগ পাব। লগ পালেই গ্ৰীণভিউৰ কথা মনৰ পৰ্দাত ভিউ হৈ ঠিয় দিয়েহি।

কম্পলিটান মেচ নামটো শুনিলে আপোনাৰ

কেনে লাগে বাক? যেন কোনোবা নিউ ইয়ৰ্ক বা লণ্ডন চিটিৰ মাজ মজিয়াত অৱস্থিত এটা বিৰাট অট্টালিকা, য'ত পৃথিৱীৰ আটাইবোৰ দেশৰ ল'ৰা আহি দলদোপ, হেন্দোলদোপ, লগায়।

এবাৰ কি হৈছিল জানে? নতুন কলেজৰ মাটিত চচিয়েল চাৰ্ভিচ কৰি আহি ল'ৰা-ছোৱালী গোটেই মখাই 'ব্ৰডৱে' হোটেলত ভাত খাইছিলহি। কিবা এটা কাৰণ লৈ দুজন বন্ধুৰ মাজত তাতখোৱাৰ প্ৰতিযোগিতা আৰম্ভ হ'ল কোনে বেছি ভাত খাব পাৰে? বহু কেইপ্লেট ভাত উদৰস্থ হোৱাৰ অন্তত এজনে হাত দাঙিলে। বিজিত জনে লোহাৰ পট্টৰ নিজৰ মেচলৈ দৌৰ দিলে, আহতজনক নিজ বাসস্থান কছমলৈ লৈ অনা হ'ল— বিজ্ঞাত বহুৱাই। থেকেচনি এটা পালে উসকৈ চিঞৰ দি উঠা বন্ধুজনক আনি বিহনাত ওপৰ মূৰাকৈ শুৱাই দি আমি মূৰত পানী ধালিছিলো, বিচনীৰে বিচিছিলো আৰু চাৰিঘণ্টামানৰ পৰিচৰ্যাৰ অন্তত বন্ধুজন বহিব পৰা হৈছিল। আমি মখাই স্বস্তিৰ নিশ্বাস পেলাইছিলো। বাপেক মাকৰ এটিয়া সম্ভাৱন যদি কেনে-বাকৈ স্বৰ্গগামী হ'লহেতেন— আমাৰ নিশ্চয় নৰকাগমণ হ'লহেতেন।

বিজিতজন এতিয়া লেফটেনেণ্ট কৰ্নেল, পৰাজিত ব্যক্তিজন এখন স্থানীয় কলেজৰ প্ৰবক্তা।

এই মেচবোৰত প্ৰায়ে ন-খোৱা হয়, যি কেইদিন পাৰে মেচমেস্বাৰ সকলে দবনি পিটি খায়। মাহৰ শেষৰ ফালে এইবোৰ মেচত দুৰ্ভিক্ষই দেখা দিয়ে। তেতিয়াও ল'ৰাহঁতে ক্ৰিজ থকা পেণ্ট চাৰ্ট পিন্ধি কলেজলৈ যায় আৰু পেটতে পানী গামোচা বান্ধিব লগা নহয়। বেণ্ট একোডালহঁত আছেই।

ছোৱালী হোষ্টেলৰ কথা কবই নালাগে। বঢ়িয়া বিল্ডিং। লক্ষীদত্ত ছাৰৰ ঘৰৰ কাষতে। বৰ মানুহৰ দৰে থাকে। বাপুটিয়ে বন্ধা ভাত বৰমানুহৰ দৰে খাই কলেজলৈ আহ-যাহ কৰে। পুৱান-মান বজাৰ পৰা তেওঁলোকৰ ৰাজহংসী যাত্ৰা আৰম্ভ হয় কলেজলৈ, এজুমৰ পিছত এজুমকৈ। বহুত ৰুখ ঘৰ এটাৰ পৰা চালে, কিজানি এনেহে লাগিল হেঁতেন যেন এখন ধীৰ স্থিৰ সেতুৰ নদীৰ ওপৰেদি পালতৰা নাও-বোৰ এখনৰ পিছত এখনকৈ ভটিয়নী সোঁতত গৈ আছে।

কেতিয়াবা এটা হোষ্টেললৈ গৈ নিশা এপৰলৈকে বিভিন্ন বিষয়ৰ কথাৰ মহলাত ব্যস্ত হোৱাটোও সাধাৰণ কথাত পৰিণত হৈছিল। কেতিয়াবা ৰাজনৈতিক বিষয়ৰ, কেতিয়াবা খেলা ধূলা বিষয়ৰ আলোচনা হয়। কেতিয়াবা 'চেকেণ্ড' চিনেমা চাবলৈকো গৈছিল চাৰিটা পাঁচটা লগ হৈ।

'৫৫ কি '৫৬ মানৰ কথা হ'ব। ডিব্ৰুগড়ৰ কোনোবা এটা কথাছবি ঘৰত ড° ভূপেন হাজৰিকৰ 'এৰা বাটৰ স্মৰ' নামৰ কথাছবিখন চলিছিল। সৰু সৰু জুম পাতি একাধিকবাৰ কথাছবিখন উপভোগ কৰাৰ পিছত এৰাতি কথাছবিখন লৈ আলোচনা আৰম্ভ হৈছিল। আলোচনাৰ পিছত আমাৰ মাজৰে এজনক এই ছবিখনৰ বিষয়ে এটা প্ৰৱন্ধ যুগুত কৰিবলৈ দায়িত্বও দিয়া হ'ল। আমাৰ বাৰৰ কলেজ আলোচনীত শৰৎ বৰকাকতিৰ 'Universal appeal in Dr. Hazarika's 'Era Bator Sur' শিতানৰ ইংৰাজী প্ৰৱন্ধটো তেনেকৈয়ে প্ৰকাশ হৈছিল। বৰকাকতি এতিয়া স্থানীয় এখন কলেজৰ প্ৰৱক্তা।

কিবা কিবি উপলক্ষে কলেজত সভা সমিতি হ'লে বা সঙ্গীত সন্ধিয়াৰ আয়োজন হ'লে বা নৱাগত আদৰণি সভা বা কলেজ সপ্তাহৰ আয়োজন হ'লে, কলেজৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ গা সাতখন আঠখন হয়। বিভিন্নজনে বিভিন্ন বিষয়ত ব্যস্ত হ'বলগীয়া হয়। খেলুৱৈয়ে-খেলত, সাহিত্য গাওঁ-তাই সাহিত্যত, আকোঁতাই অকোঁত, সঙ্গীত প্ৰেমীয়ে সঙ্গীতত, নৃত্যপ্ৰেমীয়ে নৃত্যত..... আদিত।

সংগীত সন্ধিয়াত কলেজৰ মজিয়া উতুলী মুহুসী হয়। আৰু সততেই মঞ্চত দেখিবলৈ পাইছিলো বিশেষ ছজনক। ছয়োজনেই অসমৰ ছগৰাকী খ্যাতিনামা সুন্দৰ সেৱকৰূপে প্ৰতিস্থিত হৈছিল। ছয়োকে কালে অকালতে হৰণ কৰি নিলে। এজন ৩জ্যোতিষ ভট্টাচাৰ্য আৰু আনজন ৩গগণ বৰুৱা।

মৃত্যুৰ আগতে গগণ বৰুৱাই এটা বিশেষ কাম হাতত লৈছিল — 'Old Kanolan's Meet'. নামৰ এটা সংঘৰ গুৰি ধৰি পুৰণি কানৈয়ানসকল একেলগ কৰি পুৰণি বন্ধুত্বৰ বান্ধোন কটকটীয়া কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিল। চাৰি বাৰ কি পাঁচবাৰ কিছুসংখ্যক পুৰণি কানৈয়ান লগ হৈ চাহ-জলপানেৰে পুৰণি স্মৃতি স্মৰিবলৈ আমিও সুবিধা পাই-

ছিলো। ডাঙৰকৈ এখন সন্মিলন পাতিবলৈকো ঘো-জা কৰা হৈছিল। গগণ বৰুৱাৰ অকাল মৃত্যুৰে সেই কাম সমাধা হোৱাত বাধা দিলে। আকাশবাণীৰ উচ্চ পদস্থ চাকৰীয়াল পুৰণি কানৈয়ান জ্যোতিষ ভট্টাচাৰ্যৰ গানত কোন মুহিত হোৱা নাছিল? সমসাময়িক গগণ বৰুৱাই গান গাইছিল, ছবি আঁকিছিল আৰু কেইখনমান কথাছবিত অভিনয়ো কৰিছিল।

কানৈ কলেজৰ উন্নয়নৰ কাৰণে লক্ষী দত্ত ছাৰে বহুত কিবাকিবি কৰিছিল। ডিব্ৰুগড়লৈ কোনোবা ডাঙৰ মানুহ আহিলেই তেখেতে কলেজৰ মজিয়াত সেই লোকক সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱাৰ দিহা কৰিছিল। তেনে সময়ত ছাত্ৰ-সভাৰ বিষয়ববীয়া ল'ৰা ছোৱালীমথাৰ অৱস্থা কাহিল হৈ পৰিছিল। এবাৰৰ কথা কওঁ দেই। তেতিয়া অসমৰ গৰ-ণৰ ফজল আলি ডাঙৰীয়া। আগদিনা ল'ৰাইতক কোৱা হ'ল — কাইলৈ কলেজত গৰণৰক সম্বৰ্দ্ধনা জনোৱা হ'ব। নিশাৰ ভিতৰতে কলেজৰ পদূলিৰ গেইটখন হ'ব লাগিব।

বঢ়িয়াকৈ মনত আছে— শীতকালৰ সেই নিশাটোৰ ভিতৰতে কলেজৰ গেটখনৰ কাম সামাধা হৈছিল। তিনি-বাৰ কি চাৰিবাৰ লক্ষী দত্ত ছাৰে লৰাইতলৈ চাহ চিঙৰা কঢ়িয়াব লগা হৈছিল। চাহ চিঙৰাৰ খৰাহিৰ মাজতে আমি দিয়াচলাই আৰু টিগাৰেটৰ পেকেটো পাইছিলো। ওৰে নিশাটো আমাৰ লগত থকা লক্ষী দত্ত, নিৰ্মল বসু আৰু নৰেণ চৌধুৰী ছাৰে আমাৰ খাৰৰ সময়ত আমাৰ পৰা আঁতৰি গৈছিল।

এতিয়া আপোনাকো যিটো বিল্ডিঙত পঢ়িবলৈ পাইছে সেইটো বিল্ডিঙৰ কথা ভাবিবই পৰা নাছিলো। বৰ্তমানৰ বাগ্মীৰ নীলমণি ফুকন উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়ৰ পূৰ্বলৈ আলিৰ কাষতে থকা কেইটামান বাঁহখেৰৰ ডাঙৰ ডাঙৰ ঘৰ আৰু এটা চাহ বঙলাত পঢ়িবলৈ পাইছিলো। এতিয়াৰ কানৈ কলেজৰ ঠাইত ফুটকলা, বাঘ-ধকা বন, কচু, চেকীয়াৰে ভৰা এখন হাবি আছিল। আছিল Site for DHSK College Building. আমাৰ দিনৰ ল'ৰা-ছোৱালীহঁতে বহুবাৰ এই ঠাইৰ হাবি বন কাটি, নলা-নৰ্দমা চফা কৰা, চৌহদৰ ধাপ তোলা কামৰ বাবে 'Social Service' কৰিব লগা হৈছিল।

ইউনিয়ন চেক্ৰেটৰী গৈয়ে লক্ষী দত্তছাৰক এবাৰ।
কলে— ছাৰ Social Service ত ছোৱালী নোলোৱাই
ভাল নেকি ? কাম কৰিব মোৱাৰে। লক্ষীদত্ত ছাৰে আদেশৰ
স্বৰত ক'লে, 'কেলেই নলবা, ছোৱালীও ল'ৰা। Inspiration
পাবা।' ছাৰৰ নেতৃত্ব দিব পৰা গুণটোৱৰ বেলেগ ধৰণৰ।

আৰু এবাৰ কলেজৰ নবাগত আদৰ্শৰ বাবে মিঠাইৰ
টোপোলা বান্ধি থাকোঁতে যিহে হ'ল। প্ৰথমে চুপতা চুপতি,
পিছলৈ কাজিয়া আৰু তাৰ পিছত খঙৰ ভমকত মিচ বেগমে
মিঠাইৰ হাজৰিকাৰ গালৈ মিঠাইৰ টোপোলাকে দলিয়াবলৈ আৰম্ভ
কৰিলে। অন্তত সিটো দাঁৰ দি পলাল— ইজনীক লগৰমখাই
শাস্ত অৱস্থালৈ আনিলে। ফলত দহটা বাৰটামান মিঠাইৰ
টোপোলা লোকচান হ'ল।

তাৰ পিছত ? তাৰ পিছত হিন্দী িনেমাৰ পৰি-
চালকে পোৱাহ'লে ইহঁতহালক কেতিয়াবা হেলিকপ্টাৰত,
কেতিয়াবা নাৱ'ত, কেতিয়াবা মটৰ চাইকেলত অথবা কেতিয়াবা
গাধৰ পিঠিত তুলি আকাশে পাতালে, হাবিয়ে বনিয়ে বিচৰণ
কৰালেহেতেন। কন্দুৱাই হহুৱাই গান গোৱালেহেতেন,
নচুৱালেহেতেন। বহুতকে সাঙুৰি যুঁজ লগোৱালেহেতেন।
শেষত যোগাস্ত বা বিয়োগাস্ত সামৰণিৰে চিনেমাৰ কাহিনী
সৃষ্টি কৰিলেহেতেন।

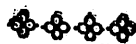
আমাৰ হাঁলে সিমানখিনি নাপালেগৈ। দুয়োটাই
কেইটকামানকৈ ধন ভৰি কম্প্ৰমাইজৰ নামত লগৰমখাক
চাই-চিঙৰা খুৱাব লগা হ'ল— গোবিন ককাইদেউৰ
কলেজ কেটিনত।

হাজৰিকা আজিকালি অৰুণাচলত চাকৰিয়াল। বেগম
উচ্চ মাধ্যমিক স্কুলৰ শিক্ষয়িত্ৰী। বৰ্তমান দুটা জোঁৱায়েকৰ
শাহুৱেক।

কোনো সময়ত ৰাজনৈতিক বিষয়ক আন্দোলনৰ
জাননী পালে কলেজৰ ল'ৰা ছোৱালীবোৰ পুনৰ জাগি উঠে।
মজুমদাৰ আৰু মিত্ৰ সদা জাগ্ৰত হয়। কেই দিষ্টামান
ডিমাই কাগজ, বেড, আৰু ৰয়েল' ব্লু ছবটল সুপ্ৰা চিয়'হী
আৰু ছমুঠিমান টাইগাৰ বিড়ি কোনোবা এটা মেচত জমা
কৰি লৈ বিড়িৰ চেপেটা যুৰটোৱে চিয়'হী লৈ ওৱাল
পষ্টাৰ লিখে। মাজে সময়ে দুই এটা বিড়ি হোপেও।
আন এমখাই ময়দাৰ আঠাৰে ওৱালত পষ্টাৰ মাৰে। চাই-
কেলত মাইক্ৰ'ফ'ন বান্ধি পিছদিনালৈ আন্দোলনৰ আহ্বান
জনায়। পিছদিনা নগৰৰ আলিবাটত আন্দোলনৰ সমদল
যাত্ৰা হয়। সমস্বৰ স্ল'গানে নগৰ মুখৰিত কৰে 'অসমত
তেল শোধনাগাৰ হ'বই লাগিব' — আদি।

মজুমদাৰ বৰ্তমান কলিকতা হাই কৰ্টৰ এডভোকেট।
মিত্ৰ প্ৰাইভেট ফাৰ্ম এখনৰ সৰু চাকৰিয়াল। বাকী সকলৰ
কোনোজন কলেজৰ প্ৰিন্সিপেল, কোনোজন প্ৰৱক্তা, কোনো-
জন কেৰাণী, কোনোজন উচ্চ পৰ্যায়ৰ অফিচাৰ। কিন্তু আটোয়ে
জীৱন নিৰ্বাহ কৰি খাই আছে বিভিন্ন উপায়েৰে। কবিতাৰ
প্ৰকাশেৰে— 'আমি আহি আছো জীৱনৰ দলঙেদি
যাত্ৰাৰ শেষ নাই;
যাত্ৰাৰ শেষ নাই.....

কেলেই—শোৱা ছাৰ, কৈবী ছাৰ আৰু ক্ৰুইন
ছাৰনো কোন? একেখন দলঙেৰে যাত্ৰী নহয় জানো?
স্বধিবচোন? এইবোৰ পুৰণি ছবি, যিবোৰ নিস্ত্ৰাভ হৈ
পৰিছে— সময়ৰ গতিত। এল'বামটোতো চিনাকিয়েই। আপো
নাৰো চিনাকি। আপোনাৰ যোগেদি কানৈয়ান বন্ধুসকলৰ
হাতত তাকে তুলি ধৰিলো— পুৰণি বন্ধুৰ মৰমৰ চিনস্বৰূপে।
তেখেতসকলে চাই ভাল পালে ময়ো ভাল পাম।

আপোনাৰ ৩০।১৯৯১ তাৰিখৰ চিঠি পাইছো। চিঠি-
খন পোৱাৰ পাছত আপুনি বিচৰাৰ দৰে 'কানৈয়ান স্ক-
লৰ শৈক্ষিক দিশটোলৈ লক্ষ ৰাখি দীঘলীয়া চিঠি' নহলেও
চুটি চিঠি এখন লেখাৰ কথা ভাবিছিলো। কিন্তু সময় হুকু-
লালে গতিকে আপুনি বিচৰা চিঠিখন লেখিব নোৱাৰি অত্যন্ত
দুখ পাইছো।

কানৈ কলেজ মোৰ জীৱনৰ আগ বয়সৰ, যৌবনৰ
স্বপ্নময় ৰাজ্য আছিল। 'কানৈয়ান' আলোচনী সাহিত্য
চৰ্চাৰ প্ৰেৰণাৰ উৎস আছিল। মোৰ দৰে বহুতৰ বাবে
হয়তো এতিয়াও কানৈ কলেজ স্বপ্নময় ৰাজ্য হৈয়ে
আছে আৰু 'কানৈয়ান' আলোচনীও সাহিত্য চৰ্চাৰ প্ৰেৰণাৰ
উৎস হৈ আছে। মাথো সময়ে বাগৰ সলায়। প্ৰতিবছৰে
কানৈ কলেজলৈ নতুন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দল আহিছে আৰু
সেইদৰে সেই শিক্ষানুষ্ঠানৰ পৰা বিদায়ো লৈছে। কিন্তু
কানৈ কলেজ সেই তাহানিৰে পৰা শিক্ষাৰ কল্পতক হৈয়ে

বৈ আছে সময় প্ৰবাহক নেওচি। কানৈয়ানৰ বুকুত এচাম
ন লেখাৰ জন্ম হৈয়ে আছে।

যৌবনৰ স্বপ্নময় কাল অতিক্ৰম কৰি এতিয়াও
কেতিয়াবা ভাবো সেই অতীতটোলৈ উভতি গৈ এতিয়াও
এবাৰ কানৈ কলেজত পঢ়িবলৈ পোৱা হ'লে। কিন্তু মোৰ
সেই প্ৰিয়তম শিক্ষকসকলৰ মধুময় বাণীৰ বক্তৃতা জানো
আকৌ শুনিবলৈ পাম? আৰু মোৰ সেই প্ৰিয় সহপাঠীসকল?

নোপোৱাটোক পাবলৈ বিচৰাটোতো আনন্দ আছে।
আজিৰ কানৈয়ান স্কলে সেইয়া মোৰ দৰে এদিন নোপোৱা-
টোকে পাবলৈ ইচ্ছা কৰিব — তেতিয়াই মোৰ আনন্দই
তেওঁলোকৰ আনন্দ বসৰ সমকপতা লাভ কৰিব। কানৈয়ান
সকলৰ এই নান্দনিক আনন্দলৈকে মই বাট চাই আছে।

সকলো কানৈয়ানলৈ মোৰ প্ৰীতি আৰু শুভেচ্ছা
জনালে।

নাহেদ্র পাদুন

ব্যঙ্গ ৰচনা :

পৰীক্ষা কেনচেল

ৰাণা ৰঞ্জন দত্ত

স্নাতক তৃতীয় বাৰ্ষিক (বিজ্ঞান)

১৯৮৯ চনৰ মাৰ্চ মাহ। চতুৰ্থ বাৰৰ বাবে হায়াৰ
চেকেণ্ডাৰী পৰীক্ষা দিম। ৮ মাৰ্চ— সেইদিনা ফিজিকচৰ
পৰীক্ষা। পৰীক্ষা দিবৰ বাবে ঘৰৰ পৰা চাইকেল মাৰি
ওলাই আহিলো। চোকিভিজি পাসোহি। তাত নয়নক
লগ পালো। সিওতো পৰীক্ষা দিছে, তেখেত? সিয়েই
সুধিলে “কি হল? পৰীক্ষা দিবলৈ যাৰ হবলা? আজি
পৰীক্ষা নহয়।” মই কলো— “যা তই অলপ মূৰত
ঠাণ্ডা পানী ধালি ল”। মই হাঁহি হাঁহি গুহি আহিছিলো।
বেচৰা নয়নটোৱে মোৰ লগত এক লগেই মেট্ৰিক পৰীক্ষা
দিছিল। সিও এই পৰীক্ষাৰ পৰা মুকলিব পৰা নাই।

নিয়ৰ ফালি বেলিটোও ওলাই আহিছিল। গৰম
লাগিছিল। গাত এডাল জেকেট, তাত মাৰ্চ মাহ। জেকেটটো
নহলে পৰীক্ষা দিয়া নিদিয়াৰ মাজত পাৰ্থক্যই নাথাকিব; জেকেটৰ
ভিতৰত সকলো মজুত। আজি আই দৰম্বতীয়ে লগ দিনেই
হ'ল। ঘোৱা বছৰত এই ফিজিকচৰ পৰীক্ষাটোয়েই বেয়া
হৈছিল। আহি আছে, আহি আছে। কলেজলৈ আৰু
প্ৰায় দুই ফাৰলংমান বাকী। এনেতে দূৰত দেখিলো
এখন খুটাৰ, তাৰ আগত এখন ফ্লেগ। ভানকৈ চাই
দেখিলো সেয়া আমাৰ কলেজৰ কটকী চাৰ, পাচত বহি
অহাটো আমাৰ লগৰ কৌশিক। সিতো পৰীক্ষা দিছে!

ক্লেগ চাইও একো বুজিব নোরাৰিলো। নয়নৰ কথাটোৱে এবাৰ মূৰত মাৰিলে। অলপ দূৰত দেখিলো এটা বিৰাট চাইকেলৰ সমদল। আগত এখন ডাঙৰ ডাঙৰ আখৰেৰে লেখা বেনাৰ। দূৰৰ পৰা অস্পষ্ট লাগিছিল যদিও পঢ়িবলৈ চেষ্টা কৰি দেখিলো তাত লেখা আছে— “পৰীক্ষা বিলাক পৰিত্যাগ কৰক— ছাত্ৰ জীৱনক মুক্তি দিয়ক”। যাত্ৰাটোত আমাৰ কেইজনমান শিক্ষকেও আগভাগ লৈছিল। ময়ো গৈ গৈ তাৰ ওচৰ পাইছিলো। সিফালৰ পৰা নকুল শৰ্মা ছাৰ স্কুটাৰেৰে আহি আমাৰ কাষ পাইছিলহি। ছাৰে হাত জোকাৰি জোকাৰি কৈছে— খবকৈ আহ আৰু ডাঙৰকৈ চিঞৰ। ময়ো শোভা যাত্ৰাটোৰ লগত সোমাই পৰিছিলো আৰু চিঞৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলো— পৰীক্ষাক ছাত্ৰৰ পৰা দূৰ কৰক। আলিবাটৰ মানুহে আমাক বাঃ বাঃ কৰি সমৰ্থন দিছিল। গৈ আছে, গৈ আছে, কিন্তু কলৈ গৈছো নাজানো। কাষৰ এজনৰ পৰা জানিব পাৰিলো যে আমি World School অৰ্থাৎ বিশ্ববিদ্যালয়লৈ গৈ আছে।

গৈ গৈ এটা সময়ত আমি World School পালোঁগৈ। বিৰাট সমাবেশ। গেট পাৰহৈ কেম্পাচৰ ভিতৰত সোমাইছো। সমাবেশৰ পৰা কোনোবা এজনৰ লেগাৰ শুনিবলৈ পাইছিলো, কিন্তু সেয়া আছিল অস্পষ্ট। ওচৰ নৌপাওঁতেই ছলছুল আৰম্ভ হল। সকলোৰে মাজত হাঁহি কিবিলি উঠিল। কিছুমানে উকিয়াই দিলে। তেতিয়ালৈকে মই একো বুজিব পৰা নাছিলো। মোৰ কাষেদি দৌৰি যোৱা এজনক সুধিলো “কি হল?” তেওঁ কলে— “হৈ গ’ল”। মই কলো “কি হল?” তেওঁ কলে— “আমাৰ দাবী শিক্ষা মন্ত্ৰীয়ে মানি ললে।” “শিক্ষা মন্ত্ৰী? তাৰমানে ইয়ালৈ শিক্ষামন্ত্ৰীও আহিছিল?” তেওঁ কলে— “হয়, ৰাজ্যিক আৰু কেন্দ্ৰীয়, দুয়ো জনেই আহিছিল”। বাঃ এয়া কি মজাৰ খবৰ। পৰীক্ষা দি দি আমি আৰু এতিয়া মূৰ ঘমাৰ নালাগে। মাত্ৰ ছাত্ৰই বছৰে বছৰে এটা ক্লাচৰ পৰা আন এটা ক্লাচলৈ প্ৰমোচন পাই যাব। গেটৰ সন্মুখত কেইজনমান তপা মানুহে চাৰ্ট খুলি হাতত লৈ পেট জোকাৰি জোকাৰি খুব নাচিছে।

ভালকৈ লক্ষ্য কৰি ধৰিব পাৰিলো যে সেই কেইজন অসম চিকিৎস্যা মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ। বেচেৰাহঁতক চাৰ্টে বছৰে বছৰে অহা পৰীক্ষাই জুৰুলা কৰিছে। এজনৰ মূৰত এডালো চুলি নাই, এজনৰ পেটটো একেবাৰে ওলমি পৰিছে। মোৰো খুব ফুৰ্তি লাগিছিল। ময়ো এই পৰীক্ষাৰ বাবে কম ভোগা নাই। এতিয়া মনটো অলপ ফৰকাল ফৰকাল লাগিছে।

পোনচাটেই চাইকেল ঘূৰাই আকৌ কলেজলৈ বুলি ৰাওনা হলো। জেকেটৰ ভিতৰত থকা পুৰীয়াগোৰ দলিয়াই দলিয়াই ৰাষ্ট্ৰাত পেলাই দিলো। আৰু এইবিলাক এতিয়া কি কামত অহিব?

“পৰীক্ষা কেনচেল

কোনে কৰে ফেইল

নাই কোনো এক্সপেল

দৰকাৰ নাই এক্স্টাৰনেল”

এই বুলি চিঞৰি চিঞৰি চাইকেলৰ বেলটো খুব জোৰেৰে বজাই আহি আছো। মাজে সময়ে দুই এটা উকিও মাৰিছিলো। ৰাষ্ট্ৰাৰে যোৱা ভদ্ৰ মহিলা কেইগৰাকীমানে মোলৈ বেকা-বেকীকৈ চাই অসভ্য বুলি অস্পষ্ট ভাৱে কৈ গৈছিল। মোৰ লাজও লাগিছিল। কিন্তু কিহৰ লাজ, আজি আৰু ইয়াতকৈ মজাৰ খবৰ থাকিব পাৰে ত্ৰেকি? আকৌ এটা দীঘল উকি মাৰিছিলো। ৰাষ্ট্ৰাৰে গৈ থকা মানুহ এজনে এইবাৰ অসহ হৈ এ-এ বুলি খেদি আহি মোক এক থাপৰ লগাই দিলে। মই চক খাই সাৰ পাই গলো— দেখো মই বিছনাত। মোৰ লগৰটোৱে মোক গালত থপৰিয়াইছে। “কি হল? চাৰ আঠ বজালৈকে বিছনাত শোৱাৰ একটি কৰি উকিয়াই আহ। উঠ। পৰীক্ষা নিদিয় নেকি? কালিতো তয়ে মোক সাত বজাত লগ কৰা কথা আছিল—” সি কলে। মই একো কোৱা নাছিলো। খং উঠিছিল আৰু খুব বেয়া লাগিছিল। সি কলে— “উকি কিয় মাৰিছিলি?” মই এনই বুলি কৈ বিছনাৰ পৰা উঠিলো। দাঁত ব্ৰাচ কৰি তেখেত কি .... সঁচাকৈয়ে ..... ?

অষ্টম আচৰিত

খব খেদাকৈ গৈ আছিলো,
 বেলৰ দৰে ধোঁৱা উৰুৱাই,
 এনেতে আগভেটি ধৰিলে
 এটি চিনাকি মগনীয়াই
 নিদিলে হেনো বন্ধা নাই।
 ক্ষুস্তক চিন্তা কৰি
 দিলো এটা দহ পইচা জেপৰ পৰা উলিয়াই।
 খঙত মগনীয়াই কৰ্ণশ মাতেৰে উঠিল চিঞৰি
 “আজিৰ হুগত দহ পইচাৰ কোনো মূল্য নাই।”
 বিস্ময় ভৰা চকুৰে সুধিলো তাক—
 ‘যদিহে তই অন্ধ,

দহ পইচা দিয়া কেনেকৈ জানিলি
 কবিনে মোক বুজাই?”
 মিচিককৈ হাঁহি এটি মাৰি
 উত্তৰ দিলে মগনীয়াই—
 “আগতে বহাজন নহওঁ মই,
 সিহে অন্ধ ভাই।
 আজি যে তাৰ ছুটিৰ দিন,
 গধূলী পৰত আহিব চিনেমা চাই।
 মইতো বোবাহে হওঁ
 মোৰ কথাত বেয়া নেপাব ককাই।”

[ফ্ৰয়েডীয় মনোবিজ্ঞান—

ইদ (id) ইগ (ego) চুপাৰ ইগ (Super ego) এই তিনিটা মানসিক উপাদান ফ্ৰয়েডীয় মনোবিজ্ঞানৰ মূলবস্তু।
 ইহুসামঞ্জস্যপূৰ্ণ। ইদ (id) অন্ধকাৰ জগত, ইয়াত বিবেক, সজ্ঞাতা, সংযুক্তিৰ প্ৰবেশ নিবেশ। প্ৰবেশ হ'লেও
 ই কপাস্তৰিত হৈ বৰ্কৰ আৰু জঘন্ট আকৃতি লাভ কৰে। ই জৈৱিক প্ৰযুক্তি, প্ৰেৰণা, আশা, আকাঙ্ক্ষা, ইচ্ছা
 কামনাৰে ভৰা। ই সুখকামী নীতি (Pleasure Principle) ৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত। ইগ বা অৱচেতন
 ইহু স্বচ্ছ। ই সংযুক্ত আৰু অহংসিক্ত। ই বাস্তৱতা নীতিৰ (reality principle) দ্বাৰা পৰিচালিত।
 চেতন বা চুপাৰ ইগ হ'ল বিবেক। ই আদৰ্শ আৰু পৰিপূৰ্ণতা (perfection) ক গুৰুত্ব দিয়ে।
 অৱচেতন মনৰ অৱস্থানেই ফ্ৰয়েডৰ মতে মানসিক বিলাসিতাৰ উৎস। ইদ লিবিড' বা জীৱন স্পৃহাৰ বাহ। লিবিড'
 আমাৰ প্ৰাণক্ষুৰণ আৰু যৌন ক্ষুধা ইয়াৰ বিবাহমহীন উপাদান। যৌন ক্ষুধা নাট্যচৰ্চয়, ইতিপাত কমপ্লেক্স,
 ইলেক্ট্ৰ কমপ্লেক্স আৰু হেটাৰ কমপ্লেক্স বিভক্ত। অচেতন মনে চেতন মনৰ কাৰ্যকলাপ পৰোক্ষভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ
 কৰে। ফ্ৰয়েডীয় মনোবিজ্ঞান কাল্পনিক মূলি আৰু লম্বালোচনা কৰা হয়।]

মহাআগাধীৰ মৃত্যুৰ শোকৰাণীত মহৰ্শি আইনষ্টাইনে কৈছিল— “হয়তো ভৱিষ্যতে এনে দিন আহিব যেতিয়া
 মানুহে বিশ্বাস কৰিবলৈকো টান পাব যে পৃথিৱীত এনে আদৰ্শৰ তেজ মণ্ডহৰ মানুহ এজন প্ৰকৃততে আছিল।”

প্ৰতিবেদন—

৩০

সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতেই অসম মাতৃৰ মুক্তি সংগ্ৰামত যি সকলে তেজৰ অৱদান দি মুক্তি সংগ্ৰামৰ বাট কাটি গ'ল সেই সকল জ্ঞাত অজ্ঞাত অসমীয়া জাতীয় বীৰ সন্তানলৈ মোৰ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণিপাত জনাইছোঁ আৰু সমূহ কানৈয়ান বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছোঁ।

প্ৰতিবেদন লেখাৰ পৰত আজি এটি বিশেষ দিনৰ কথা মনলৈ আহিছে। সেয়া হ'ল সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে মহাবিভাগলয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলৰ আগত দিয়া মোৰ প্ৰতিশ্ৰুতি। হয়; ঠিকেই মই প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ আছিলো আৰু এই প্ৰতিশ্ৰুতিৰে মোৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী বন্ধু-বান্ধৱীলৈ কিমানখিনি সেৱা আগবঢ়ালো সেই বিষয়ত আত্মসম্বলি লভিবলৈ কোনো বিশেষত্ব নাই। সেয়ে মোৰ দিনত অমুকটো কৰিলো, তমুকটো কৰিলো বুলি কৈ মিছা বহি বহি লোৱাৰ অভিলಾষ মোৰ নাই। কাৰণ মই যিখিনি কৰিলো সেইখিনি গতাঃগতিকতাৰ সীমাৰেখাৰ ভিতৰতে আঁৱৰি আছিল। বিগত বছৰটোৰ সহঃ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে কাৰ্যনিৰ্বাহ কৰাৰ পাছত আমি ডাঠকৈ এৰাৰ কথা কব পৰা হৈছে যে মহাবিভাগলয়খনৰ সকলো দিশৰ পৰা উন্নয়ন নহলে বৰ্তমানৰ যি গতাঃগতিকতা, অহা কেইবাবছৰলৈকে সেই গতাঃগতিকতাৰ উপস্থিতি লক্ষ্য কৰা যাব। অৱশ্যে মই এই গতাঃগতিকতাৰ পৰিপন্থী আছিলো। কিন্তু ইয়াৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিবলৈ কঁকালত টঙালি বান্ধিবলৈ সাজু হওঁমানে মোৰ কাৰ্যকাল ওৰ পৰিবৰ হ'ল। মহাবিভাগলয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ কাৰ্যকালটিও প্ৰকৃতভাৱত এইদৰেই নিৰ্দিষ্ট হৈ আহিছে যে সহঃ বা

সাধাৰণ সম্পাদক এজনে কোনো গঠনমূলক কামৰ পৰিকল্পনা হাতত লৈ তাক কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ আগ বাঢ়ে মানে তেওঁৰ কাৰ্যকাল শেষ হবৰ হয়। আমাৰ কাৰ্যকালৰ অমূল্য দিন বিলাক পাৰ হয় তলত দিয়া ধৰণেৰে— নতুন কাৰ্যনিৰ্বাহকৰ শপত গ্ৰহণ ফেব্ৰুৱাৰীত হয় আৰু ফেব্ৰুৱাৰীৰ ভিতৰতে কলেজ সপ্তাহৰ আয়োজন কৰিব লগীয়া হয়। তাৰ পাছত মাৰ্চৰ পৰা জুলাইলৈ পৰীক্ষাৰ বন্ধ। আগষ্ট মাহত ভক্তি কৰণ সম্পৰ্কীয় ব্যস্ততা, চেপ্তেম্বৰ মাহত নবাগত আদৰ্শ সভা, অক্টোবৰত পূজাৰ বন্ধ ইত্যাদি। ডিচেম্বৰত বাৰ্ষিক পৰীক্ষাৰ বন্ধ। এনে পৰিস্থিতিৰ মাজতো ছাত্ৰ একতা সভাৰ পৰা সেৱা-অশা কৰিবলৈ হলে সকলোৰে একাগ্ৰতা আৰু সহযোগিতা নিতান্তই প্ৰয়োজন। কাৰণ, ছাত্ৰ একতা সভাৰ বিষয়বসীয়াৰ হাতত 'বিমট কন্ট্ৰলৰ বুটাম ব'ট' নাথাকে।

বৰ্তমান আমাৰ মহাবিভাগলয়খনত প্ৰতিজন প্ৰগতি-কামী আৰু চিন্তাশীল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে উপলব্ধি কৰা সমস্তা কেইটা হৈছে; প্ৰশাসনীয় দুৰ্বলতা; শিক্ষাদানত শিক্ষকৰ হেমাৰি আৰু এক বহু সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উশৃংখলতা। বহু বক্তাই কিছুমান কথা কব লাগে বাবেই যেন কয় আৰু শ্ৰোতায়ো বক্তব্যৰ শেষত হাত-চাপৰি দিব লাগে বুলিয়েই দিয়ে। কিন্তু উক্ত বক্তা আৰু শ্ৰোতা সকল আলোচনাৰ অন্তত পুনৰ সেই গতাঃগতিকতাৰ মেৰপাকত সোমাই পৰে। সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিবলৈ যোৱাৰ বাটত ময়ো চাৰ্গে ভেনেকুৱা মেৰপাকৰেই সম্বন্ধীন হৈছিলো।

আজি মই দৃঢ়তাৰে কওঁ যে মহাবিভাগলয়খনত প্ৰশা-

সমৰ দুৰ্বলতা আৰু শিক্ষকৰ হেমাৰ্হি আঁতৰোৱাৰ বিকল্প ব্যৱস্থা আছে। কিন্তু বৃহৎ সংখ্যক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত দেখা দিয়া উশৃংখলতা আঁতৰ কৰিবলৈ কি কৰা হব? কিয়নো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উশৃংখলতা মহাবিদ্যালয়ৰ চাৰিবেৰৰ মাজৰ সমস্যা নহয়। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উশৃংখলতা সৃষ্টি হৈছে সেইখন সমাজৰ পৰা ব'ত মূলতঃ তেওঁলোক চাকৰীমুখী শিক্ষা ব্যৱস্থাবে শিক্ষিত-দীক্ষিত আৰু তাৰ পৰোক্ষ

পৰিণাম। সৃষ্টি হৈছে যুৱক-যুৱতী সকলৰ ভাৱসাম্যহীনতা। সেয়েহে আজি অসমৰ মাতৃৰ মুক্তিকামী প্ৰতিজন চিন্তাশীল ব্যক্তি, আদৰ্শবান অধ্যাপক-অধ্যাপিকা আৰু ভৱিষ্যতৰ অসমৰ প্ৰভাৱী মুৰব্বী স্বৰূপ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে এই বিষয়ত আবেগ পৰিহাৰ কৰি গভীৰভাৱে চিন্তা কৰি কাৰ্যক্ষেত্ৰত শীঘ্ৰে আগবঢ়াৰ অতীব প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

ধন্যবাদ সহকাৰে
শ্ৰীনিৰ্মল গগৈ
সহ: সাধাৰণ সম্পাদক

সাধাৰণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

সাধাৰণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ আঁঠাইতকৈ উল্লেখযোগ্য মুহূৰ্তটো হৈছে 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ মোৰ কাৰ্যকাল-ছোৱাত বিশেষ উল্লেখনীয় সেৱা আগবঢ়াব নোৱাৰিলো যদিও মহাবিদ্যালয়ৰ খেল পথাৰখনৰ কিছু উন্নতি সাধন কৰি ইয়াক খেলা-খুলাৰ উপযোগী কৰি তোলা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষৰ মৰম পালে ভৱিষ্যতে ই এখন উন্নত খেল-পথাৰত

পৰিণত হোৱাক সম্ভাৱনাই আছে।

অম্বিনী কুমাৰ চেতিয়া
সম্পাদক

সাধাৰণ ক্ৰীড়া বিভাগ

গোণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ

সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদন আৰম্ভণিতে মই মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ শ্ৰীযুত ডিম্বেশ্বৰ চলিহা ছাৰ, মোৰ বিভাগীয় তত্ত্বাধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত প্ৰিয়দেৱ গোস্বামী প্ৰমুখ্যে সন্মানীয় শিক্ষাগুৰুসকল আৰু কৰ্মচাৰী বৃন্দক সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনাইছোঁ। এই বছৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগত প্ৰতিবছৰৰ দৰে ভলীবল আৰু বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতাবোৰেই আছিল। ভলীবল প্ৰতিযোগিতা বৰ উচ্চ মানৰ হৈছিল।

খেলাসমূহ খেলাবলৈ অধিক সুবিধা হ'লহেঁতেন।

বেডমিণ্টনৰ প্ৰতিখন খেলো অতি উচ্চ মানৰ হৈছিল। লগতে ইয়াকো জনাওঁ যে Indoor Stadium হ'লে

বহুবছৰৰ পাছত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ে আন্তঃ-মহাবিদ্যালয় বেডমিণ্টন প্ৰতিযোগিতাত এইবাৰ অংশ গ্ৰহণ কৰে। ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অধীনত অনুষ্ঠিত এই প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উভয় দলে যথেষ্ট ভাল খেল প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। এই কথা আমি মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোৱে নিঃসন্দেহে কব পাৰো যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত ভলী আৰু বেডমিণ্টন খেলৰ বহু ভাল ভাল খেলুৱৈ

আছে। তেখেতসকলে ভাল প্রশিক্ষণ পালে ভবিষ্যতে মহাবিদ্যালয়ৰ লগতে অসমৰো নাম উজ্জ্বল পাবিব বুলি মোৰ বিশ্বাস।

সদৌশেষত, মোৰ প্রতিযোগিতাবিলাকত সকলো প্ৰকাৰে সহায় সহযোগ কৰা বন্ধু-বান্ধৱীসকলক ধন্যবাদ

জ্ঞাপন কৰিবলৈ মোৰ ভাষা নাইকীয়া। তেওঁবিলাক হ'ল অনুপম, মনোজ, ছাহবাজ, (নানু) পূৰ্ব, বহিউন, প্ৰশান্ত, দীপক, বিপ্লৱ, কিশোৰ, উজ্জল, তাহত, মিনাক্ষী জুহু, কবী, যুক্তিকা, মাধুৰী, গৌৰী, অনামিকা, প্ৰণতী, আৰু বহুতো।

জয় আই অসম

ধন্যবাদেৰে

প্ৰণৱ শইকীয়া

সম্পাদক, গৌণ ক্ৰীড়া বিভাগ

তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

১৯৯০-৯১ বছৰটোত মহাবিদ্যালয়ৰ তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগটি পৰিচালনা কৰিবলৈ ভাৰ দিয়া হৈছিল এই অভাজনক। সীমিত সা-সুবিধাৰ মাজত বিগত বছৰটিত কিমান কি কৰা হ'ল তাৰ বিচাৰৰ ভাৰ সুধীবৃন্দৰ হাতত। বিশেষ কিবা কৰা হ'ল বুলি মনে হ'লে নথৰে। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ছুটিমান কাৰ্যসূচী ইচ্ছা থকা স্বত্বেও অনুষ্ঠিত কৰিব পৰা নহ'ল। দেশৰ প্ৰতিকূল পৰিস্থিতিৰ হেতু মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ কাৰ্যসূচী দিনৰ ভাগতে সামৰিব লগা হৈছিল। ফলস্বৰূপে বাদ পৰি গৈছিল ছুটিমান কাৰ্যসূচী। সেয়ে হ'লেও অনুষ্ঠিত হোৱা প্ৰতিযোগিতা সমূহত প্ৰতিযোগী সকলৰ একাগ্ৰতা, প্ৰতিভা আৰু সৃষ্টিশীল মনবোৰ সঁচাই পাহৰিব নোৱাৰো। গৌৰৱ বোধকৰো এই বাবেই যে সৌ সিদিনা অসম চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰেক্ষাগৃহত অনুষ্ঠিত হোৱা উত্তৰ পূৰ্বাঞ্চলীয় চিকিৎসা সমাবোহৰ সাংস্কৃতিক সন্ধিয়াত বাবেবহনীয়া গীত-স্মাতেৰে অনুষ্ঠান প্ৰদৰ্শন কৰি ভূয়সী প্ৰশংসা বোটলা দলটি এই মহাবিদ্যালয়ৰে।

একান্ত ইচ্ছা থকা স্বত্বেও বিচৰামতে তৰ্ক আৰু

সাংস্কৃতিক বিভাগটি গঢ়ি লব নোৱাৰিলো। যোৱা ইং ১৭।১।৯২ তাৰিখে শিল্পী দিৱস উদ্‌যাপন কৰা হয়।

বিগত বছৰটিত বিভিন্নজনৰ পৰা বিভিন্ন ধৰণে সহায় সহযোগিতা লাভ কৰিছিলো। বিশেষকৈ বিভাগীয় তহাৰ-ৰায়ক অধ্যাপক ক্ৰীষুত প্ৰতীক চৌধুৰী আৰু অধ্যাপিকা কল্পনা সেনগুপ্তা বৰুৱাৰ ধাৰ জীৱনত সৃজিব নোৱাৰিম। অগ্ৰহাতে নিকটতম বন্ধু গুণীন (স্বৰ্গাৰী আৰু দত্ত), ললিত, প্ৰহ্লাদ, তৰুণ, পদ্ম, সত্যব্ৰত, চিন্ময়, বিজয়, সোণকণ আৰু মেহাস্পদ পংকজ, অমৃত, পবন, বাবুল কিকোমণি, মৃদুল, ৰাজীৱ, হিটলাৰ, ভাস্কৰ, প্ৰশান্ত, ৰাজু, প্ৰভাত, থমাছ, মনোজ, মমী, দীপ্তি, ভানু, জুবাইতৰ সহায়ৰ কথা জানো পাহৰিব পাৰি ?

শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ অধ্যাপক অধ্যাপিকালৈ শ্ৰদ্ধা আৰু সতীৰ্থ সকললৈ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। লগতে অজানিতে কৰা ভুল ত্ৰুটিবোৰৰ বাবে আপোনা লোকৰ পৰা ক্ষমা বিচাৰি প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

জয় আই অসম।

বিনীত

ৰাজকুমাৰ কোৱাৰ

সম্পাদক

তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগ

ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ পাতনিতে মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয়লৈ মোৰ আন্তৰিক শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপন কৰিছোঁ। নানা সমস্যাৰ সন্মুখীন হৈও মই মোৰ দায়িত্বৰ পৰা কেতিয়াও পাছ হুহকি অহা নাছিলোঁ।

কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰি মই কিছুমান অসুবিধাৰ সন্মুখীন হওঁ। “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ” উদযাপন কৰাৰ আগমুহূৰ্ত্তত মই মোৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ অন্তৰ্গত টেবুল টেনিচ খেল ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত উন্নীত হোৱা আন্তঃ মহাবিদ্যালয় টেবুল টেনিচ প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ প্ৰতিযোগী বাচনি কৰি পঠাইছিলোঁ। আন্তঃ মহাবিদ্যালয় টেবুল টেনিচ প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয় বানাৰচ আপ হয় আৰু ব্যক্তিগত ভাৱে চেম্পিয়ন হয়।

ইয়াৰ পাছত “মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ”ত মই মোৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ অন্তৰ্গত কেৰম আৰু ডবা খেল প্ৰতিযোগিতা অন্নীত কৰোঁ। মোৰ এই প্ৰতিবেদনত অতি ছুখেৰে জনাওঁ যে আমাৰ কাৰ্নে মহাবিদ্যালয়ৰ নিৰ্দিষ্ট ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা নাই। মোৰ কাৰ্যকালৰ দিনত অধ্যক্ষ

মহোদয়ৰ ওচৰত বহুবাৰ ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ বাবে আবেদন কৰিছিলোঁ। অধ্যক্ষ মহোদয়ে নিৰ্দিষ্ট ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা নিৰ্মাণৰ লিখিত প্ৰতিশ্ৰুতিয়ো দিছিল। কিন্তু বৰ্তমানলৈকে ই হৈ নুঠিল।

মোৰ কাৰ্যকালত সকলো সময়তে সকলো প্ৰকাৰৰ সহায় সহযোগিতা তথা সু পৰামৰ্শৰে উৎসাহিত কৰা মোৰ বিভাগৰ তহাৰধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত নৰেন্দ্ৰ কুঃ মেহেলা ছাৰ আৰু লঘুক্ৰীড়া বিভাগৰ তহাৰধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুত বৈজয়ন্ত দত্ত ছাৰৰ লগতে সকলো শিক্ষাগুৰুলৈ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলোঁ।

দাদা চিদানন্দ, জৱহৰ, পদ্ম, নীলকান্ত, বন্ধু ৰাজ-কুমাৰ, সোণকণ, শশাংক, গুনীণ, ভাইটি প্ৰভাত, ডিম্বেশ্বৰ, লভিত, খগেন, বুদ্ধিন আৰু ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা সান্দনা চাংমাই বাইদেউৰ লগতে অগ্ৰাণ্য বন্ধুবান্ধৱীলৈ অশেষ ধন্যবাদ থাকিল। শেষত কাৰ্নে মহাবিদ্যালয়ৰ সকলোদিশতে উন্নতি কামনা কৰি বাৰ্ষিক প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

‘জয় আই অসম’

ধৰ্মানন্দ পাতি

সম্পাদক, ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

বহুখিনি কৰিম ধূলিয়েই এমে এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিছিলোঁ। মই যি কৰিম ধূলি আশা কৰিছিলোঁ আশা কৰামতে ফলৱতী হ’ব নোৱাৰিলোঁ। মহাবিদ্যালয়ৰ

বিভিন্ন বন্ধৰ বাবে কাম-কাজবিলাক সুচাৰুৰূপে কৰাত যথেষ্ট অসুবিধা আহি পৰিছিল। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগৰ প্ৰতিযোগিতাসমূহ আছিল কেৰম, ডবা আৰু বন্ধন প্ৰণালী।

এই প্রতিযোগিতা সমূহত প্রতিযোগীৰ সংখ্যা কিছু কম হ'লেও প্রতিযোগিতাসমূহ সুচাৰুৰূপে পাৰ হৈ গৈছিল। মোৰ কাৰ্যকালতে দুগৰাকী ছাত্ৰীয়ে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত আন্তঃ মহাবিদ্যালয় টেবুল টেনিছ প্রতিযোগিতাত অংশ লৈ বিশেষ সফলতা অৰ্জন কৰিছিল।

সদৌ শেষত মোৰ কাম কাজত সকলো সময়তে সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা আৰু বিভিন্ন পৰামৰ্শ প্ৰদান

কৰা মোৰ শিক্ষাগুরু অধ্যাপিকা শ্ৰীযুক্তা প্ৰণতি দত্ত, হেম-
লতা দেউৰী, অলকানন্দা বৰুৱা, সুবৰ্ণ ভূঞা বাই:দেউক
মোৰ সশ্ৰদ্ধ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে আৰম্ভণিৰে
পৰা শেৰালৈকে বিভিন্ন দিশত সহায় কৰা মোৰ বন্ধু-বান্ধবী
সকললৈ আন্তৰিক মৰম আৰু ধন্যবাদ জনাই প্রতিবেদন
সামৰিছো।

সান্ত্বনা চাংমাই
সম্পাদিকা — ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা

সংগীত বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্রতিবেদন :

সংগীত বিভাগৰ আৰম্ভণিতে কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সংগীত সম্পাদকৰ গুরুদায়িত্ব বহন কৰি এই বিভাগত সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে সমূহ কানৈয়ানলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ কাৰ্যকালৰ ভিতৰত অনিচ্ছাকৃত বা অজানিতে কৰা ভুল ভ্ৰান্তিৰ বাবে বন্ধু বান্ধবীসকলৰ ওচৰত এই প্রতিবেদনৰ যোগেদি ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছো। আন কেইবছৰৰ দেৰেই এইবাবে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ত মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পালন কৰা হয়। সংগীত বিভাগৰ প্রতিযোগিতাসমূহ ছুদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে সমাপ্ত কৰা হয়। প্রতিযোগিতাসমূহত প্রতিযোগীৰ সংখ্যা যথেষ্ট

হৈছিল বুলি মই কব পাৰো। শেষত প্রতিযোগিতাত অংশ গ্ৰহণ কৰা সকলো প্রতিযোগীলৈ হিয়াভৰা মৰম যাচিলো। বিভিন্ন দিশত পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা শিক্ষাগুরু তত্ত্বাবধায়ক অধ্যাপক শ্ৰীযুক্ত মুনীন্দ্ৰ শৰ্মা ছাৰ আৰু কল্পনা সেনগুপ্তা বাবেউক জ্ঞাপন কৰিছো। মোৰ প্রতিটো কামতে সহায় কৰা বন্ধু অৰুণজ্যোতি, জ্যোতিষ, মনোজ, বাবুল, প্ৰবীন, সুবৰ্জ, হেমন্ত, দিপক, উমিমালা, দিপ্তী ইত্যাদি সকললৈ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰি প্রতিবেদন সামৰিলো।

কানৈ ছাত্ৰী একতা সভা জিন্দাবাদ
সমৰ হাজৰিকা
সম্পাদক, সংগীত বিভাগ

Report of the Social Service Secretary

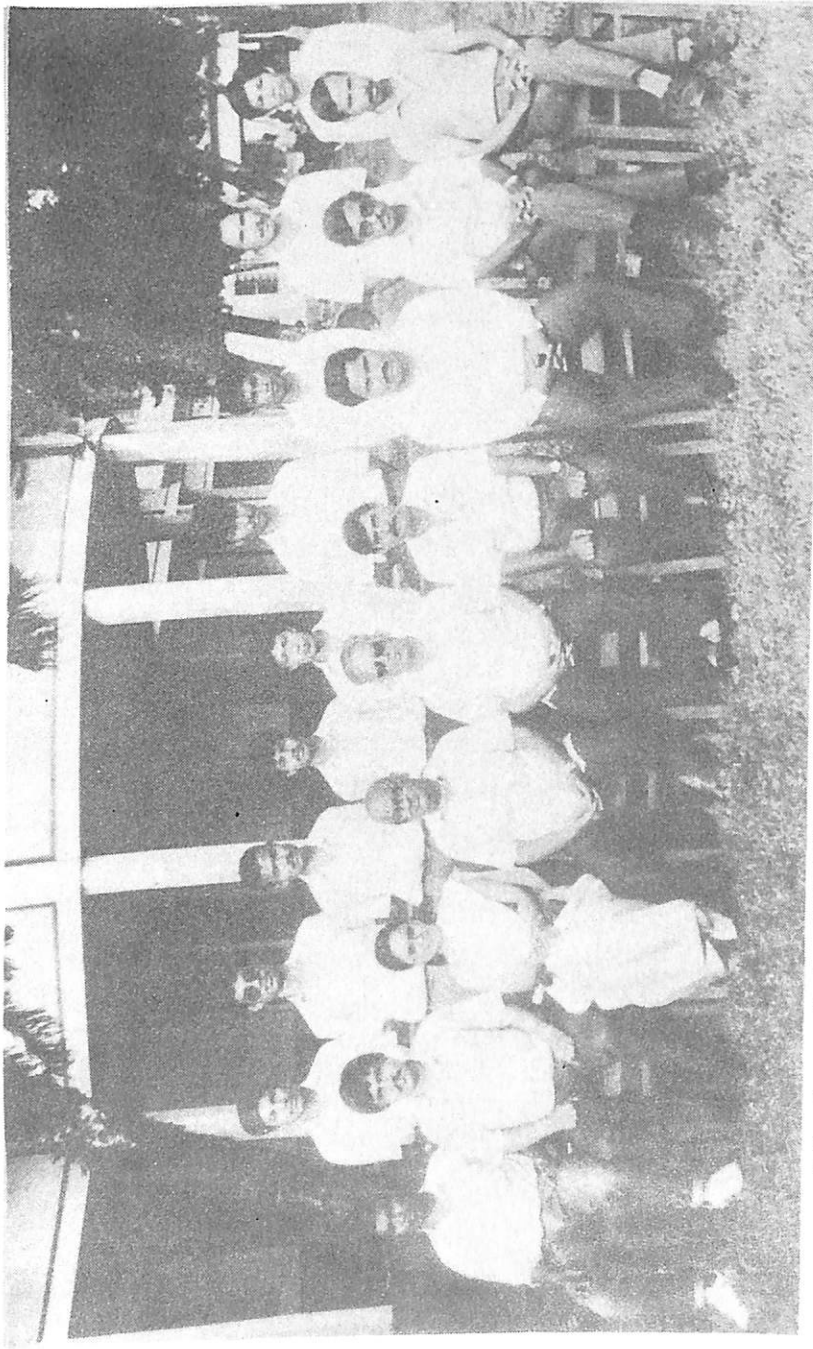
It was, indeed, a great privilege for me to serve the students of D. H. S. K. College as Secretary, Social Service.

At first, I would like to express my heartiest thanks to my Kanoian friends for their ardent support and active co-operation throughout my tenure. I feel great necessity and importance of Social Service in students life. During my tenure, I had called two or three times social service for the beautification of this college. I had

not called the National Social Service camps due to some unavoidable reasons. I hope in coming sessions the able office bearers would try their best to run the office smoothly all along with successful organization of such camps.

I would remain evergrateful to my Prof. in charge Mr. T. Gogoi for his valuable advice and cooperation.
Long Live Students' Union Society,
Dibrugarh H. S Kanoi College.
Thanks,
Pankaj Baruah
Social Service Secy.

Members of the D.H.S.K. College Students' Union Society; Session 1990:91.

Sitting :- Left to right

Jugal Buragohain (G.S.); Prof. T.N. Gogoi (Prof.-in-charge, Social Service); Mrs. J.M. Gohain. (Adviser, Kanoian); Prof. N.K. Verma (Vice Principal); Prof. D. Chaliha (Principal); Prof. M. Sarma (Prof-in-charge, Music); Prof D. Bhuyan (Prof. in-charge, G.Y.M.); Dr. A. Ahmed (Adviser, Social Service); Prof. N.K. Mahela (Prof. in-charge, Boys' Common-Room).

Standing - Left to right

Nirmal Gogoi (A.G.S.); Raj Kumar Konwar - (Cultural and Debating Secy.); Pranab Saikia (Minor Games Secy.); Samar Hazarika (Music Secy.); Dharmananda Padi - (Boys' Common Room Secy); Pankaj Baruah (Social Service Secy); Dibyajyoti Deka Baruah (Major Games Secy); Babul Deori (Gymnasium Secy); Subodh Kr. Sonowal (Editor, Kanoian).

(Not seen in this photograph) Prof S. Borbora (Prof-in-charge, Magazine); Prasanta Buragohain (Vice President), Ashini Chictia (Secy, General Sports), Shantona Changmai (Secy, Girls' Common -Room).

Magazine Staff, Session 1990-91

Sitting—Left to right.

Poli Chamuah (Member), Prof. S. Borbora (Prof-in-Charge, Magazine); Principal D. Chaliha (President); Subodh Kr. Sonowal (Editor, Kanoian);

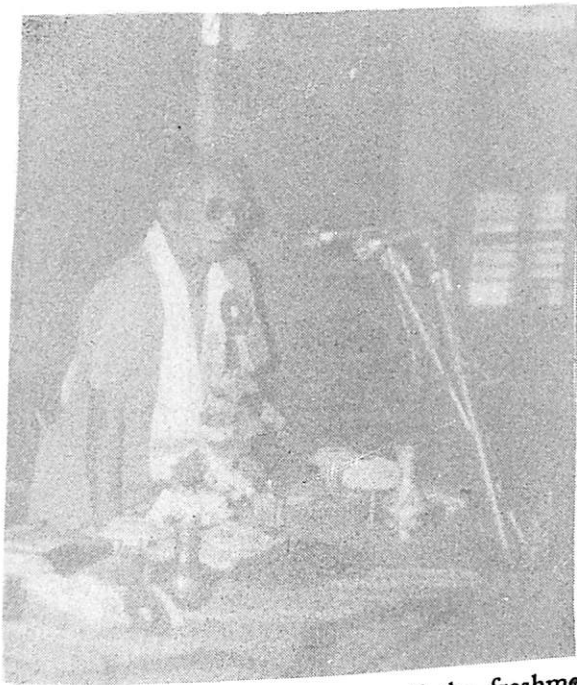
Standing left to right.

Padma Dulakakharia (Member); Pronob Gogoi (Member); Chinmoy Pran Sonowal (Member); Shahbaz Anwar (Chief Assistant); Prasanta Dhekial (Member); (Not seen in this Photograph); Prof (Mrs) J.M. Gohain. (Adviser)

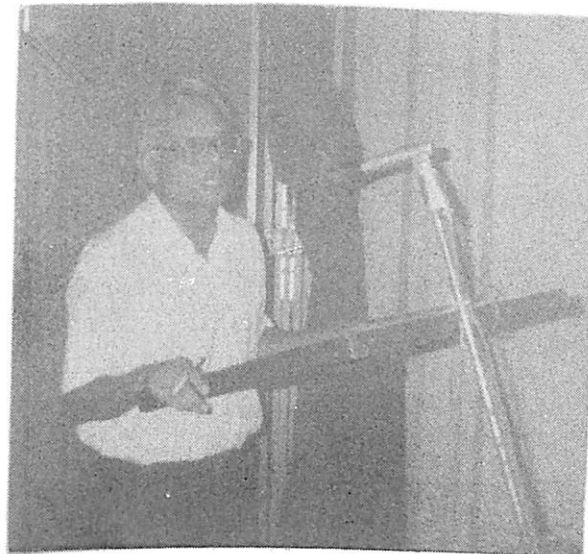

Best "Football Team" of the College Week.

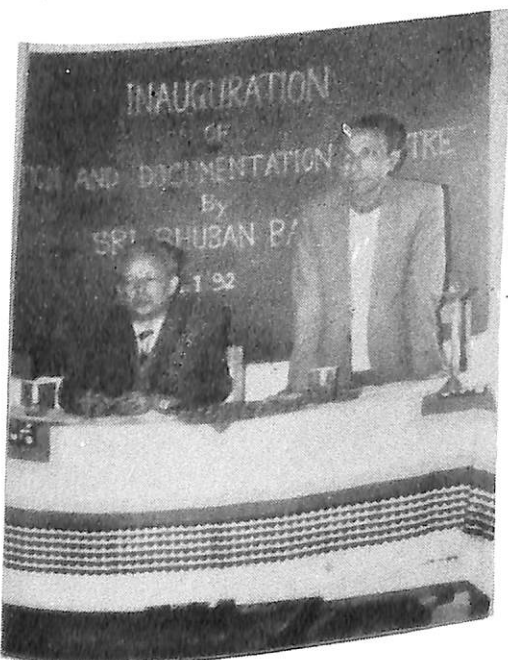
PHOTOGRAPHS DRAWN FROM THE FRESHMEN'S SOCIAL

Principal D. Chaliha welcomes all the freshmen

Dr. K.N. Phukan is addressing the freshmen

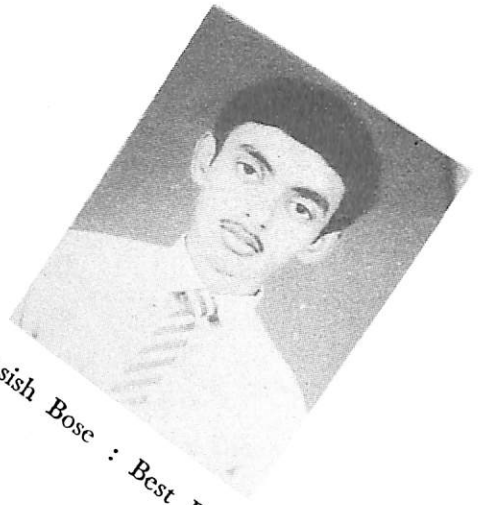

Dr. Bhuban Baruah addressing the meeting at the Inauguration of Information and Documentation Centre.

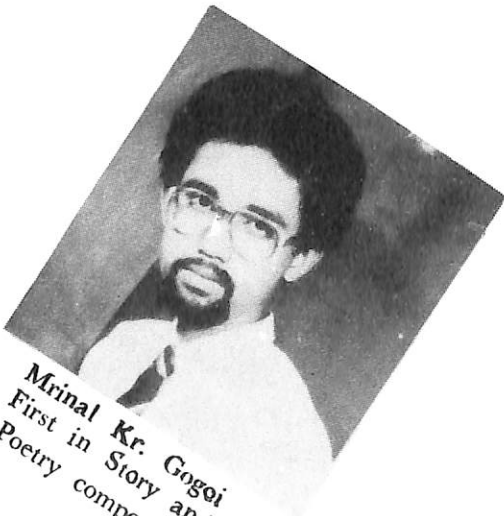
Dulal Borgohain
Best in Mono Acting

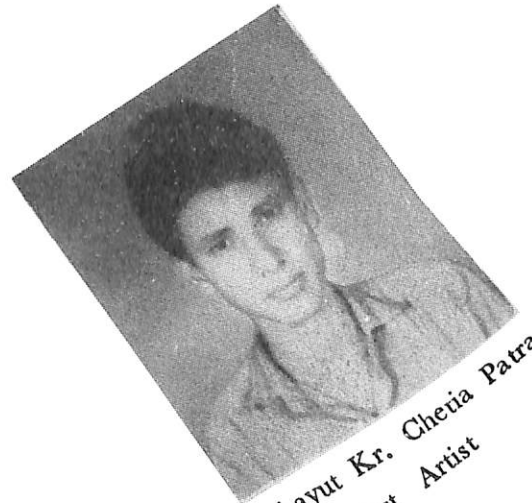
Devasish Bose : Best Debator

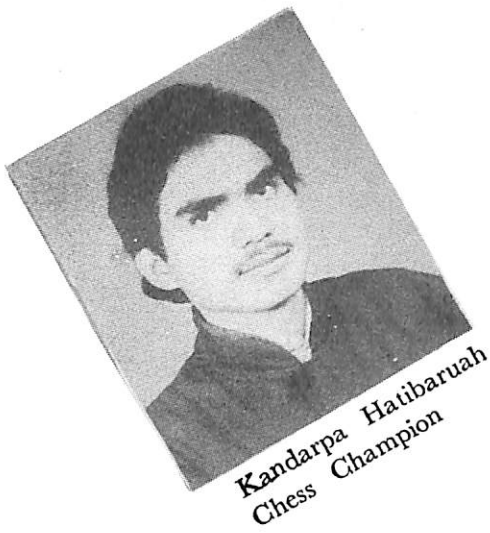
Chitralkha Dutta
Best singer in College Week

Mrinal Kr. Gogoi
First in Story and
Poetry composing

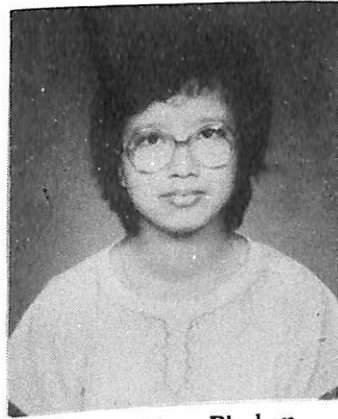
Achayut Kr. Chetia Patra
Best Artist

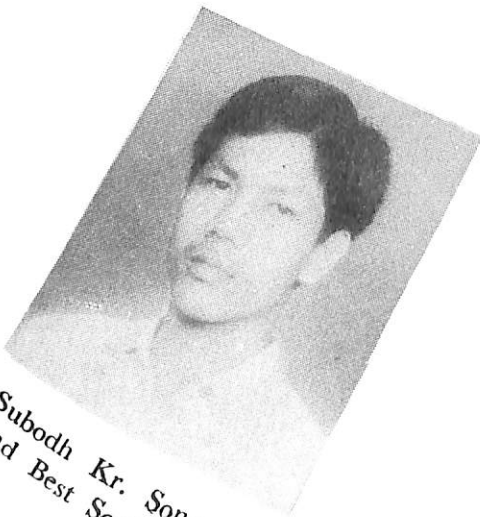
Kandarpa Hatibaruah
Chess Champion

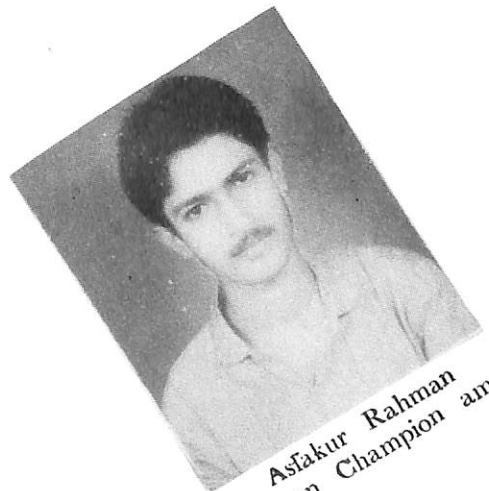
Monuj Gogoi
Best Runner

Baby Ritu Phukan
Badminton Champion among Girls

Subodh Kr. Sonowal
2nd Best Social Worker

Asfakur Rahman
Badminton Champion among Boys.

Views from FATEHA-E-DUAZ-DAHAM Celebrations

Syed A. Malik delivering his speech
from the Chair of the Guest of Honour

1st prize winner team
in the Quiz competition:
L to R : Tashin Reza,
Kashyup Baruah, Bijoy Lahon

Vice-Chancellor (Dibrugarh University)
Kamleswar Bora addressing the meeting

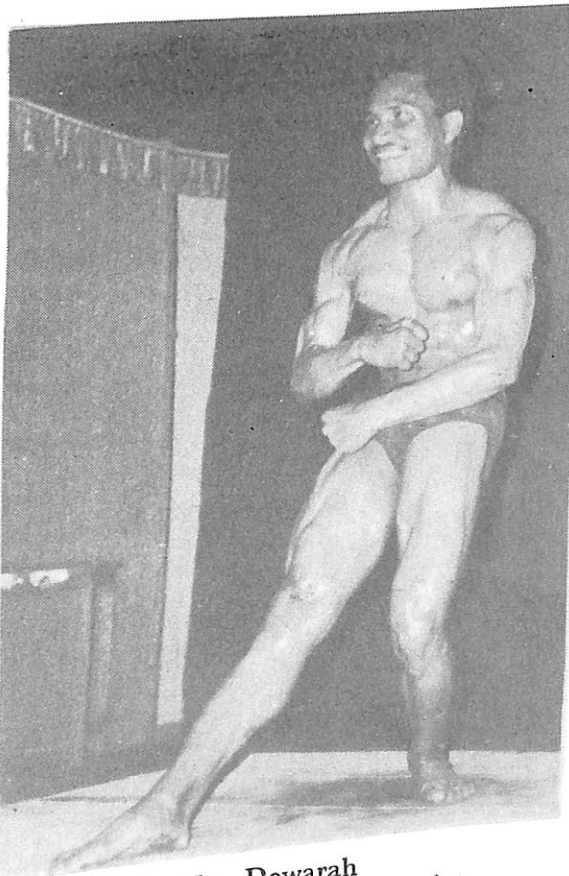

Social Workers Team of the College Week.

Dibyajyoti Deka Baruah
First Best Social Worker

Bijit Kr. Dowarah
Mr. D.H.S.K. College, '91
Mr. Dibrugarh, '91

Rupama Singh
Best Athlete among girls in College Week.

KANOIAN

ANNUAL PUBLICATION
OF
KANOI COLLEGE UNION SOCIETY

42nd Issue

1990-91

Editor : Subodh Kumar Sonowal

MIGRATORY BIRDS OF NORTH-EAST INDIA

D. Chaliha

Although the phenomenon of migration is not a monopoly of the birds alone, yet migration in true sense is applicable only to birds. Many insect species like bees and locusts also migrate from place to place. The same is the case with some reptilian and mammalian species. But these animals once migrate from a particular place never return to the earlier spot. Moreover, they do not have any fixed time for such movements. But birds migration is a regular back and forth process.

Landsborough, an eminent naturalist, describes bird migration as "changes of habitat periodically recurring and alternating in direction which tend to secure optimum environmental conditions at all times."

There can be hundred and one questions regarding the phenomenon of bird migration. Why and where do they migrate, how do they recognise the path and how do they know the timing of departure, arrival etc. Every year they migrate on the same date, same timing and same place. No strike, no path bandh no holiday. No problem of air ticket nor fear of an accident. Neither they require passport nor visa. It is neither their sightseeing business nor any luxury trip. Yet since the time immemorial, they have been moving and moving—same path and same destination. It is their inherited responsibility. No other animal can compete with them in regularity, punctuality and orderliness of movements.

The migratory birds are so punctual in their timing of departure and arrival that the Red Indians prepare their annual calendar only on the basis of the arrival and departure of the migratory birds.

Now the question arises as to why the birds migrate. The common answer given by the ornithologists is — to get rid of the adverse climatic conditions and also to get better food and shelter, birds migrate from one place to another. Of course, it does not mean that they desert such places forever, whenever climatic conditions again become favourable, they return. Both these forward and backward movements take place within the year. It all depends upon the climatic or seasonal changes. The same place may be warmer at one season and colder at another season. The same place may have plenty of food at one season and may not have enough food at another season. So, bird migration can also be defined as a seasonal movement.

The migratory birds choose two different places as their residence. One is their winter residence and the other is their summer residence. One is their feeding and resting place and the other is their breeding place. In the northern hemisphere, breeding place is in the arctic or temperate region and the resting place is near the equator. In the southern hemisphere, it is just opposite,

The north east India is a paradise for many of the bird species both indigenous and migratory. It is because of its geographical conditions.

Assam has got many peculiar geographical features which are not seen elsewhere in India. Except North east and Kereja, no where there is ever-green forest. Heavy rainfall, thick forest cover, large number of rivers, tributaries and water logged areas are some of the common features of this region. The Assam and Barak valley surrounded by the hills of Arunachal, Nagaland, Meghalaya and Mizoram give rise to a different type of habitat uncommon in other parts of India. Moreover, the continuity of the Himalayan range on the north of Assam and this region's close affinity with countries like Burma, China etc make this region a most suitable habitat for the oriental species of birds.

We are having both winter and summer bird migrants in this region. Of course, the number of winter visitors is more. Maximum number of birds migrate to this region from September to November. These birds are generally Snips Duck, Geese, Cranes with the small ones like Sand pipers, Leaf Warblers, Larks, Wag tails, Pipit etc. Most of these migratory birds come from places like Siberia, Ladakh, Kashmir, Tibet, China and different parts of the Palaearctic region.

A point may be raised that why do they consider our winter season as a favourable period? Such considerations are always relative. In winter due to the heavy snowfall and extreme cold in the countries north of Himalaya, many bird species find it difficult to survive there. Most of the trees and grasses get covered with snow, water in the streams and rivers get frozen. Under such conditions neither the frugivorous birds get their fruits nor the aquatic birds get their fishes. So, birds of those regions are bound to migrate southwards and India being nearer to them become their second home.

Now, let me give an account of our winter visitors. There are two species of Pelican— one is grey or spotted Pelican and the other is White or Rosy Pelican. Grey Pelican is a permanent resident in the "Beels" of Kaziranga and other forests. Of course, they sometimes migrate locally from one place to another provided water gets dried up in such "Beels" during winter. But the Rosy Pelican breeds in Beluchisthan in summer and is a winter visitor to Assam.

Beluchisthan is a breeding ground for many other bird species also. They are Great crested Grebe, Marbled Teal and Avocet. All these three species visit Assam, Manipur and other neighbouring states in winter. Avocet breeds in Kutch area also. As a rule, migratory birds always move north south. But here in north east India, many of the migratory birds either come from the west or from the east. For example a species of Bittern breeds in South Africa in summer, but migrate to Assam in winter.

Siberia is another important summer breeding ground for many migratory birds. Baikal Teal breeds from Eastern Siberia to Kamchatka in summer but migrate to Assam and Manipur during winter. Spotted Green Shank, Eastern Knot, Long toed Stint, Grass hopper warbler, Eastern great reed warbler, Dusky leaf warbler, yellow browned leaf warbler, Red Throated Thrush, Dusky Thrush and Chestnut Bunting also breed in Siberia during summer but visit Assam and neighbouring states in winter. Among them, the number of Eastern knot and Long toed Stint are very few in number. There is another doubtful visitor from Siberia— Siberian red breasted Goose. Because, till now only two cases have been recorded by Baker and that too long time ago.

There are three species of migratory Geese who are also our winter guest. The most common is the Bar-headed Goose. Anybody can notice the flocks of Bar headed Goose in the big tanks of Joysagar and forest beels during the winter months. Their breeding ground is Ladakh. The other two species are white fronted Goose and lesser white fronted Goose. Both these species breed in the Palaearctic region and migrate to North East India in winter.

Three species of migratory Pochards also visit Assam, Manipur and other adjoining states during winter. They are common Pochard, white eyed pochard and Baer's pochard. The first one is a Palaearctic breeding species while the other two breed in Ladakh, Kashmir and Trans Baikalika. Many Palaearctic breeding species like Smew, Hen Harrier, Marsh Harrier, White Stork, Spotted Red Shank, Green Shank, Black tailed Godwits, Green sand piper, common Sand piper, Jack Snipe, Temminck's stint, a species of Sand Martin, Little Bunting and pied wagtail migrate to North East India during winter. Of course, some of

them visit the other parts of the country also.

We are also having our summer guests from the Palaearctic region. Among them the Cuckoo and Dull green leaf warbler are prominent. Of course, there is a difference between these two. Warbler breeds in Palaearctic region whereas Cuckoo breeds here in the North East India. There are four other species of Cuckoo which visit Assam during winter. They are Red winged crested Cuckoo, Himalayan Cuckoo, small Cuckoo and Emerald cuckoo. The crested cuckoo breeds in the hills of Assam, Nagaland and Man'pur in summer but migrates to the South India during winter. The other three species also breed here in this region but their winter destination is East Asian countries.

Some holarctic breeding species like common Teal, Golden Eye Duck, Dunlin, Caspian Tern and Short eared Owl visit our North East India during winter. We are having another probable guest from this region—Turnstone. Because till now only one case has been recorded from Manipur.

Some species like common Merganser, Pariah kite, Front tail Snipe, whiskered Tern and Blyth's leaf warbler breed in Ladakh and Kashmir but visit our North east region during winter. There are also instances where a particular species may not be fully migrant nor resident. Moorhen and Coot are the best examples of this category. Moorhen migrates from Palaearctic region, Africa and Indochina. Coots come from Australia and New Guinea. But some birds of these two species also reside in this region permanently.

A large number of birds that visit our region in winter come from North East Asia. They are—Lapwing, Grey headed Lapwing, Eastern Golden plover, Long billed ring plover, Marsh Sand piper, Swimhoe's Snipe, white winged black Tern, Large white rumped Swift, Red rumped Swallow, Black red Start, Fca's Thrush, Tree Pipit and Indian Tree pipit. All of them are our winter guests. Mandarin Duck is another species which breeds in North East Asia. But its regular migration to this region is yet to be confirmed. Till now only two instances have been recorded.

Apart from cuckoo, there are some other migratory birds also, who breed in Assam during summer. For example—Pied Harrier breeds in

Assam hills but migrates to other states during winter. The breeding ground of Osprey is from Ladakh to Assam. Collard Sand Martin and Brown breasted Fly catcher also belong to this category. They migrate to other countries in winter.

So far bird migration is concerned, the word "North East" is a loose term. Because the geographical conditions of all the North eastern states are not same. Temperature, humidity, rainfall, type of vegetation and other climatic conditions vary from state to state. Secondly, inside a state like Assam there are plains as well as hilly areas like North Cachar and Karbianglong. So, a particular species of bird may visit one state or one particular place of a state and may not visit the other states or places. Among all these states Arunachal's position is more advantageous in this regard. It may be Arunachal's geographical location or other climatic factors. For example—Rock Bunting of North Burma, the banded Rose finch of West China, Tibetean Siskin of Tibet, Tickell's Thrush of Nepal and Sikkim and Rufuons Turtle dove of China and Burma visit Arunachal during winter. They never visit any other States of the region. Again there are some summer migrants also who exclusively visit Arunachal. They are—Alpine Swift, Hume's short toad Lark, Swallow, Blue chat, Pied ground Thrush and common Rose Finch. Some migratory birds are there who migrate from one state to another state within the north eastern region. For example House Martin breeds in Arunachal but a winter visitor in Assam. The same is the case with Hoopoe, Wood Cock and Wood snipe.

There are also instances of inter state migration. For example Forest wagtails reside in the Assam hills in winter, but move to the plains in summer. Himalayan green Finch is a summer visitor to the upper hills of Arunachal but move to the foothills during winter. We are also having some diurnal migrants. We very often see large flocks of Parrot, cormorants and various species of egrets moving away in the morning from their residence in search of food and returning before sunset.

In addition to these, there are many other migratory birds like Kestrel, Quail, Buzzard, Brahminy duck, Crane, Shrike, Warbler etc who

Our Stone Age Prometheus and his gift

Dr Sarat Borbora,
M. Sc., LL. B., Ph. D

According to a Greek legend Prometheus stole fire from heaven as a gift for man, for which Zeus chained him to a rock to be tortured by a vulture. However, at the present day context, fire making will not arouse any interest in anybody since there is every conceivable pragmatic mode of getting a light as quickly, surely, and easily as possible from most easily available safety matches to gas and electronic lighters.

The Prehistorians who traced man's history to the eolithic period tell us that the invention of fire-making (and the control and use of it) was the greatest technological advance in the final stages of hominid evolution. It was the first

---

Migratory Birds (Cont. from page 3)

visit our north east region in winter. Moreover 130 species of migratory birds are either our summer guest or winter guest. No other region of the country gets so many winter guests as we get in this region.

Our common belief regarding Koel is that it is a migratory bird. But the ornithologists are of the opinion that it is not migratory. Then the question arises— where does it go in the winter? The answer is that they migrate locally to the thick jungles and practically remain mum for the whole winter period. The male koel sings only in the spring season to attract the female for courtship. The moment the breeding period is over, they need not sing more. However, there

force of nature to be domesticated and its revolutionary role in the life of man is widely recognized. Once fire was tamed, the early humans not only had the first taste of cooked meat but it also gave them a new degree of independence from the dominance of environment.

Our early ancestors probably first obtained fire readymade from natural sources such as volcanoes. According to Kenneth Oakley 'man could also have relied on accidental fires started by lightning in dry bush or grassland or where there were seepages of mineral oil and gas. However it might had been, the taming and domestication of this natural resource enriched the life of the early humans with a new degree of independence.

Early fire making techniques may have varied from tribe to tribe, but before fire was tamed the early hunter— gatherers might have camped near a place where fire was blazing and engaged in the food gathering activities. When the fire began petering out, hunters had to leave otherwise favourable areas, but most probably carried fire which had to be kept burning like the Olympic flame. The embers were cuddled like a baby in a little cradle of dry tinders and when the hunting bands struck camp somewhere else, it was from the bed of embers that the fire was rekindled.

Put to maximum utility this great cultural achievement changed the life pattern of early men. Fire, above all, was heat and light. It gave

---

are reports that koel's voice have been heard in winter also.

To be very frank, our knowlege about the migratory birds of this region is badly insufficient. Whatever knowledge we are acquiring are mostly theoretical and that too based on some work undertaken by few naturalists long time back. No one has ever tried to study the present population of the migratory birds. Our scholars are also silent in this regard. Until and unless some steps are being taken to survey our bird population and also to take steps to save the endangered ones some birds will definitely be extinct in near future. Our universities can very well play an important role in this regard. *

---

* With courtesy from All India Radio, Guwahati

humans a new independence by freeing them from the set routine of the day which began and ended with the rising and setting of the sun. Through the use of fire men's activities were no longer terminated by darkness. They were moreover able to extend their range into the colder regions where the knowledge of the use of fire served as a saving grace in all extreme climatic situations.

Caves and rockshelters and other natural shelters might have been the hideouts of the wild fierce animals. During the Ice Age these carnivores competed with man for the occupation of these natural shelters. From long experience the early humans learnt that these animals were mortally afraid of fire and kept aloof from it. The idea was now put to use by regularly driving away these fierce carnivores from their favourite places of refuge and using the vacated premises for the group's own use. Moreover, reindeer, bison and horse and mammoths in the cold regions of Europe were the chief quarry of the Upper Palaeolithic hunters and hunting was probably carried out on a communal basis, judging from the great accumulations of bones found in some open-air camping grounds. The mammoths, which were probably trapped in artificial pitfall or in swamps might have been stampeded into them more effectively by using flambeaux.

Chance tasting of cooked or roasted meat prompted our early ancestors to bring fire inside shelters to cook their raw food. Fire established the hearth. Once the humans began taking cooked meat, it paved the way for a whole lot of changes on the design of the human skull. The chewing of soft cooked foods lessened the strain on the jaws and jaw muscles. In place of big, robust molar teeth smaller ones could very well take on the chewing job. Massive overhanging browridges and other thick bony protuberances gradually got reduced as the muscles dwindled in size. The thickness of the skull likewise got decreased as a result of which it became easier to house a bigger brain in the expanding cranium.

In the socio-cultural front, to use Friedl's words, the domestication of fire was one more step in human domestication. Fire, doubtless, was

the initial domesticating factor for man. The establishment of the hearth and the fear of the unknown predatory beings — whether human, animal, and supernatural — might have served as a powerful force in creating a frame of mind and habit of life that came to be symbolized by a new concept — the concept of 'home and the hearth'. Once the art of cooking was achieved (perfected), humans need not spend long hours devouring the tough meat. The fire inside the shelter besides cooking food gave warmth and protection. As the warmth of the fire attracted members of the group to sit around the source, the hearth (fireside) became rather an 'institution' — an element of solidarity — a source of group cohesion. The head of the band or group, even if old and infirm, occupied now a special position — that of a shrewd planner of hunting expeditions, and a tactician and a saviour during the days of scarcity and natural calamity. He thought out measures for tackling each of these hazards by remembering his bitter experiences in the past.

The greater amount of such communications and the facility for interaction even after dusk in the artificial light from the glow of fire, tremendously increased the vocabulary and facilitated the systematic growth of a language in the new social environment — because in the safety of the surroundings each of the participants in the hunting activities was eager to narrate his experience to the listeners. The need to undertake more effective planning and increased interaction among a larger number of people also contributed to the evolution of a larger and more humanlike brain.

And, finally, how could the famous prehistoric art — which could be dated back to 30,000 years or so, — be possible without the use of a flaming torch in the dark interiors of the caves? It was fire that provided light for the magnificent and timeless paintings and engravings to be done although considerable controversy still rages as to the motives underlying their production at such depths of the caves.

Alongwith tools and languages, fire thus was one of the basic components that laid the foundation of the human social and cultural life.

Finger Dermatoglyphics and Ridge Patterns in Man.

Ridged skin occurs on the palms and soles of all primates including man. It is also found in the naked distal part of the tail in some New World Monkeys, while the pads of a few mammals in other groups have patches of ridged skin which wholly or partially cover the area. The ridging continues along the margins of palms and soles, fingers and toes as well as over the tips of the digits.

The study of the patterns made by the ridges on the skin of fingers, palms, toes and soles is known as Dermatoglyphics (derma—skin, glyphe—curve). Galton has classified finger ridge patterns into three main types—whorl—Loop—Arch, while in Henry's classification there are four main types of patterns,—Arches—Loop—True whorl and Compositives. The Henry's system is more widely used than any other systems.

There is no written record about the first knowledge of dermatoglyphics but undoubtedly it is certain that it bears a very ancient origin. There exist records that indicate acquaintances with dermatoglyphics, long prior to the period of scientific study. Still there are many controversies about the early history of its origin. In some prehistoric pottery archaeologists and others have discovered finger impressions, but there is no clear cut evidence to show whether these were accidental or intentional. One of the most perceptual examples of this unwritten history is an aboriginal Indian carving found at the edge

of Kejimkoojek lake in Nova Scotia. Within the outline of a human hand, scratched in stone, are lines roughly representing dermatoglyphics and flexion creases. This petroglyph is generally credited with an age of at least several hundreds of years and it may be older. In some Neolithic burial passages or dolmen finger print like designs were also engraved. Though opinions as regards their authenticity and purpose of the designs differ, yet perhaps it may be admitted that the designs suggest that the people of that time also observed the different types of finger and palm patterns.

The records of the sixteenth century China reveal that the deed of sale of a child print of the palms and soles of his or her feet were also impressed. This was as a measure against false personification. In China there are also records from the early part of the nineteenth century of deed of sale of property, receipt of payment etc. where finger prints of the persons concerned were affixed. Such print was a form of signature. In Palestine fragment of a clay lamp dating to the 4th or 5th century of the Christian era was excavated.

The first use of fingerprints in personal identification was made by Henry Foulds in the year 1880. Sir Willijum Herscheal, a police official in India, extensively used fingerprints for detecting crimes. Again the thumb impression is more widely used particularly in those places where the people are mostly illiterate and hence cannot put

Dr. Deepanjana D. Das
Lecturer, Dept. of Anthropology

signature. This impression is accepted in place of signature, because of their permanency and unchangeability throughout the life. Ridges are formed in the foetus during the first half of the fetal development and are not effected (except in total size) by any postnatal circumstances. Again the pattern are generally dependent upon the action of gene and they are heritable. On the other hand, no two individuals not even the identical twins have exactly the same pattern. Therefore, one person cannot put thumb impression for another.

No doubt the science was not used for identification or search of criminals, as in good old days in India, there was no crime worth mentioning, the science was used for predictions and character reading.

Now the study of dermatoglyphics form a distinct branch of science. It helps us in finding out the doubtful cases of paternity, racial variation, identification of twins, heredity and genetic process, sexual variation, handedness, constitution and disease, criminality, degeneracy and character etc.

Some beliefs and superstitions are associated with finger patterns in different societies also. Among the Chinese the future of the individual is predicted in accord with the number of whorls and loops borne in his fingers. It is as follows :

One whorl poor, two whorls rich;
Three whorls, four whorls, open a pawnshop,
Five whorls, be a go between,
Six whorls, be a thief,

Seven whorls, meet calamities;
Eight whorls, eat chaff;
Nine whorls and one loop, no work to do,
eat till you are old.

Such beliefs are also prevalent among the Japanese. They believed that--

The whorl signifies dexterity in handicrafts and is also a sign of stubbornness.
The composite is a sign of a liar, a faithless and unreliable character.

The loop indicates lack of perseverance.

The arch denotes a merciless, crude character.

In Assamese society two types of finger patterns are identified. One is whorl or don and the other is loop/arch or kula. The presence of the don indicates prosperity. The more number of don on the hand the more wealthy the person is. On the other hand, the occurrence of kula is a sign of poverty.

Present information on the association of dermatoglyphics with character and temperament is a mixture of folklore and questionable deductions lacking scientific control. It is difficult to evaluate character and temperament with the aid of truly scientific methods. But recently some works have been done to correlate character and temperament with regards to dermatoglyphics traits.

Reference

Cummins, H and Midlo, C. 1961 : "Finger Prints, Palms and Soles". An Introduction to Dermatoglyphics" Dover Publications INC, New York.

Das, B. M. 1991 : "Thumb Impression and Finger Ridge Patterns" published in The Assam Tribune.

Development of Geography and its Concepts through ages.

Narendra Mahela
Lecturer, Department of Geography

When we view historically, geographical concepts are seen to have come from an immense variety of sources. They have come partly from activities that cause man to travel over the surface of the earth, i. e. war, trade and commerce, pilgrimage, diplomacy or pleasure. They have also sprung out from the accumulated learnings and lore of the preceding ages and to a small extent from the unfettered flight thinkings and imaginations. The history of development of geography, therefore, leads into many fields affording man a key by means of which he may gain a sound undertaking of the extensive ranges of human activities and of the evolution of the important places of intellectual life.

Beginning of Geographical thoughts :

Geography has been under cultivation since the advent of human races on the surface of the earth. It has undergone many changes like many other subjects from generation to generation and from age to age in different parts of the habitable earth in accordance with the changing intellectual faculty of the races. It has a distinct heritage since the growth of civilization. The historians, the archaeologists had been able to gather evidences which show that the continent of Asia can rightly claim to have being the ancient seat of human advancement and progress. But there are differences of opinion regarding the part of the continent

from which civilization radiated far and wide. The valleys of Euphrates and Tigris, the Ganges, the Yangtze-Kiang and Nile had yielded proof of advanced type of civilization at an early date. The ancient civilized people developed high culture and evolved theories for the solution of the problems on the earth.

The ancient people had to move from place to place on the surface of the earth in accordance with war, trade and commerce, pilgrimage and the like. From their travel and voyages they had accumulated knowledge about the events and distinguished phenomena which penetrated into the perception and then into conception level. The knowledge from their conception level had helped them to write geographical accounts and in the later stage they developed philosophy of the subject matter.

Geography in its widest sense has a complex history. Ancient geography developed independently in at least four centres of old world, i. e., the Mediterranean Basin, India, China and the valley of the Euphrates and Tigris. The geographical instinct, in one form to other, is naturally of early development, and these civilizations must have possessed geographical knowledge or ideas which crystallised in due course of time into geographical principles which laid the foundation of a truly scientific treatment of the surface

phenomena of the earth, attendant upon the progress of exploration and cartography and co-ordination of data.

Man had possessed the capacity to identify and classify the things around him. For the most of its 2200 years of existence as a distinct body of thought geography has been concerned primarily with describing location of places. Since the dawn of geography men have been raising questions like what, why, where, when, who, and how to solve the locational problems. Number concepts help in answering 'What' questions. The number and relationship concepts together help in answering 'When', 'Where' and 'Who' questions, and the interrelationship concept help in answering 'Why' and 'How' questions. Although more recent questions have now relegated enquiries about absolute location to an implicit status. Historically 'Where' questions have been pre-eminent. Until the basic task of accurately mapping places on the surface of the earth was completed, geographers had relatively little time for more detailed questions about 'What' and 'Why'.

The question 'Where' exists independently of geographers. People in the Western and Eastern World were certainly asking that question well before the first geographers bumbled into the scene.

The Greek Geographer Eratosthenes (276 B. C.—196 B. C.) first discovered the process of locating the places by grid lines. His works are as follows.

- i) Geography as a different subject emerged in 200 B. C. with Eratosthenes.
- ii) He tried to answer 'Where' questions by locating places accurately.
- iii) He discovered the Greek System of identifying the location of places and his another concern was to map the location of places.
- iv) Eratosthenes also would calculate the circumference of the earth with the help of difference of angle of incidence of sun rays of Syene and Alexandria.

After Eratosthenes there was a vast development in geography especially in geometry and

mathematics during 250 B. C. to 200 A. D. which is known as the Golden period in Greek Geography. The scientists were Homer, Herodotus, Strabe (64 B. C.—21 A. D.), Euclid, Ptolemy (died in 155 A. D.) and Pythagoreous. Among them the contribution to Geography were of Herodotus, Strabe and Ptolemy, Strabe not only answered 'Where' questions but also answered 'What is where' questions depending upon the characteristics of the places. Next to Strabe there came Ptolemy into the field. His contributions were:

- i) imagination of latitude and longitude,
- ii) division of the earth into 360 degrees,
- iii) two dimensional representation of the surface of the earth.

With the development of the new methods the concepts of the earlier geographers towards the surface of the earth were changed to a greater extent. But above all the traditional geography began to fall after 200 A. D. perhaps for two reasons:

- i) spread of Christianity, and
- ii) fall of Roman Empire.

Upto 800 A. D. there was no any significant development in geography. The habit of thought and practice of travelling both became rare as the Roman Empire deteriorated and during that period geographical questions were asked less often. Theology replaced the science as the primary method of ordering the world. Theological order contributed to the deterioration of scientific geography because it provided answers to 'Where' questions which were not only erroneous but also disastrous.

During the period of 800 A. D. to 1400 A. D., the Arab geographers came to the field. The concept of geography even in the crude form did not come to Arabs till after the death of Prophet Muhammad. But with the advent of Islam in the 6th century and the attempts of the followers of the religion to spread gospels of Prophet Muhammad encouraged them for military campaign from Spain to South East Asia from which they enriched themselves with wide geographical knowledge. The geographical science began to take shape in the works of Arabs in the later part of the 8th century and established itself in

the first part of 9th century. Thereby a series of famous travellers came to the field from whom we get geographical descriptions of the places of that time. Among the Arab geographers the following deserve mention :

- i) Al Idrisi— 12th century
- ii) Al Biruni— 13th century
- iii) Al Istakhari— 10th century
- iv) Ibn Said— 14th century
- v) Ibn Battuta— 14th century

The Arab geographers depended largely upon the works of Ptolemy, but very few geographers used latitude and longitude of places. They were concerned mainly with descriptions of the places and not in a close touch with cartography. Most of the travelling records were recorded after finishing the journeys. Therefore, there was every possibility of some wrong interpretation. Moreover, some of the records were not published because of the interest not to lose commercial monopoly.

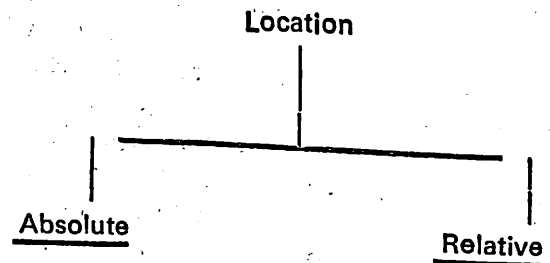
During the period of 1200 A. D. to 1800 A. D., which is known as the era of European explorations and discoveries, brought the terrestrial sphere into a close system. There no places were left to be located. Important discoveries are :

- i) In 1498 A. D. Vasco-da-Gama reached India.
- ii) In 1492 A. D. Columbus discovered America,
- iii) In 1513 A. D. Pouse-da-leon discovered Korea,
- iv) In 1519 A. D. Hernando Cortes discovered Mexico,
- v) In 1513 A. D. Balboa discovered Panama,
- vi) In 1577 A. D. Mendoza discovered Chile.

The significant point of their explorations was in fact that the navigators had to develop the art of cartography to a great extent.

Geography's utility peaked in about 1500 A. D. to 1800 A. D. The question 'Where' was extremely important for several hundred years. It was the ability of geographers and cartographers to answer that a related question which was responsible for the success of the geography of that era.

With the gradual development of the subject of geography new concepts and philosophy in the study of the subject matter came into the mind of geographer, and by the by the geographers began to define the subject in different ways. After becoming the earth as close system the geographers passed from absolute location to relative location.

Concerned to early geographers.

Concerned to modern geographers.

We see a vast difference between the definitions of the past and present. In 1495, Peter Apian, a German astronomer and cartographer defined geography as "the science of description of the whole earth as it remains in its own configuration." He considered the earth to be the centre of the universe around which revolve the sun and the planets and divided the earth into 5 zones.

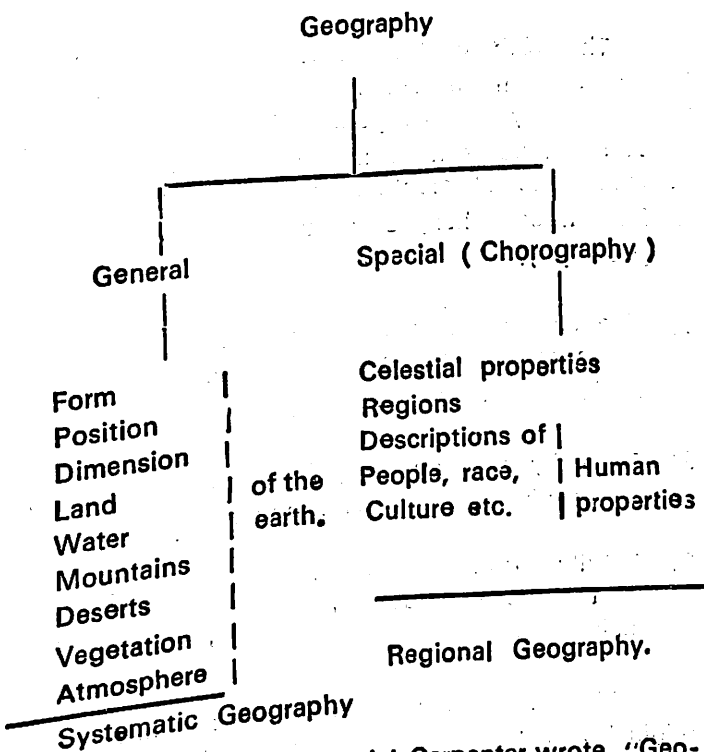
During the 100 years between 1560 to 1660 A. D. Holland occupied a position of importance in the conceptual growth. Mercator (1512-1594 A. D.) introduced a new device and instruments for drawing maps. Ortelius (1527-1598 A. D.) produced the famous world Atlas known as "Theatre of the World" containing above 100 maps.

During the period of 1800 to 1950 A. D. which is known as modern period in the history of geography, many concepts were developed by famous scientists. But prior to this century there also came some philosophers who developed some concepts on geography. They are :

- i) Copernicus— developed the idea that the earth moves round its axis causing day and night.
- ii) Kepler (1571-1630 A. D.) Planets move round the sun.

iii) Bernerd Varenius— In his "Geographica Generales" divided geography as follows :

In England Nathaniel Carpenter wrote "Geography Delineated Forth". To him chorography, cosmography, geography and topography were all the parts of a whole.

Imanual Kant (1724-1804 A. D.), a famous German philosopher brought out the theory of origin and functioning of solar system. He suggested that human elements should form an integral part of the subject matter of geography.

Pinkerton wrote a book on modern geography in 1807. He was of the opinion that "Geography like chorology only aspires to illustrate history; and it is the business of geographer like that of architect to erect a solid and elegant edifice from material already prepared." Pinkerton's order of treatment of geography was as follows :—

- i) Historical geography of each country,
- ii) Political state,
- iii) Civil geography,
- iv) Natural geography.

Von Humboldt (1769-1859 A. D.) brought universal geographical thoughts to a close system. He wrote a series of books known as

'Cosmos' containing 5 volumes which contained presentation of universe, description of drawing and painting of the past, laws of celestial bodies, geophysics, and man and environment relationship.

Carl Ritter (1779-1859 A. D.) wrote a series of books which is identified as "Die Erdkunde" (the earth) of 19 volumes which contain most important works on geography.

During the modern period the geographers began to define geography to their own views.

- 1) Hettner (1859-1941)— Geography is a (German) chorological science.
- 2) Vidal de la Blache (1845-1918)— Geography (French) is a science of places.
- 3) Geofrey Martin— Geography is science of (American) description.
- 4) H. Barrows (1877-1960)— Geography is the (American) study of man and his Environment.
- 5) G. Taylor (1880-1963)— Geography is the (British) science of correlation.
- 6) J. Bowman (1878-1950)— Geography is a (American) science that gives us clue to where, why and what.
- 7) Skyman (American)— Geography is a study of relations among man, place and resource.
- 8) Preston E. James— Geography explains the (American) similarity and diversity of different places in the context of cause and effect.
- 9) Hartshorne (American)— Geography studies the similarity and diversity of places and describes and analyses their influences on man.

In about 1800 A. D. the nature of geography began to change somewhat from what it had been for the previous two thousand years. Increasingly, questions concerning absolute location of places became outmoded. Having answered the question 'Where' to their satisfaction for most parts of the world, geographers became more concerned with describing 'What was where' and

with generalizing their knowledge of places. 'What is where' was the question which was properly taken up only after the locational map of the earth saw completely filled in.

Even long before 1800 A. D. many people were more interested in describing than locating places. Immanuel Kant (1724-1804) added to the methodological foundation of descriptive geography, but it was the work of Von Humboldt and Karl Ritter which firmly established the methodology of descriptive geography and the place of geography among the modern sciences. The basic concepts of Humboldt and Ritter remained dominant to the middle of the 20th century.

Between 1800 to 1950 A. D., classifying places into sets on the basis of their contents or characteristics and dealings with groups of places became the major concern of the discipline. During this 150 years we can recognise several variations on this theme which held temporary sway, but all operations within the context of regionalism and with an emphasis on regionalisation. Emphasis on regions of like or dissimilar phenomena which is internally homogeneous goes beyond the simple 'what is where' asked by the earlier descriptive geographers.

Throughout the period of 250 B. C. to 1950 A. D. 'where' and 'what is where' questions were answered in absolute space. But after World War II geographers are concerned with relative space.

The conception of organization of geographical view points landed in its formative stage with the work of Ritter and Von Humboldt. Again Charles Darwin's commendable works on origin of species helped the students of geography in a great way. He supplied enormous materials in which he distinctly depicted the relationship between physical and ecological environment. In other words that doctrine of evolution of Darwin has added a magnifying and co-ordinating principle which has not only prevented geography from being crushed by the enormous recent in-

crease in known facts; but has also for the first time raised it to that level of science.

The 19th century witnessed a new awakening and more scientific learnings persuaded the geography of this period. The masterly work of Von Humboldt have inaugurated a new period of systematic observation and scientific research. In fact three changes occurred in the study of geography.

- 1) The science of geography split into several branches— meteorology geology, oceanography, zoology, botany etc.
- 2) Secondly geographers paid more attention to the study of major and minor landforms.
- 3) Thirdly for the first time began the recognition of the close contacts or connections between activities of man and his physical environment.

This environmental study was not altogether original because since the time of Aristotle and the Roman scholars recognised the effect of environment on man. The Nazi Theory of Herren Volk is sometimes akin to the Roman but the findings of Lyell and Darwin by the end of 19th century brought a change in the philosophy of races and species. The study of evolution of man with all his diversities of race, colour and culture in different environment wiped out the concept of Herren Volk and some of the important 19th century geographers considered man as a lump of clay in the hands of a potter. However, the German and the French geographers not only brought a new concept of man and environment relationship but also developed an imperial measure for understanding the adjustment of man with the environment.

The growth of concept of man and environment relationship is shown by the following figures. In 19th century and early 20th century most of the geographers believed in their casual dominance of physical environment on human being i. e., the philosophy of "environmental possibilism". In the early 20th century it is observed that the concept of "cultural relativism", landscape school of concept, environmental

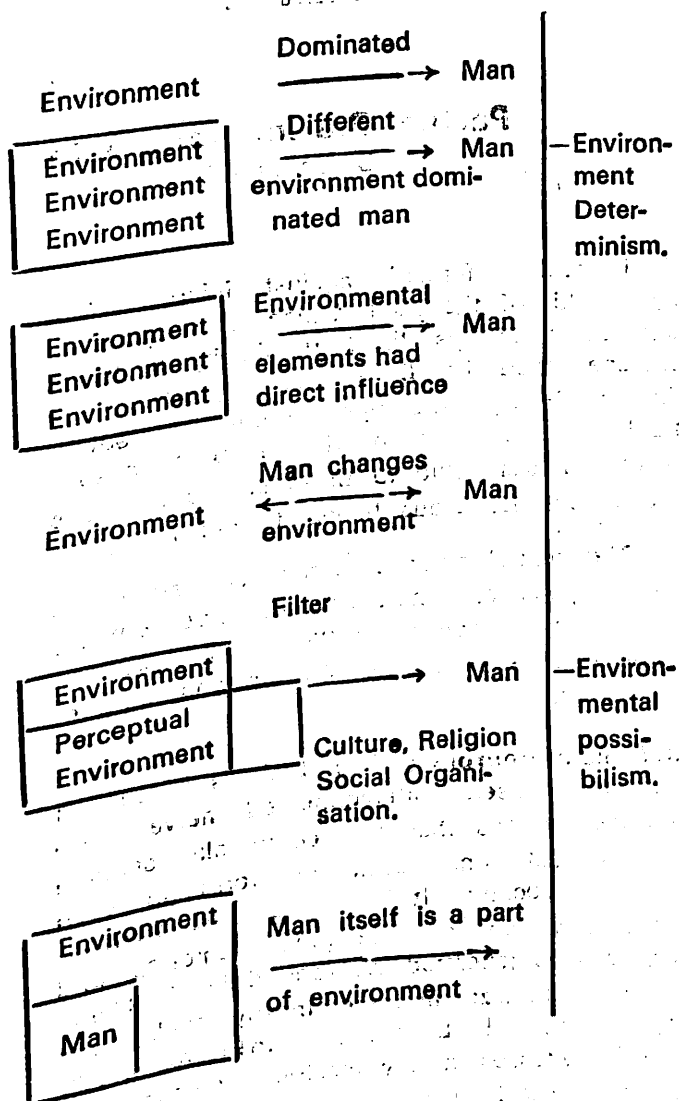
perception concept and lately ecological approach intruded into the arena of geographical studies. Thus in the later stage the concept of ecosystem has been put forwarded as an alternative to the previous formulation of man and environment relationship.

A Dream of Non-Violence

Jyotirmoy Hazarika

H. S. 2nd Year (Sc.)

GROWTH OF CONCEPT

An arrow rushes at me
 At me—the 'Exploiter'
 — the 'Anti-social'
 There the arrow laughs
 Oh ! what a laugh
 The arrow is the 'Truth'
 Fired from the bow of 'Non-violence.'
 It demands— 'Independence'
 For the exploited.
 I am bound to give in
 The 'Truth' has scattered my
 Soldiers of violence.
 My legs don't support me.
 I feel drowsy
 But don't know why
 The arrow has hurt me deeply.
 The magic spell of "Non-violence"
 Has overtaken my courage
 The arrow seeks to get to the heaven
 down to this 'Earth'
 But I still cannot compromise
 For I want
 Power-wealth-happiness
 All at the cost of others.
 Yet I can't hold on
 any longer
 I give in.....

The evil has been overtaken
 The magic spell of 'Non-violence'
 has won.

Fig. : Representation of environmental determinism and environmental possibilism.

THE HUMAN BRAIN : AN AMAZING PHENOMENON

A wondrous natural phenomenon, the human brain is far more complicated than any mechanical device imaginable in the world. Scientists and researchers have tried hard over the centuries to reveal the brain's functions—its astounding capability in recognizing faces, in recalling distant memories, in applying intuition etc. Current breakthroughs in brain science have revealed that the human brain is much more powerful than the conventional computers and far outstrips them. What is the brain made up of and what are actually its functions? To get an insight into this matter we should know the basic aspects of the brain.

The brain is a crinkled, folded mass of pinkish gray tissue which serves as the centre for intellectual functioning. It is about the size of a grape fruit, which consists of billions of cells. The human brain weighs between two and a half to three pounds.

The brain is the centre of decision and control. The areas for dealing with sense impressions and co-ordinating muscular movements are found in the cerebral cortex, the outer layer of the two cerebral hemispheres of the brain. The cerebral cortex has areas linked with thought, memory and emotion where decisions controlling conscious activity are made. The brain has links with the sense organs and muscles of the head by means of twelve pairs of cranial nerves. This intricate structure is the controlling organ of the human body.

The soft mass of nerve tissue inside the

skull is well defended against injuries. The bony shield of the skull, which is wrapped in elastic scalp and is lined within by a tough membrane called the Dura Mater, protects the brain admirably against bumps and blows. Moreover, a fluid surrounds the brain which helps to absorb traumatic shocks. Due to these superb defences we can deal dangerous blows to our brain.

The central nervous system consists of the brain, the spinal cord and the body's nerve network. The brain is the centre of the nervous system. This intricate system is based on one kind of cell: neuron.

Functions of neurons : The brain is a foaming swarm of densely interconnected nerve cells called the neurons that are continually sending electrochemical signals back and forth to each other every second. It is in this vast network of neurons where our thoughts, memories and perceptions are generated. Neurons differ in shape, as well as in size, and are mostly oval, round or spindle shaped. Each neuron measures 0.025 mm and possesses a tiny electrical charge even when it is not in use.

The electrochemical charge is produced by the chemical difference between the interior of the nerve cell and the tissue which surrounds it. This electrochemical charge brings a series of changes even if it is generated in a single neuron. The changes along the length of a nerve fibre cause an electrical impulse to flow like a spark along a fuse. An electrical impulse which is pro-

duced in this way is called as "firing of a neuron." The current initiated in one neuron causes the neighbouring neurons to undergo electrochemical charges and they in turn fire to assist in the operation required. The communication system between the neurons is composed of delicate fibres called dendrites. There is another fibre attached to each neuron called the axon, which links the brain with the whole of the body. A nerve fibre is an association of thousands of axons. The overall communication system is made up of over 13,000,000,000 neurons and out of these the brain has 10,000,000,000 neurons. The skin has a sizeable amount of neurons which help detect pain, heat and cold. The rest of the neurons are spread throughout the muscles and organs of the body and perform various functions.

The neurons lie mostly in the outer part of the brain, the cerebrum. Below the cerebrum is the cerebellum and the brain, which narrows down to connect with the spinal cord.

Cerebrum : The cerebrum is the brain's higher control centre. Also known as the forebrain, it is the largest part of the brain occupying the top part of the skull above the level of the eyes. The cerebrum consists of two main halves or hemispheres, controlling opposite sides of the body. The hemispheres are separated by a deep cleft and are divided into five distinct parts or lobes. The cerebrum is composed of a soft, wrinkled outer layer called the Cerebral Cortex and an unduly mass of nerve fibres. The cerebral cortex or the gray matter contains 90% of all nerve cells and after receiving the sensory impulses, it interprets them. It is the centre of the distinctively considered human activities such as speech, memory, logic and imagination. Motor area and sensory area are the bands of neurons which control actions of muscles and receive the messages from the skin respectively. Seeing is governed by the back part of the cerebrum. Neurons on the left side of the cerebrum control muscle movements on the right side of the body and vice-versa. The frontal area and certain back and side sections of the cerebrum show no electrical activity and are therefore known as silent areas. If neurons of these areas are destroyed or become inactive a person may suffer from the loss of judgement and initiative.

Cerebellum : The cerebellum is the second largest part of the brain and it is located towards the back of the head under the cerebrum. Voluntary movements, postures and equilibrium are co-ordinated in the cerebellum which is the centre of these activities.

Brain Stem : It is a bundle of nerve tissue at the base of the brain. The brain stem consists of midbrain, pons and medulla oblongata, which have centres controlling heart, lungs and digestive system. Connected to the brain through a hole on a bony shelf, at the direct centre of the brain stem lies many millions of neurons. Here in this dense neuron-fibre centre, the brain's most important decisions are made. Millions of messages, after arriving at the brain are decoded by this centre, and put into the order of importance. It is now thought to be the controlling centre of consciousness and awareness.

The brain's versatility is evaluated by the fact that it is both in charge of an exterior and an interior environment. By the balancing processes of growth and decay the brain keeps us alive. When the triggering impulses reach the brain from the sense organs it adjusts to the outside world by dividing its operation into three parts. Firstly, it takes in the sense messages and organizes them on the basis of past experiences, present events, future plans and then selects and produces the messages as actions. The brain does not sleep due to the reduction of sensory impressions but it finds no actual rest when alive. It is not yet understood how the human brain decodes the messages it receives in meaningful terms nor how it makes decisions.

Comparison between the brain and computer :

The human brain surpasses the electronic computer in a number of ways, thus making the comparison between the two into a poor one. The scientists of this century have tried their level best to build machines that imitate the functioning of the brain, to no avail. No doubt, an electronic digital computer performs more than 4,000,000 additions of thirtysix figures in a single second, but the human brain which is so complex and ingeniously designed is far more versatile than the computer. Even the most powerful super-computer has been unable to perform functions like seeing, hearing, understanding speech—things

which are normally taken for granted, but are extremely complex computationally.

Current trend in brain research : The recent findings in brain science, aided by the computer programmes reveal that our brain is far more complicated than any mechanical device created by man. Brain scientists are now explaining the intricate functions of the brain – recalling distant memories, recognizing complex patterns and the like.

Today, neurologists have come to regard the human brain not as an orderly computer-like machine, but as a neural network where our memories, thoughts and perceptions are generated. Neural networks are laboratory models of the brain, which have a dozen or several hundred artificial neurons. Their actions are simulated on a computer. Neural networks are powerful tools in learning about the functions of the brain. A single neuron is connected to 10,000 other neurons. Similarly, each artificial neuron in a neural network is joined to many others. In the process, all the artificial neurons change their communication pathways in the brain, and send signals to one another. The basic principles that imitate how real neurons work and change their communication pathways in the brain are also programmed into the computer simulations.

Due to extensive research aided by

sophisticated computers, today, scientists have claimed that a fundamentally new picture of the brain has been emerging. Most advanced computer programmes and the rapid expansion of the anatomical knowledge of the brain, has made neurobiologists and computer scientists team up together, to unravel the intricate patterns of neurons and their vast networks that make up our mind. Moreover, the brain scientists are hopeful of achieving a breakthrough in controlling afflictions such as epilepsy and Alzheimer's disease. Whether the various types of neural networks are responsible for all the activities of the brain are not known but researchers are beginning to observe the outlines of the brain's remarkable organization. It is ardently hoped that in the near future the brain researchers will unearth the bigger mysteries of the brain—the theory of choice and decision making, the usage of language, the untapped mental resources and so on. Scientists have admitted that the brain is a complicated neural network, and it will take some time to unravel its internal structure in minute details. But today neurologists around the globe, along with computer scientists are trying their best to solve the mysteries of the brain with indomitable spirit and dedication. Feeling, emotion dreaming, the nature of brain's creativity, attention, reasoning etc. are puzzles which need concrete reasoning, but it is hoped that a breakthrough will be reached in the near future.

GEOGRAPHY : On our National Scene

Pankaj Boruah
B. A. 3rd Year

The beginners of geography in India received impetus from the British geographers. The Britishers encouraged geographers like L. D. Stamp and O. H. K. Spate to take up regional studies of their colonies. This helped the Indian geographers in going to Great Britain and to do research on various geographical aspects of India. Therefore, Indian geography was highly influenced by the British origin.

The growth of geography in India is quite recent. It was only in 1931 that the first ever University Department of Geography in the country came up at Aligarh Muslim University. In 1941 and 1944, the subject spread out to Calcutta and Benaras (B. H. U.) Universities. Gradually, thereafter, geography-education came to places like Allahabad, Madras, Hyderabad, Patna, Gauhati, Shillong and other places. The 'Honours' courses

in Geography started all over India and the demand for geography master degree holders in the colleges and schools gradually increased.

University centres of geography in India grew in the fifties with their own characters. The Aligarh Muslim University (A. M. U.) based its course on regional study of land use, and the Banaras Hindu University (B. H. U.) based its course on the study of urban settlement. The Calcutta University was influenced by both the British and French school, and therefore, regional geography, covering the study from physical structure to population, industry, transport etc. were included. The National Atlas Organisation (N. A. O.), set-up by Prof. S. P. Chatterjee was one of the most essential features of the subject study in India. The population study at the Punjab University gained strong footing in the early sixties. Broadly these were the types of studies followed by other Universities and different types of studies became popular in other centres as well.

The setting up of regional development and planning study centres at Mysore, Kharagpur and Delhi has added a new dimension to the Indian geographic scene. These centres have been able to extend the horizon of geographic study in the country. A few centres of geomorphological studies such as at Andhra, Calcutta, Gauhati and North Bengal Universities are of late striving to bring changes in traditional geomorphic studies which are going to be of importance in Indian geography in the years to come. The contribution of the national and regional geographical journals such as the Geographical Review of India, National Geographical Journal of India, Indian Geographical Journal, Geography of North-East, India etc. have been greatly responsible in diffusing the changes that have taken place in Indian geography studies.

With the development of research and teaching experience in Geography both inside and outside the country, the specialist faculty members have the expertise of guiding students in a number of fields like fluvial geomorphology, environmental remote sensing, agriculture geography, climatology, biogeography, cartography, population geography, social geography, urban and settlement geography, political geography, economic geography, geography of regional development and planning, land use and various types of environmental studies.

Indian geographers is still lagging in learning to look at India's problems from their own perspective, that is, from the dweller's point of view. A geography of its own would only emerge, that is, free from western influences, if the Indian geographers learn to look at them with all seriousness and concern from their own perspectives at various spatial levels, that is, national, regional and local. Therefore, geographers have to create a geography for their people; an essential need at present to enhance its usefulness to the society.

At our national and regional level, the necessary importance is to make our geography more Indian, more conscious of its own categories of behaviour and thought, of its people and their world than what has been in practice so far. A people's geography both at the national and regional level is to be made.

Indian geography is necessary to be made more scientific with all precaution of conceptual and theoretical development and methodological changes that are of use to the native field. This will be possible only when the geographers, especially the young ones, work with more interest and dedication in close connection with people and society of the land.

The Heritage of Assam

Naushad Alam

B. Sc. 2nd year.

Assam, formerly the easternmost province of India and now one of the major states of north east India, occupies a unique position in the history and civilization of our great sub-continent. By virtue of its geographical situation, Assam also holds a strategic position in the political map of India and provides the focal points of transport and communication lines serving its states and territories, i. e. Meghalaya, Manipur, Tripura, Nagaland, Mizoram and Arunachal Pradesh.

Assam is the abode of a variety of ethnic groups. Assam draws its inhabitants mainly from the vast Mongolian races in Western China, Austro-Asiatics, Dravidians, Tibeto-Burmans and Aryans, who came to Assam at different periods of time. The mighty Brahmaputra, one of the most majestic rivers of the world, with its numerous tributaries accounts for the fertility of the land, which has attracted people from age to age.

Assam reveals its identity since time immemorial and was known as 'Pragjyotisha' or the place of eastern astrology in the earliest days. Assam was mentioned frequently in the epics, Puranas and poetical works as 'Kamarupa'. In later periods, the easternmost state came to be known as 'Asama' after the mighty Ahoms took the administration of the land in 1228. The earliest references to political organisation in Assam relate to the Danava (Asura) dynasty of Mahiranga whose lineal descendant Ghataka was slain by Narakasura, who then became the monarch of the land. The Varmana dynasty ruled over this

land for several hundred years. The most prominent among them was Bhaskara Varmana (7th century A. D.). He was followed by the Palas and the Salastambhas. This region in different sectors was ruled also by the Morans, the Borahis, the Chutias, the Kacharis, the Jayantias and the Koches at different periods of time. But it was the Ahom dynasty that held sway over most of the Assam valley for well over 600 years starting from 1229 A. D. until the Treaty of Yandaboo in 1826, after which the land came under the British rule. Assam underwent allround expansion in course of the 600 years' rule of the Ahoms, who finally merged themselves with the people of the area after having accepted the language, religion and culture of the land.

Assamese language developed out of the Sanskrit language as early as the 7th century A. D. The Chinese pilgrim, Hieun Tsang, who visited Kamrupa in the first half of the 7th century remarked that the language of the Kamrupa differed slightly from that of mid India. The earliest written evidence of the language is in the Caryapadas (10th century A. D.) written in Apabhramsa. The Assamese version of the Ramayana, written by Madhava Kandali in the 14th century A. D. is the oldest specimen of pure Assamese writing. The Assamese language developed through centuries of cultural fusion with different tribes and races. Of all the modern Indo-Aryan languages, Assamese is at once the most compact and complex having been influenced by a large number of Austric and Tai-Tibetan

languages and dialects.

The early Assamese literature reached its zenith in the 16th century, when two great Vaishnava reformers, Sankardeva and Madhavadeva, preached neo-Vaishnavism in Assam. The two reformers laid a solid foundation of Assamese literature by their unique contribution through religious texts, devotional songs, poems and dramas. The golden age of Assamese literature began with the reign of the Koch king, Naranarayana, who was a great patron of learning and who gathered a galaxy of learned men in his court in Cooch-behar. The saint-poet Sankardeva (1449-1568) initiated the Vaishnava movement in Assam and gave an enduring shape of the religious, social, cultural and literary life of the people. He was the real founder of Assamese literature. Though a distinguished Sanskrit scholar, he wrote mainly in Assamese in order to bring the Sanskrit lore within the reach of the common people. The six hundred years of Ahom rule presented a panorama of rapid development in all departments of life. The most distinctive aspects of the period were the geographical and racial unification of the country, stabilization of the political institution, organization of the economic and social systems and finally the rise of nationalism.

Modern Assamese literature began after the British conquest of Assam in 1826. The American Baptist Mission set up a printing press at Sibsagar started in 1846. The first Assamese journal 'Arunodaya' (Sunrise) and the foundation of modern Assamese literature was thereby established. Young students like Lakshminath Bezbarua, Hem Chandra Goswami, Chandra Kumar Agarwalla, then studying at Calcutta, founded another journal 'Jonaki' (Moonlight) in 1889. Assam is known to be a centre of Tantricism. The temple of

Kamakhya near Guwahati and Kechaikhati near Sadiya are famous centres of Sakta worship since the days of yore. Saivism also has been in vogue from pre-historic days. Several tribes in the east and in the north practise Buddhism in its true and original form. Vishnu worship was not known here in the early centuries of the Christian era. A great flood of Vaishnavism, known as neo-Vaishnavism, entered the land at the turn of the 15th century under the benign leadership of Sri Sankardeva, and brought a definite change into the whole fabric of Assamese life and society. The doctrine of equality and brotherhood of man, which he preached, is the greatest contribution of Sankardeva to human society. The foundation of Assamese culture and civilization established by Sankardeva and his disciples will keep the structure of the Assamese society firmly fixed to its base for all ages to come. The 'Namghar' Institution of Assam, initiated by Sankardeva may be said to be the precursor of democracy and panchayati-raj in India. The Namghars play, even today, a most vital role in the religious, social, cultural and political life of the people of Assam.

Religious fanaticism has never been a characteristic of Assamese society. Hindus and Muslims have been good neighbours in this part of India. This tolerant and easy-going nature of the Assamese people has given them a national festival i. e, the 'Bihu' which is secular in character. The springtime Bihu of Assam, with its house cleaning, wearing of new clothes, social visiting, dances and songs, is enjoyed by all sections of the people, tribal and non-tribal. Bihu, now, is a cultural festival in which persons of various castes and creeds can and do conveniently participate.

NOTHING SUCCEEDS LIKE SUCCESS

Sarfraz Haque

B. Sc. 2nd Year.

Which one of us has not experienced disappointment? Perhaps it is a part of our life. Difficulties and obstacles there will always be, for, the path of ours is not a bed of roses. Disappointments depress us at times and dissuade us from marching forward to our goal.

But failures are the pillars of success. Where there is a will there is a way. Actually nothing can prevent us from achieving success, once we put doubt and fear out of our mind. Success is not a matter of luck or genius. It depends on adequate preparation and indomitable determination. Success comes many times as the result of setbacks and strong desire to overcome them.

But success is not so easy; if it were, everyone would be successful. The road to success is not as difficult to climb, as it might seem. There is nothing impossible. We have to be courageous, positive, self-confident and above all optimistic. Our mental attitude is the secret of our confidence and will is the key to success.

Fortune favours the brave. We must not be frightened away by difficulties. At first sight, some work may appear quite beyond human power but we should not give it up. We must not be disheartened by failures. To achieve great things, we have to be bold, take risks and make sacrifices. No risk no gain. The courageous person will surely lead and succeed.

One of the ingredients that makes suc-

cessful is hard work. There is no substitute for it. Any knowledge we can acquire, any skill we develop, are results of consistent efforts. Hard work has always its reward and all the more so, when our efforts are well planned, organised and co-ordinated in terms of predetermined goal and available resources. So there should be a purpose to hard work and a worthy goal at which to aim and advance.

To have a goal is a necessary component to success. Actually without it there can be no success, in the true sense of the word, else how would we ever know that we have achieved it! It, therefore, becomes apparent that, we must establish a true goal, which means a goal we honestly cherish, one in which we believe, one to which all our efforts should be applied for its ultimate and inevitable fulfillment without compromise. If our goal meets its requirement it will be charged with incentive, inspiration and enthusiasm, and we shall eventually discover that automatically and unconsciously our efforts will incline towards the accomplishment of our goal. But it is also important that what we have chosen as our goal is not dispensable.

Our mind has the capacity to imagine and visualize. Mind is nothing but a bundle of thoughts. Everything is a product of thinking. By controlling, channelising and organising our thoughts we can decide the easiest way to achieve our objectives. We rise and fall according to our thoughts. If we think we will, we certainly can. Similarly, if

we think we will lose, defeat is inevitable. We have to think ahead, think big, think fast and think positively to win gloriously. Cultivating our imagination is therefore of paramount importance for our success.

Dreams can serve as a constant reminder of what we seek to achieve. They are the inexhaustible fountain of inspiration that impel us towards the achievement they represent. The power of dreams to inspire and activate the faculties of accomplishment is an actual and potent factor in the success pattern. Does it prove that we should be dreamers? Yes, in a sense we must be dreamers. We should remember that all success in life is based upon dreams. If dream can conceive an idea then the idea can become a reality. We need only to keep a desired image in our mind and sooner or later we will be the reflection of the image.

Some say the reason of their failure is that they were not given any proper encouragement and guidance. They will say that they never had any parental guidance in choosing a goal or never had any opportunity to seek it from an experienced person. But there is no reason to despair over this early lack of such help. It is never too late to acquire good vocational guidance. Actually confidence is the most important factor in the picture of success. A man must believe that he can be successful in his chosen goal. Nobody is born with confidence. It is acquired through environment. The instances of attaining success without it is very rare. It is a vast and enduring source of assurance. If we have confidence in ourselves and what we are seeking to accomplish, we will generate a force, which will drive us to a successful attainment of our goal. Without it, we lack the necessary strength and sustenance to bring about the result we seek. It is a highly potent and influential stimulant in generating one's own attitude and power of achieving. Confidence never fails to bring us success, it is the secret of success.

Success in any endeavour is not rewarding in itself unless that success can be shared with someone. That someone may be anyone dear to us. The desire to share is motivated by love. One of the strongest reasons of striving for success is the knowledge, that this

beloved one will find pleasure and satisfaction over it. A man will work more diligently when he knows his family will share in the reward of his labour. If one does not have the impetus of love, one lacks the spark that makes climbing the ladder of success that much easier.

We must be optimistic all the time. Yes, even though things look gloomy we should be optimists. We should look at the positive side of things and never think that we are limited or it is too late for us to achieve success. We are all perhaps familiar with the difference between an optimist and a pessimist. A pessimist says that the glass of water is half empty while the optimist says it is half full. If we try to keep our mind from dwelling upon the negative aspects of things we are sure to get success. A positive dynamic attitude is contagious.

If we always think about our shortcoming, the opportunity that we did not grab, our lack of education or particular skill, we will continue to be devoid of drive and initiative. Life will pass by us. One of the reasons that we have the problem of lack of confidence is that we are always reminding ourselves about it. The inner power that is dormant in our mind can be aroused and directed by holding only positive thoughts.

One must learn to control one's mental attitude. This requires self-discipline and a consistency of purpose. Someone very correctly said, "It is one's own thinking that keeps him down". We must fill our mind with positive thoughts and saturate it with the idea of success, and success will finally come to us. Our associates as well as our environment should reflect such types of thinkings. We must be the captain of our soul, master of our destiny and then we will accomplish anything; nothing is impossible.

One should not remain in a particular position for a life-time. By ignoring the past we should try to create new futures by setting new goals. One can advance if only one has determination to do so. We do not have to wait for right opportunities and things to happen. One must take initiative to change and shape his life, the way he wants it to be. The future has a way of taking care of itself. The only thing we have to do is to use the power of

positive thinking in everything we do. One cannot find success haphazardly. One must devote time, thought and energy to it.

When others can become great, shine as masters and gain glory and power, why can't we? Everything is within our grasp. All the strength and power we need for success is within us. All we have to do is to reach out and take it. Life is a game with glorious prizes if only we could play it right with determined grit.

It is true that no piece of accomplished work was ever achieved without enthusiasm. The sure way to rise is to do ordinary things with

extraordinary zeal. We should try and try again and keep on trying again and again till we win. We are bound to win so long we keep on trying and do not yield, relinquish or give up. One surely wins who honestly tries, with a little more persistence, courage and patience. Efforts, toil and industry are indispensable to success. We should remember the importance of positive thinking all the times. We all have ability of which we are not aware. We will find that life can still not only be more rewarding for us but also richer, fuller and more satisfying. A great achievement dawns with an idea, grows with our efforts and attains fulfilment with our will power. The future is as bright as we want it to be. If we smile with life, life will smile with us.

THE GREAT DEPRESSION

Pranjit Hazarika
B. A. 3rd Year.

The word 'depression' has a very close relation with the subject matter of Economics. Although all the economics of the world try to eliminate 'depression', yet it is an inescapable phenomenon. A retrospective of the world economy will focus primarily on the great depression which took place in the later part of 1929, making a revolutionary impact, completely eclipsing the classical dominance and which made the economists envisage a new system of economic doctrines which can bring the economy back to the main-stream of prosperity.

In the history of Europe, prosperity was last seen in the later part of the 1920's. In

the year 1925, which heralded the years of optimism, the treaty of 'Locarno', a non-aggression pact was signed between France, Belgium and Germany solidly backed up by Britain and Italy. This treaty ended an era marked by deep hatred and hostility between France and Germany which had continued from the Franco-Prussian war of 1870 to the occupation of the Ruhr in 1923. Overwhelmed with joy Genevieve Tabouis, the most famous French journalist of her generation gave her opinion on the Locarno treaty - "From now on, no more fears for the future! No more war".

The optimism of the Locarno pact can be attributed to the economic prosperity of that

time. European production had witnessed a 'boom' stage, in the year 1925 when the Locarno pact was signed. Owing to this magnificent economic prosperity, Winston Churchill decided to put Britain back on the gold standard and made sterling freely convertible into gold. By the year 1928, almost all the major European countries had followed suit. During the years 1925 to 1929, the volume of international trade rose by an enormous twenty percent.

The Great Flaw

One of the major drawbacks of the Locarno era was that it depended entirely on the uneven prosperity of the American economy for its existence. The 'American investments' was the sole determinant factor of the European economy of the 1920's, which figured at 2,900 million dollars between the years 1925 to 1929 alone. On the other hand, these U. S. investments relied heavily upon the continuance of the speculative boom which ran increasingly out of control. By 1929, share prices on the wall street were nearly four times higher than it was four years before. Prof. Irving Fisher, the well-known scientific economist of the United States of America predicted, "I expect to see the stock market a good deal higher than it is today within a few months." But Prof. Fisher's prediction did not come true.

The Inevitable Happened

On Thursday, 24 October 1929, the economic prosperity through which the world was flying along made crash landing. The inevitable happened. 40,000 million dollars of American securities vanished in the next nine days. The stock market com-

pletely collapsed and all existing loans were recalled after their term expired. As all the American loans were short-term loans, their withdrawal from Europe came with catastrophic suddenness. The U. S. also raised their import duties by an incredible 40 percent making it impossible for the foreign debtors to pay off with increased exports. To maintain a favourable Balance of Payment (BOP), all the countries reduced their import bills and the result was the collapse of world trade. This great depression appeared like a bolt from the blue completely shattering the world economy from which it has hardly recovered.

Repercussions

The great depression of the 1930's brought tremendous repercussions not only in the economic scenario but also in the political arena around the globe. It resulted in political crisis around the world. Even in Britain which boasts of political stability, the great depression brought down the Labour government in August, 1931 which was replaced by a National Government headed by Ramsay Macdonald. The consequences of this depression was particularly severe in Latin America and Europe.

The classical economists were not able to rejuvenate the ailing economy during the great depression through their doctrines. As a result, the curtains were drawn marking the end of an era of classical dominance. Then came Dr. J. M. Keynes who was the rescuer of the ailing economy and was the architect of a modern and developed economy. But that is a different story.

An Appeal to you

Subodh Sonowal

B. A. 3rd Year.

Beyond all this, the shock yet to be applied
Though innocent you are,
Though the oozing blood ceased not yet,
Though a statue with tears stands nearby,
Oh, do not ask the foolish question,
like a barrel organ;
For you will get a foolish answer.
The moment of your safety, out of
catastrophe,
Oh, donot remember the moment of your
glory,
Let it rest in the lap of oblivion ;
In an absent state of mind, you can just
cross me,
But I shall deny forever.

Memory of Friendship

Ezaz M. Anwar

B. Sc. 1st Year.

That which is boundless in you
Abides in the mansion of the sky,
When night falls and twilight prevails
I feel the closeness of you ;
When the wild geese fly towards the
setting sun
I am reminded of our friendship,
When the mist falls in the golden dawn
of the morning
I see your loving image in the distant
horizon;
When the rain falls gently on the ground
It brings back memories of the days long
gone.
And the most beautiful person
I can ask God for, is— you.

ATTRACTION

Jayanta Kaman

B. A. 3rd Year

I wonder about you everyday ;
Because you manifest beauty,
And create eternal joy for me
Now, I know not where you are
I only savour the beauty
Oh friend ! find love in me,
Let nature's beauty entwine me with thee.

THE GREEN TRUTH

Numal Mahatta

B. A. 2nd Year.

When, we were going ;
The fire was still burning
In their eyes as the
Flaming sun.

When, we had arrived ;
The black-night Fairy was dancing
in abandon
Before them, stretching her
Hair haphazardly.

We' touched them ;
They fell down as electrocuted bats.

We turned back ;
Our leading road was lost somewhere !
Oh !
Where ?
Where is the dawn ?

Dream Comes True

Polycarp Kujur

B. A. 3rd Year

In the breeze of the night
Like a mist, came a dream,
Makes a sport in my heart
Though it can't stain.

With a joy in my mind
Saw a dream girl with delight,
As often as I remember
I wonder why ?

Then came a thunderbolt
Sad though as it was,
Hard to endure in the heart
With an answer— No.

Once again the love blooms
Never to fade again,
Like gold that glitters
OH ! how mysterious is love !

WAR OR PEACE

Sumeet Singh

H. S. 2nd Year. (Sc.)

Our life in peace, to live we want
To enjoy life, that is what we want
To destroy deadly weapons, that is what
we want
To establish Peace, that is what we want-
War or Peace, the right one we have to
take,

The choice is upto you to make.
Good or bad, it's hard to decide
Peace is hard, war is easy to fight.
To destroy all life, no one wants,
To live in peace, that is what we want.

War is not game, because
Destroy humanity is its aim,
Love will end, life will end,
All the things around will end.

Forget enmity, forget envy,
Forget all wrong done to you ;
Establish love, establish peace,
Change the world around you.
That is what is needed today
By you, by me, by whole mankind.

DIFFERENCE BETWEEN MY TEACHER AND ME

Shahbaz Anwar

B. A. 3rd Year

When I take a long time ... I am slow
When my sir takes a long time ... He is thorough
When I donot do it ... I am lazy
When my sir does not do it ... He is busy
When I do something without being told ... I am trying to act smart
When my sir does the same thing ... That is initiative
When I take a stand ... I am bull-headed
When my sir does it ... He is firm
When I overlook a rule of etiquette ... I am rude
When my sir slips a few rules ... He is original
When I please my sir ... I am apple polishing
When my sir pleases his head teacher ... He is co-operative
When I get ahead ... I am lucky
When my sir gets ahead ... That is hard work
When I do good my sir never remembers
When I do wrong he never forgets.

AVOID THIS ARTICLE

Gautam Sarmah
B. A. 3rd Year.

Anti-caution : Read it, no madness.

The above sounds crazy, so better donot read it because while you end up reading, you will feel a little bit of madness, anxiety, headache ..... Well, some critics refer this article as black-sheep of the dust-bin papers. Still, it can hold a page in this magazine, but donot try to read it,— it contains nothing. Nothing of the sort you prefer to read, but I know you are

still reading on. Well, think twice before you carry on. It does not contain any latest incident occuring for the news-seekers. The news-makers are too paralysed for it. Since I believe that everybody wants to read sensational news and anybody may know something out of everything of which a section of everybody denies but I donot believe that nobody knows nothing out

of recent scandals, crisis, mayhem, back-door business etc. So you see, this article contains nothings — nothing of the sort like— What Saddam Hussain eats for his break-fast or Madonna's out-fit on her recent live-show or McEnroe's latest turmoil on the press conference or views of women on General Norman Schwarzkoph or how Freddie Mercury contacted AIDS or how the astronauts keep clean in space or, why the U. S. flag has 50 stars and 13 stripes or Maradona's doping scandal or how Eric Clapton's son died in a tragic way or Dolly Parton's shopping list or downfall of Mikhail Gorbachev or Liz Taylor back in her twenties etc., etc. The list is unlimited. The reason is that it is already focussed and there is no pulsation in

writing it. So you, the present reader, are hereby warned not to read further more. Since, while you are losing time by reading it, the words in this article are gaining attention from you and working up more chemical reactions. If anyone points to it (this article) as a nonsense, I won't bother, but if one says it is only nonsense, I oppose it with a grin. It gives you a moral, I won't tell— check it yourself. Further 'caution' says that you will get mad if you read, and if you aren't then there is a way— start reading twice only, with yelling voice of Tarzan's tone. Hey! have you got the moral, if not, then you are really losing your valuable time by reading it— Ahh! I got the remedy— I should better pen down.

THIS IS A FACT

(Please Read After Dinner)

Md. Altafur Rahman
H. S. 2nd Year

It happened in the month of December, a couple of years ago. I was free from studies as my exams were over by that time. I brought an ample stock of novels from the library to spend my time. Most of them were detective novels, involving murder and mystery. I was often found on a number of mornings with such a book on my face. As days passed, I got more and more interested and got lost in the books. I even started dreaming the scenes and circumstances of the books.

Our house was at such a site that from the rear of our house, one could have a clear view of a nearby hill and could hear sounds of water rolling down. People often said that fiends and ghosts dwell there; but I never believed such cooked up stuff.

One night, it was not night, but just after sunset; more precisely it was dusk. I went for a stroll towards those hills. I knew there was some accomodation for sitting there and so I took one of my detective novels and started reading. As time passed, I got more and more immersed in my reading and suddenly I realised that a long time must have elapsed since I came. Then, I remembered, I was not in my room, but at a lonely, horror-filled hillside. Then a thought struck my mind, that, after such a long time how was I able to continue reading as it should have been very dark by then. Then I found myself sitting in an area which was lighted by an unknown source. My heartbeats increased and I found my tongue and lips dry. I lost my way and I tried very much to find

my way through, but all in vain. Instead I got lost deeper and deeper through the thickets of the hill. I heard Bats and Owls scream. Foxes and jackals yelled, and amidst these peculiarities, I heard someone weeping. I followed the sound and then to my utter surprise, I saw an old woman dressed in white and black; and she was weeping while she squatted on the ground. I took her to be a witch and I gathered some courage to walk towards her and in the space of a blink, she was gone. Imagine just what passed over me? Oh, that was not all complete for my frightened state for, then I felt someone grabbing me from behind and without wasting a moment, I got freed from its clutches, and ran with someone chasing me. I knew I would be finished that night but somehow I managed to catch a glimpse behind me and lo, I saw a massive black giant chasing me with its hands raised. Then the next moment, I dashed against a hard body, which was a corpse hanging

from a tree. I was nearly drained and dead and at last I was able to make my way to my room. Well, you might be thinking that was all, but it was not. As I went to bed, I could hardly sleep. Suddenly, the light glowed dim and I found my bed being lifted. I was helpless and so I just kept hoping for the best. Then next my bed rocked and I screamed at full pitch but I found no voice escaped out of my mouth. Then suddenly, the window started opening and I could see in the faint light, a hand approaching me. At times, it turned into a skull with its eye sockets blood red. Then ultimately the whole thing turned into a cat with red blazing eyes. And all of a sudden, the cat sprang on me and the next moment I found myself in my room with my eyes open. Yes, it was just a nightmare. When I came to my senses, I was shrugging one of my shoulders and winking at myself. Yes, you guessed right, I resembled the main character of 'Mungerilal Ke Haseen Sapne.'

A humorous piece,

LOVOMANIA

Md. Ataur Rahman
B. A. 2nd Year.

I sincerely dedicate this essay to all those tender-hearted lovers who had swallowed sleeping tablets and embraced death for the noble cause of love.

L, O, V and E, here the two consonants and the two vowels of English language constitute a very dangerous word. LOVE . . . . . has been defined as :

- L— Lake of Sorrows
- O— Ocean of Tears
- V— Valley of Death
- E— End of Life.

There are scores of other definitions of love such as, Love is Blind, Love is Immortal, Love makes life live, Love conquers the world, Love is God etc. etc. Let us not delve for any more definitions of love. The love I want to emphasise here is— 'YOUNG LOVE'; its origin, forms, the hallowed days, and merits and demerits.

Origin : There are various theories regarding the origin of 'Love'. Amongst them the most profoundly accepted theory put forward by the early, twentieth century lovologist is the 'Theory of Mutual Attraction of Heart.' This

theory thus states— "When a male heart and a female heart mutually attract each other in course of their long wandering in search of permanently or temporarily settling in order to enlighten or ruin the world, and both the heart speak ILU... ILU, love originates."

But a distinguished medieval lovologist had put forward another theory called the 'Theory of Challenge, Insult and Jealousy.' According to this theory love originates if any one, of the two 'opposite poles' is full of vanity, one takes it as a challenge to ruin the other's vanity without bothering about consequences. Challenge becomes the all consuming passion if one is insulted by the other or one is rising high without caring for the lower who is biting dust.

Forms of Love : Primarily speaking love can be broadly classified into two groups— (a) Permanent love and (b) Temporary love. Permanent love is one in which the lovers stick to each other for life. They barricade themselves against all the formidable odds in life and swear to embrace death together. The common linguistic symptoms of this kind of love are — 'I am ever yours', 'Dont leave me alone', 'I am born for you', 'Forget me not', etc. Late twentieth century lovologists call them 'Big Bores'.

When the lady is caught red handed in her act the father, imprisons her in her room. In the trial that follows at night she reveals the identity of her casanova. Through 'hotline' the message is soon communicated and the 'police' of his range soon arrests him by slapping the charge of making 'unlicenced' overtures. Now both the lovers are in their proper element.

In prison, they start demonstration with the slogan— 'Love is not crime,' 'You cannot separate us', 'Love never dies,' 'Love is our birth right' etc. etc. When demonstration fails, they use most sophisticated weapon— 'hunger strike', for, they knew full well that it is the fittest moment 'To Do or Die'. Her rosy cheeks wrinkle and fade and his hair and beard grow wildly, earning him the title of 'Tragedy King'.

In the jail only intimate and trusted friends called 'love operator' somehow infiltrate. The 'love operator' plays a very daring and risky role during their exile. They act as intermediary,

carry the messages from one to the other. This is indeed a very risky job, if these 'love operators' are caught in their act, the lovers would definitely wither away, and they (love operators) too might become 'prisoners of war'. In such a situation the gifts, letters, photographs exchanged, become the staple diet of the lovers. They cry at the gifts, laugh at the letters, kiss the photoes and their appetite is over. Unable to witness such horrible scenes the authorities of the prison call for the so-called 'family doctor'. The disease is detected 'Lovomania', the prescription is— 'marriage at the earliest'. If still the authorities do not show 'Green Signa', the lover (especially the lady) without any delay swallows a number of sleeping tablets together or put phenol on her head in the bath room, or touches live electric wire with her wet hands or drinks ink and gum from the bottles.

Temporary love is that kind of love the tenure of which is three months; but it can be extended to years through bilateral discussion of both the parties before the expiry of its term. The lovers belonging to this category of love are always in search of novelty; like the permanent lovers they do not stick to one for ever. Their love changes with the change of season. Their philosophy is 'Love, Laugh and Live'. Are they true in their philosophy? This is not my part to discuss. Now let's peep into the salient features of temporary love :

i) The first and foremost features of temporary love is that the parties concerned can never be arrested, they are chameleonlike, they change the vows whenever situation demands.

ii) The number of gifts, letters and photoes on each side increases day by day.

iii) With the annexation of every 'new partner' a new 'coperator' is to be appointed according to experience and ability.

The Hallowed Days:— Lovers are not fortunate enough to enjoy every day and every moment of their life. God has specified some days to different class of lovers throughout the year. For the schoolgoers the day of 'Saraswati Puja' and the day when summer vacation is announced, for those in college the annual week, election day and the freshers' social day deserve special mention.

For the general lovers, the puja days, Bihu and puja functions are occasions for consorting.

Merits and Demerits:— There is practically no demerit in love. For all round development of a man's personality love is essential. Its merits are:—

i) It solves the problem of unemployment to a large extent, with the exchange of two new hearts, new 'love operator' is born and get immediate appointment.

ii) Regarding the temporary lovers, their gifts increase leading to a great economic resur-

gence as more and more 'appointments' are made.

iii) When lovers are deprived for long from meeting each other, they in order to console their hearts, compose poems. Thus love creates poets of the pedestrian variety.

Conclusion:— The law of love — 'Everyone falls in love somewhere, somehow to someone' does not go uneffected to you. You 'must' have fallen in love with someone or 'will' fall in love with someone but now, you, surely have fallen in love with my essay.

BELIEVE IT OR NOT

Md. Asfakur Rahman
H. S. 2nd Year.

- A. There is a butterfly in Brazil that has the smell and colour of chocolate.
- B. We blink our eyes once every six second, i. e., in the course of a lifetime we blink about 250 million times.
- C. Our brain stops growing in size when we are about 15 years old.
- D. It takes about 48 hours for our body to completely digest the food from one meal.
- E. There are over 10 million people who share your birthday.
- F. There is a waterfall in Honolulu which fall upwards.
- G. Adrienne Cuyot of Belgium was engaged 652 times and married 53 times over a period of 23 years.
- H. Blind people who have been blind from birth cannot dream sights, but they dream sound instead.
- I. A hippopotamus can run faster than a man
- J. Male mosquitoes do not bite, only the females do.

‘কাৰ্ণেয়ান’ৰ প্ৰাক্তন সম্পাদকসকল

১২৪৬-৪৭	—	ইং দত্ত	৬৭-৬৮	—	ভৰুণ কুমাৰ গগৈ
৪৭-৪৮	—	বিনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱা	৬৮-৬৯	—	ভীম কান্ত বৰগোহাঞি
৪৯-৫০	—	ভূপেন্দ্ৰ নাৰায়ণ বৰপূজাৰী	৭০-৭১	—	মোহন সোণোৱাল
৫০-৫১	—	লক্ষী বড়া	৭১-৭২	—	হিতেশ বিকাশ গগৈ
৫১-৫২	—	নৰেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী	৭২-৭৩	—	ডব্বৰু বড়া
৫২-৫৩	—	ৰবেন্দ্ৰ মোহন	৭৩-৭৪	—	লক্ষী প্ৰিয় দেৱী
৫৩-৫৪	—	নিতা হাজৰিকা	৭৪-৭৫	—	গিৰিণ গগৈ
৫৪-৫৫	—	দুৰ্গা দত্ত বাগ্ৰি	৭৬-৭৭	—	সঞ্জীৱ বড়া
৫৫-৫৬	—	উজ্জল শইকীয়া	৭৭-৭৮	—	ৰূপাল কুমাৰ বৰুৱা
৫৬-৫৭	—	যামিনী ফুকন	৭৮-৭৯	—	প্ৰভাত প্ৰাণ কোঁৱৰ
৫৭-৫৮	—	সুশীল ছৰবা	৭৯-৮০	—	ৰূপেশ্বৰ শইকীয়া
৫৮-৫৯	—	কিৰণ শৰ্মা	৮১-৮২	—	মনোজ কুমাৰ বৰুৱা
৫৯-৬০	—	বিশ্ব বৰুৱা	৮২-৮৩	—	মিফু গগৈ
৬০-৬১	—	লুইত দাস	৮৩-৮৪	—	কল্যাণী বৰুৱা
৬১-৬২	—	অনিল কুমাৰ হাজৰিকা	৮৬-৮৭	—	কামিনী কুমাৰ গৌহাই
৬২-৬৩	—	লক্ষেশ্বৰ বৰুৱা	৮৭-৮৮	—	নৰজ্যোতি শইকীয়া
৬৩-৬৪	—	হেম গুজা	৮৮-৮৯	—	পানীৰাম ডেকামৰাণ
৬৪-৬৫	—	মুকুট সিংহ ফুকন	৮৯-৯০	—	সুশীল ৰাজকোঁৱৰ
৬৫-৬৬	—	বজ্জনী কান্ত চুতীয়া			
৬৬-৬৭	—	কল্পনা দত্ত			

১৯৯০-৯১ চনৰ ৪২ তম সংখ্যাৰ সম্পাদনাত স্বৰোধ কুমাৰ সোণোৱাল

